

Despre regalitate...

Editorial:

Anul acesta, 20 mai 2014, Corneliu Coposu ar fi împlinit 100 de ani... El a fost imediat după Revoluția din Decembrie 1989, speranța celor care ar fi dorit ca România să iasă din comunism și să redevină regat, iar Regele Mihai I să urce din nou pe tronul care îi revine de drept, după abdicarea forțată de la 30 decembrie 1947... Mâna de fier, criminală, a lui Petru Groza, fost moșier dar devenit peste noapte omul comuniștilor ruși, împreună cu Gheorghe Gheorghiu-Dej, în seara de 29 decembrie 1947, a recurs la un șantaj ordinar amintindu-i că dacă nu abdică s-ar putea să li se întâmple ceva rău celor peste 1.000 de studenți arestați în urmă cu doi ani în timpul unor demonstrații. Astfel încât, în ședința extraordinară din 30 decembrie 1947 a Cabinetului, același Petru Groza a afirmat: „... monarhia era o piedică serioasă în calea dezvoltării poporului nostru și că (...) poporul a făcut azi un divorț și decent, și elegant de monarhie. (...) Vom îngriji ca fostul rege să plece liniștit pentru ca nimeni să nu poată avea un cuvânt de reproș pentru acela care, înțelegând glasul vremurilor, s-a retras”. Potrivit revistei „Time” de la acea vreme, guvernul condus de Petru Groza i-a dat de înțeles Regelui Mihai că dacă se va opune abdicării, vor fi arestați mii de oameni și că țara va fi scufundată în sânge. La 3 ianuarie 1948, Regele Mihai părăsește forțat țara, urmând ca la o săptămână, principesele Elisabeta de România și Ileana de Habsburg să ia și ele calea exilului.

Pavel Sudoplatov, fostul șef al spionajului NKVD, în cartea autobiografică Misiuni Speciale, povestește că ministrul adjunct de Externe sovietic Andrei Vâșinski ar fi negociat cu Regele Mihai exilul acestuia, urmând ca după abdicare regele să primească o pensie în Mexic. Informație dezmințită, mult mai târziu de rege. Comuniștii, prin serviciile secrete de atunci, au lansat zvonul că Regele Mihai ar fi plecat cu un tren încărcat cu patru automobile, 3.000 de dolari, o decorație, precum și bunuri în valoare de 500.000 de franci elvețieni, 42 de tablouri etc. În anii dureroși ai exilului, Regele Mihai a muncit ca un muritor oarecare, meșteșugind ca mecanic auto la mașini, obligat să facă anumite lucruri spre a-și mări veniturile și a-și întreține familia. Nu a dus o existență potrivită cu rangul său regal, ba dimpotrivă. Niciunul din președinții României de după 1989 nu au avut vreo simpatie specială pentru Regele Mihai. Președintele Ion Iliescu a făcut tot ce i-a stat în putință spre a-i întârzia cât mai mult revenirea în România și a i se recunoaște calitatea oficială de rege, cu toate obligațiile statului care decurg din asta. Emil Constantinescu a fost poate ceva mai apropiat de Regele Mihai, dar faptele lui de om politic și de Președinte în funcție sunt nesemnificative, deși în timpul mandatului său prezidențial, regele a primit pașaport românesc pe 28 februarie 1997. Traian Băsescu nu știe, la rândul lui, cum să facă să se eschiveze oficial privind persoana Regelui Mihai. Lipsit de orice diplomație, Traian Băsescu a declanșat practic un scandal mediatic și o revoltă în rândul istoricilor prin atacul dur lansat la adresa Regelui Mihai, declarând: „Tot continuăm să considerăm că abdicarea Regelui a fost un mare act patriotic. Nu. A fost un act de trădare a interesului național al României. Din partea Regelui. Acesta este punctul meu de vedere”. (Continuare în p. 2)

CUPRINS:

- **Vae victis: Marcel Ion Fandarac**, Despre Nicolae Manolescu, p.2;
- **Dosarele Istoriei: Liviu Antonesei: Emmanuel Todd**-Perpsectivă șocantă asupra conflictului Rusia-Ucraina , p. 3-4,31;
- **Proza de azi: Corina Ozon**, Viața sexuală de ziarist. 5;
- **Omul cu binoclu:** Marin Preda făcea sex pe podea cu Nina Cassian, p.6;
- **Crișan Andreescu**, Marin Preda-34 de ani de la moartea sa suspectă, p.7;
- **Eseu: Iulia Cosma**, Cavalerul și dragostea curtenescă, p.8;
- **Generațiile literare:** Teda Peleş, poeme p. 9;
- **Eseu: Victor Martin**, Bicicleta-mașina de speriat scriitori, p.10;
- **Magda Ursache**, Lovitura de dosar, p.11-12;
- **Religie:** Viașa Sfântului Cuvios Nicodim de la Tismana, p.13;
- **Poezii secolului XX:** Cezar Ivănescu, Petre Stoica, p. 14-15;

Interviu cu Regele Mihai:

“Pentru România, eu personal gădesc că tot monarhia este sistemul cel mai adecvat!”

Legenda foto: Regele Mihai I, Regina Ana, A.S.R. Principesa Maria

- **Paremvasi**, Ortodoxie și criză în Spania, p.16-17;
- **Homo Politicus:** Interviu cu Regele Mihai I, p.18-21;
- **Poezii români contemporani:** Vlad Neagoe, Petruț Pârvescu, p.22-23;
- **Mari poeți ai lumii:** Boris Vian, Gu Cheng, J. Prévert, E.L. Masters , p. 24-25;
- **Corneliu Tălmăciu**, Ion Caraion-demolatorul lui Liviu Rebreanu , p.26;
- **Eugen Simion**, Cazul Ion Caraion (IV), p.27-28;
- **Aurel Rogojan**, Noua Ordine Mondială și fragmentarea Europei, p.29;
- **Cronica la zi: Nicolae Georgescu**, Logică și presentiment în poezie, p. 28;
- **Constantin Barbu**, Cel mai mare furt intelectual al lui Liiceanu p. 31;
- **Alexandru Surdu**, Rostirea filosofică românească, p. 32-33;
- **Marcel Ion Fandarac**, Jurnal-fragmente (2), p.34-35;
- **Revista Revistelor**-Russia Today: Fidel Castro compară NATO cu Nazi SS, The New Yorker: Vladimir Putin-Noul antiamerican, p.36;

Colegiul de redacție: **Marcel Ion Fandarac, Prof. univ. dr. Ion Coja, Lect. univ. dr. Iulia Cosma, Victor Crăciun, Aurel Rogojan-gen.(r)SRI,**

Prof. univ. dr. Constantin Barbu, Prof. univ. dr. Nicolae Georgescu, Acad. Alexandru Surdu, Acad. Eugen Simion, Lucian Gruia

Despre regalitate...

(Continuare din pagina 2)

L-am văzut pe Regele Mihai o singură dată, pe 25 aprilie 1992, când Regele Mihai a revenit cu ocazia Paștelui în România. L-am admirat de departe din mulțimea aflată acolo, sub balconul hotelului Continental, mulțime sosită

spre a-l aclama și a vedea cum arată Regele României...

Pe 18 mai 2001, Regele Mihai a revenit în România, invitat de președintele Ion Iliescu, care a pus capăt unei perioade de 10 ani de relații încordate între el și fostul suveran. Din 2004, Regele Mihai și Regina Ana locuiesc la Aubonne, în Elveția. De marile sărbători și în funcție de angajamentele publice, ei stau la Castelul de la Săvârșin și la Palatul Elisabeta din București.

România nu a fost prea ospitalieră cu Regele Mihai, încă nu e pregătită să devină monarhie. Teamă îmi este că, atunci când românii vor dori în unanimitate revenirea la această formă statală, să nu fie prea târziu... Normal ar fi ca națiunea română să se trezească din ceața istoriei întreținută de clasa politică mârșavă, alcătuită în marea ei majoritate din politicieni certați cu Legea, din escroci și inculți. România are o clasă politică vernală și penală. România a avut președinți care nu au putut face prea mult bine pentru că ei au fost exponenții unei asemenea clase politice dominante, care a distrus tradiția politică reprezentată de marile partide politice de până la instaurarea comunismului și a dictaturii PCR-ului. Nu mai există, practic, niciun partid cu o delimitare clară a doctrinei sale politice față de celelalte partide, fie ele de stânga sau de dreapta. Partidele de azi din România, prin liderii lor nu sunt altceva decât interfața unor grupuri de interese extranaționale. De aia se spune în popor că România nu mai aparține României.

Singura soluție nu mai este „încă o revoluție!”. Românii nu mai cred nici în Revoluție. Singura soluție este un referendum național prin care românii să schimbe constituțional forma de stat din republică în monarhie, iar în fruntea țării să revină pe tron Regele Mihai I. Lumea își va schimba în bine părerea despre români. Europa nu are de ce să se opună unei astfel de schimbări, și nu se va opune pentru că o Românie monarhică va fi o garanție a loialității față de principiile fundamentale europene care face din Europa o forță. Tradiția europeană a României a fost întreruptă de comuniștii de dinainte de 1989 și de cei de după 1989 reconvertiți în capitaliști sălbatici, „de cumetrie”, care au distrus țara, au prădat-o! Regele Mihai și Dumnezeu mai pot salva România. *Nihil sine deo!*

Despre Nicolae Manolescu...

Încerc un sentiment de compătimire după aflare știrii din mass-media privind-l pe Academicianul, Profesorul Universitar, Președintele Uniunii Scriitorilor, Excelența Sa Ambasadorul României la UNESCO: Domnul NICOLAE MANOLESCU...

Acest domn este invitat la ANI să dea cu subsemnatul și să explice cum a cheltuit o sumă colosală pentru românul de rând: 78 000 de Euro, sumă pe care distinsul intelectual nu o poate...justifica. Urmează ca procurorii să-i deschidă dosar penal, iar judecătorii să decidă dacă locul lui este de drept în penitenciar lângă infractorul Bercea Mondialul sau, în cel mai bun caz, lângă Văranul-fost capitalist sălbatic și mogul al Antenei 3 etc.

Mi se pare o nebunie, o depășire a oricărei limite civice, morale acest caz al lui Nicolae Manolescu, caz în care slugoii a nu știu cărei puteri caută orice mijloace spre a distruge personalitatea și imaginea unui intelectual de anvergură, a lui Nicolae Manolescu pus, astfel, în rând cu cei mai periculoși infractori...

Nu voi pregeta să arăt greșelile pe care Nicolae Manolescu le-a făcut sau le face în politică, în cultură etc. Dar de aici, și până la a fi de acord cu nu știu care procuror-robot care execută fără crâcnire un ordin politic spre a-l elimina pe Profesorul Nicolae Manolescu din viața culturală și socială a țării, e o diferență. Timpul trebuie să-l judece pe Nicolae Manolescu pentru faptele sale din cultură, și nu procurorii puși să-i facă dosare penale.

E de lucru pentru voi, domnilor procurori! Căutați-i pe cei care se lăfăiesc în palate cu turnulețe, pe cei care au distrus economia României în toți anii scurși de la Revoluția din Decembrie 1989, pe toți arabii și turcii și chinezii și alți ipochimeni care au furat aproape tot ce se putea din țara asta, timp în care voi ce ați făcut?! Mai nimic... Ați așteptat ordine care nu au venit de la liderii unei clase politice alcătuită din analfabeți și din escroci proveniți în marea lor majoritate din fosta Securitate și/sau din eșalonul II al PCR-ului.

LĂSAȚI OAMENII DE CULTURĂ ÎN PACE!

Marcel Ion Fandarac

DESPRE "ISTORIA CRITICĂ A LITERATURII ROMÂNE"

E clar că vrem să distrugem totul.

În "Istoria critică a literaturii române" (2008) Nicolae Manolescu scrie:

"S-a dat de obicei *Luceafărului* mai multă importanță decât merita, poate din rațiuni mai degrabă de ideologie literară decât propriu vorbind poetice".

După opinia celui considerat cel mai mare critic literar român în viață, Eminescu e slab și ni se sugerează că n-ar avea prea mult talent. Iată afirmațiile:

"Versul iambic de 7-8 silabe nu-l slujește decât în parte pe poet și anume în chemările iubirii (...) Cadența este prea bruscă, suflul prea scurt".

Nu trebuie să ne facem idoli nici din Sfânta Scriptură, prin urmare, nici din Eminescu. Totuși, cui slujește să-l desființezi pe cel pe care ni l-am asumat ca pe o certitudine națională, culturală și literară ?

Manolescu merge mai departe și vrea să ne îndoim de celebra "Odă (în metru antic)":

"Odă (în metru antic)" reprezintă un caz interesant. A fost socotită emblematică pentru Eminescu, deși nu e, stilistic, deloc specifică. Nu s-a observat niciodată că, în lipsa rimei, aici sau în alte câteva poezii, Eminescu nu este Eminescu."

Imediat apare sugestia că poetul a plagiat versurile:

"Cu toată frumusețea abstractă a confesiunii, versurile par traduse".

Ne oprim aici. Acesta nu este un eseu, ci un articol de ziar.

Ideea simplă pe care vrem să o transmitem este că, de douăzeci și ceva de ani, procedăm în toate domeniile precum în politică.

Ceea ce scrie Nicolae Manolescu despre Eminescu pare o intervenție prin telefon la "Antena 3". Când ne revenim ?

Gheorghe Smeoreanu

ANI:Nicolae Manolescu nu poate justifica

78.000 de euro. Se cere confiscarea
Potrivit inspectorilor ANI, în anul 2009, Manolescu a realizat venituri salariale în cuantum de 664.492,62 lei, iar modificările patrimoniale intervenite în aceeași perioadă au fost în cuantum de 991.389 lei, rezultând o diferență nejustificată de 326.896,38 Lei (77.832 euro).

ANI solicită acum confiscarea sumei pe care Nicolae Manolescu n-o poate justifica.

„Având în vedere cele de mai sus, Agenția Națională de Integritate a dispus sesizarea Comisiei de cercetare a averilor din cadrul Curții de Apel București în vederea începerii acțiunii de control cu privire la modificările patrimoniale intervenite și veniturile realizate de către Manolescu-Apolzan Nicolae în perioada exercitării funcției publice”, se arată într-un comunicat al ANI.

Nicolae Manolescu este ambasadorul României la UNESCO din anul 2006.

Sursa: <http://www.paginadepolitica.ro/anicolae-manolescu-nu-poate-justifica-78-000-de-euro-se-cere-confiscarea/>

Legenda foto: Emmanuel Todd

Liviu Antonesei:

Istoric și antropolog, ET este autorul unor cărți care, înainte de sosirea lui Gorbaciov la putere a pronosticat explozia sistemului sovietic - mă refer la La Chute finale, un eseu dedicat „descompunerii sferei sovietice” și la Le Fou et le Proletaire... Dar, desigur, între timp a scris o mulțime de alte cărți și le puteți găsi pe wiki sau pe google. Eu le-am amintit pe acestea, pentru că am avut șansa să le citesc la puțin timp după apariție, ceea ce mi-a dat speranța în ultimul deceniu al vechiului regim. Dacă mă ajută memoria, cred că e mai tânăr decât mine! Interviu de mai jos a apărut pe site-ul www.les-crisis.fr, însă eu voi pune și traducerea în română nu știu exact de cine făcută, dar primită de la Mircea Daneliuc. E o viziune a prezentului și viitorului Europei cu totul altfel decât auzim și citim în presa noastră cea de toate zilele și de la politicienii noștri. Am atașat poza lui ET și o hartă a Europei la care se referă în interviu acordat.

Interviu cu istoricul și antropologul Emanuel Todd realizat de Olivier Berruyer, postat pe histoireetsociete.wordpress.com

Dacă ieșim din delirul mass-media “occidentale”, care par să fi revenit la modelul anului 1956, în plin război rece care amenința să devină fierbinte, și dacă observăm realitatea geografică a fenomenelor, rezultă destul de simplu că acest conflict din Ucraina are loc într-o zonă de confruntare tradițională între Germania și Rusia. Am sentimentul că Statele Unite, de această dată, din teama de a nu deveni ridicole după reîntoarcerea Crimeii în cadrul Rusiei, au cedat prima poziție Europei sau mai degrabă Germaniei, pentru că ea este cea care controlează acum Europa.

Primim semnale contradictorii dinspre Germania. Uneori Germania mai pacifistă, pe un model defensiv, de cooperare. Alteori, dimpotrivă, Germania este limpede în contestarea sau înfruntarea cu Rusia. Această linie dură capătă forță pe zi ce trece. Steinmeier a fost împreună cu Fabius și Sikorski la Kiev. Merkel vizitează singură noul protectorat ucrainean.

Dar nu asupra acestei înfruntări are Germania controlul. În urmă cu șase luni, când se afla deja într-un conflict virtual cu Rusia în câmpia ucraineană, Merkel a umilit Anglia impunându-l, cu o incredibilă duritate, pe Juncker drept președinte al Comisiei. Un lucru și mai extraordinar, germanii au început să-i înfrunte pe americani, servindu-se de o poveste de spionaj a SUA. Este absolut incredibil, când știm de cooperarea dintre serviciile secrete germane și americane în timpul războiului rece. Se pare că astăzi BND, serviciul german de informații, spionează politicieni americani. Cu riscul de a șoca, așa spune că, ținând cont de ambiguitatea politicii germane în Est, sunt cu totul pentru monitorizarea de către CIA a responsabililor politici germani. Sper că serviciile secrete franceze își vor face treaba și vor participa la supravegherea unei Germanii din ce în ce mai active și mai aventuroase pe plan internațional. Rămâne ca această agresivitate antiamericană a Germaniei să fie un fenomen nou, de care să ținem cont. Stilul ei este fascinant. Modul în care oamenii politici germani au vorbit Americii vădește o profundă aroganță. Există un fond antiamerican la est de Rin. Am avut ocazia de a-l măsura în timpul lansării volumului “După imperiu”. După mine, el explică succesul mare în librării a acelei traduceri.

A fost deja un moment în care guvernul german a luat în derâdere reproșurile americane în materie de administrare a economiei. Să contribuie la echilibrul cererii mondiale? De ce să o mai facă? Germania are proiectul ei, de putere mai degrabă decât de bunăstare: să reducă cererea în Germania, să-și aservească țările din Sud, să-i pună la muncă pe est-europeni, să arunce câteva firimituri sistemului bancar francez, care controlează Elyse-ul.

Într-o primă fază, în momentul anexării Crimeii, am fost sensibilizat de refacerea Rusiei: o putere care nu vrea să renunțe să meargă pe propriile picioare și care este capabilă să ia decizii. Acum, constat că Rusia este în mod fundamental o națiune în curs de stabilizare, chiar dacă lumea o blamează.

Adevărata putere emergentă, înaintea Rusiei este Germania. Ea a urmat un drum fantastic, de la difucțiile economice de după unificare și până la

Perspectivă șocantă asupra conflictului Rusia-Ucraina. Statele Unite ar trebui să se teamă de noua Europă germană

refacerea economică și apoi preluarea controlului asupra continentului, în ultimii cinci ani. Toate acestea merită o reinterpretare. Criza financiară nu a demonstrat doar soliditatea Germaniei. Ea a revelat și capacitatea ei de a utiliza criza datoriilor pentru a-și subordona continentul. Dacă renunțăm la retorica arhaică a războiului rece, dacă încetăm să mai agităm spectrul ideologic al democrației liberale și al valorilor ei, dacă încetăm să ascultăm bla-bla-ul europenist pentru a observa secvența istorică în care ne aflăm, dacă acceptăm să vedem că regele e gol, constatăm că:

În cursul a cinci ani, Germania a preluat controlul continentului european pe plan economic și politic;

În cinci ani, Europa se află aproape în război cu Rusia

Acest fenomen este umbrat de o dublă negare: cea a ascensiunii germane și cea a decăderii americane.

Așa este Franța, care nu vrea niciodată să admită că are o relație de servitute voluntară cu Germania. Franța nu poate gândi altfel, atât timp cât nu admite că Germania a devenit puternică și că Parisul nu poate să o controleze. O lecție a celui de Al Doilea Război Mondial este că Franța nu poate controla Germania, ale cărei capacități organizatorice, disciplină economică și potențial de iraționalitate politică trebuie să le recunoaștem.

Refuzul francez al realității germane este evident. Vorbeam de Francois Hollande ca de “vicecancelarul Hollande”. Sau ca de un simplu “director de comunicare al cancelarului”. Cotele uriașe de nepopularitate vin și din această servitute față de Germania.

Actorii sunt incompetenți și puțin conștienți de ceea ce fac

Alcineva trebuie să controleze Germania. Ultima dată, această sarcină a revenit americanilor și rusilor. Trebuie să admitem că “sistemul Germania” este capabil să genereze o energie extraordinară. Ca istoric și antropolog, așa putea spune același lucru despre Japonia și Suedia sau despre cultura evreiască, bască sau catalană. Este un fapt: anumite culturi sunt astfel. Franța are alte calități.

Ea a generat ideile de egalitate, de libertate, o artă de a trăi care fascinează o planetă, a avut o natalitate mai mare decât vecinii săi, rămânând o țară avansată pe plan intelectual și tehnologic. Este probabil că în cele din urmă va trebui să admitem că Franța are o viziune mai echilibrată asupra vieții. Dar nu este vorba aici de metafizică sau de morală: vorbim de raporturile de forță internaționale. Dacă o țară se specializează în industrie sau război, trebuie să ținem cont de asta și să vedem cum această specializare economică, tehnologică și de putere poate fi controlată.

Statele Unite, cea de a doua negare

Negarea SUA a fost formalizată prin emanciparea Germaniei, în timpul războiului din Irak, în 2003 și prin asocierea Schroeder-Chirac-Putin; anumiți strategii americani au spus atunci: “Trebuie să pedepsim Franța, să uităm ce a făcut Germania și să iertăm Rusia”. De ce? Pentru că cheia controlului american în Europa, moștenire a victoriei din 1945, este controlul Germaniei. Actul de emancipare din 2003 ar fi fost începerea disoluției imperiului american. Această strategie a struțului s-a instalat și pare că azi le interzice americanilor să aiba o viziune corectă asupra emergenței germane, o nouă amenințare pentru ei, după mine mult mai mare decât a Rusiei, care este o amenințare exterioară.

Germania joacă un joc complex, ambivalent, dar este motorul crizei: deseori, națiunea germană pare pacifistă și Europa, sub controlul german, pare agresivă. Sau invers. Germania are două pălării: Europa este Germania și Germania este Europa. Ea poate vorbi pe mai multe voci. Când cunoaștem instabilitatea psihică care caracterizează, istoric vorbind, politica externă germană și bipolaritatea sa, în sens psihiatric, în raportul cu Rusia, totul devine năgrijorător. Sunt conștient că vorbesc foarte dur, dar Europa este aproape de un război cu Rusia și nu avem timp să fim curtenitori. Populațiile de limbă, de cultură și identitate rusă sunt atacate în Ucraina de est cu aprobarea, sprijinul și deja fără îndoială cu armele UE. Cred că rușii știu că sunt, de fapt, în război cu Germania.

(Continuare în pagina 4)

Tăcerea lor nu este, ca în cazul francezilor și americanilor, un refuz de a vedea realitatea. Este diplomație. Au nevoie de timp. Autocontrolul și profesionalismul lor merită admirate.

America nu-și mai controlează vasalii, dar trebuie să aprobe aventurile regionale

Până în prezent, în această criză, americanii au stat în spatele Germaniei. Această Americă, care nu mai controlează, dar care trebuie să aprobe aventurile regionale ale vasalilor săi, a devenit o problemă, problema geopolitică numărul 1. În Irak, America trebuie deja să coopereze cu Iranul, inamicul ei strategic, pentru a face față jihadiștilor finanțați de Arabia Saudită. Arabia Saudită, ca și Germania, are statut de aliat important; trădarea ei nu trebuie de aceea oficializată... În Asia, sud-coreenii, din resentiment față de japonezi, încep să coopereze cu China, rivali strategici ai americanilor. Peste tot, nu doar în Europa, sistemul american se fisurează sau chiar mai rău.

Națiunea-continent americană vs noul imperiu german

Puterea și hegemonia germane în Europa merită o analiză dintr-o perspectivă dinamică. Trebuie să explorăm, să proiectăm să previzionăm pentru a ne orienta în lumea ce e pe cale să se nască. Trebuie să acceptăm să vedem această lume cum o vedea școala realistă, cea a lui Kissinger de exemplu, adică fără a ne pune întrebări legate de valorile politice: doar purul raport de forță între națiuni. Dacă gândim astfel, Rusia nu este o problemă a viitorului, iar China nu este deocamdată puternică militar. În lumea noastră globalizată putem prezenta două mari sisteme: națiunea-continent americană și noul imperiu german, un imperiu economic-politic pe care oamenii continuă să-l numească din obișnuință Europa. Este interesant să evaluăm raportul de forțe între cele două sisteme.

Lideri incompetenți și puțin conștienți de ceea ce fac

Nu știm cum se va încheia criza ucraineană. Dar trebuie să facem un efort să ne protejăm de această criză. Cel mai interesant este să încercăm să ne imaginăm o victorie a "Occidentului". Vom ajunge la ceva surprinzător: dacă Rusia cedează, disproporția de forțe demografice și industriale între sistemul german, extins în Ucraina, și SUA va duce la o basculare a centrului de gravitate al Occidentului și la prăbușirea sistemului american. Lucrul de care americanilor ar trebui să le fie teamă este o prăbușire a Rusiei. Însă una dintre caracteristicile situației este că actorii sunt incompetenți și puțin conștienți de ceea ce fac. Nu vorbesc doar despre Obama, care nu înțelege nimic despre Europa. E născut în Hawaii și a trăit în Indonezia: doar zona Pacificului există pentru el.

Însă sunt depășiți și geopoliticienii americani de tradiție europeană. Mă gândesc la Zbigniew Brzezinski, îmbătrânit, dar care rămâne un teoretician al controlului Eurasiei de către SUA. Obsedat de Rusia, el nu a văzut Germania. El nu a văzut-o pentru că, lărgind NATO până la țările baltice, Polonia și alte democrații populare, puterea militară americană a croit un imperiu pentru Germania, economic în primă fază, dar și politic astăzi. Germania a început să se înțeleagă cu China, celălalt mare exportator mondial. Își amintește Washingtonul că în anii 1930 Germania a ezitat între alianța cu China și cea cu Japonia și că Hitler, la început, l-a înarmat pe Chiang Kai-Shek și l-a ajutat să-și creeze o armată? Extinderea NATO către est ar putea duce la o variantă B al coșmarului lui Brzezinski: o reunificare a Eurasiei independent de voința SUA. Fidel originilor sale poloneze, el se teme de o Eurasie sub control rus. El riscă să se dovedească unul dintre acei polonezi absurzi care, din ură față de Rusia, au asigurat măreția Germaniei.

Puterea germană, formată prin punerea la munca capitalistă a națiunilor din Est

Desigur, puterea germană este eterogenă și prin urmare fragilă, potențial instabilă, dar mecanismul în curs de ierarhizare a populațiilor începe să definească o structură de dominație coerentă și eficace. Puterea germană recentă s-a format prin activitatea capitalistă a fostelor națiuni comuniste. Este un lucru de care nici germanii poate că nu sunt conștienți și care va fi probabil adevărata lor fragilitate: dinamica economiei germane nu este doar germană. O parte a succesului german vine din faptul că comuniștii s-au preocupat mult de educație. Au lăsat în urma nu doar sisteme industriale învechite, ci și o populație educată la un nivel superior.

Comparați situația educației din Polonia înainte războiului cu cea de acum, mult mai bună, și se va vedea că o bună parte din creșterea economică actuală se datorează comunismului. Vom vedea în ce stare va fi lăsată Polonia după administrarea germană. Rămâne ca Germania să înlocuiască Rusia ca putere care controlează estul european. Rusia a fost slabă de controlul asupra democrațiilor populare, costul militar nu a fost compensat de câștigurile economice. Datorită Statelor Unite, costul controlului militar este aproape zero pentru Germania.

Germania conduce continentul european

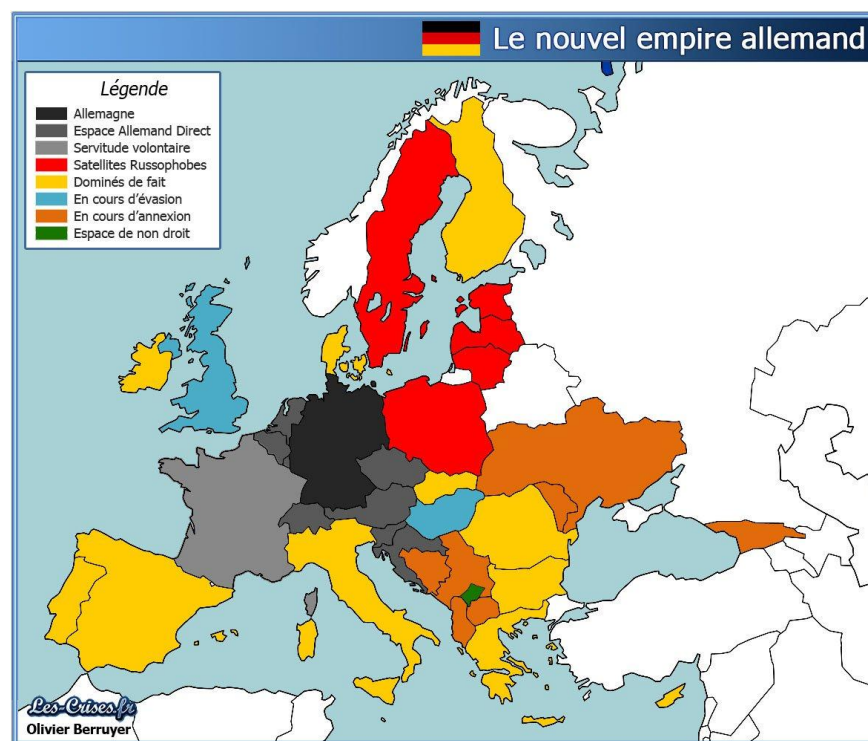
O asemenea hartă ajută să conștientizăm faptul că Europa și-a schimbat natura și că ea nu evocă doar prezentul, ci și un viitor poate foarte apropiat. Hartile pe care le oferă de regulă Comunitatea Europeană sunt hărți cu pretenții egalitare, care nu ne mai arată realitatea. Aici avem o primă tentativă de organizare vizuală a realităților noii Europe. Harta ajută la observarea caracterului central al Germaniei și a modului în care ea conduce continentul european. Primul lucru despre care vorbește această hartă este că există un spațiu informal mai mare decât Germania însăși, "spațiul german direct", care include țările ale căror economii depind aproape total de Germania.

Unii vor vedea aici "erori", ca de exemplu integrarea Elveției, care nu este parte a instituțiilor europene. Dar, oricare sunt sentimentele elvețienilor,

realitatea obiectivă este că, când avem de a face cu companii elvețiene importante, simțim prezența Germaniei. Nivelul de interpenetrare la nivel economic este în așa fel definit, încât nu putem vorbi de independența Elveției.

Cât despre Olanda, cum spunea Friedrich List, nu este decât zona de debușeu a Germaniei la gurile Rinului. Cehoslovacia, în ziua în care a decis să vândă Skoda către Volkswagen, și-a pecetluit destinul. Datorită acestui spațiu central foarte populat, Germania are o influență superioară celei oferite de cele 82 de milioane de locuitori ai săi.

Are puterea unei zone cu 130 de milioane de locuitori. Dar acest spațiu nu este singura explicație a influenței germane. Cred că Germania nu ar fi fost niciodată capabilă să preia controlul continentului fără cooperarea Franței. Mai este un element subliniat în această hartă: servitutea voluntară a Franței și a sistemului ei economic și, în interiorul acestui cadru, acceptarea de către elitele franceze a ceea ce pentru ele – dar nu și pentru poporul francez – este colivia de aur a monedei euro. Băncile franceze supraviețuiesc bine în această închisoare. Franța își adaugă cele 65 de milioane de locuitori la spațiul german și îi conferă un soi de masă critică la scară continentală.

Astfel se ajunge la un nivel superior față de scara rusă sau japoneză. Acest bloc negru reprezintă inima puterii germane; ea menține într-o stare de supunere Europa de Sud, devenită o zonă dominată în interiorul sistemului european. Germania este detestată în Italia, în Grecia și fără îndoială în toată Europa de Sud, din cauza mâinii de fier bugetare. Dar aceste țări nu dovedesc nimic, pentru că Germania, cu zona sa apropiată și cu Franța, are capacitatea de a domina totul. Aceste țări sunt reprezentate în portocaliu pe hartă.

Propun și o alta categorie de state, în roșu, pe care le-aș numi "sateliții rusofobi ai Germaniei". Paradoxal, aceste țări au un anumit grad de libertate. Sunt în spațiul german de suveranitate, dar nu le-aș califica prin statutul de vasal, pentru că au aspirații la autonomie și sunt antiruse. Priviți: Franța nu mai visează; sub conducerea socialiștilor și a UMP, ea nu aspiră decât la supunere. Polonia și Suedia, țările baltice au însă un vis: să învingă Rusia. Participarea lor voluntară la spațiul de dominație german le permite să creadă în visul acesta. Dar mă întreb dacă, în profunzime, Suedia care a trecut din nou către dreapta nu este pe cale să devină ce era și înainte de 1914, adică germanofilă.

Sateliții rusofobi merită o categorie specială, pentru că pot determina Germania să aleagă căi greșite. Elitele franceze au făcut-o deja, sfidând Germania și apoi refuzând să o critice. Pentru Suedia și Polonia sau statele baltice situația este alta. Aici este vorba de a aduce Germania pe calea violenței în raporturile internaționale.

Nu am vorbit de Finlanda și de Danemarca în această categorie. Spre deosebire de Suedia, Danemarca este liberală cu adevărat. Legătura sa cu Anglia merge dincolo de bilingvismul tipic scandinav pentru o bună parte a populației. Danemarca privește spre Vest și nu este obsedată de Rusia. Finlanda a învățat să trăiască cu sovieticii și nu are motive să se îndoiască de posibilitatea de a se înțelege cu rușii. Desigur, a fost în război cu Rusia, Finlanda a făcut parte din Imperiul țarist între 1809 și 1917, dar sub forma unui mare ducat, situație care i-a permis să scape de imperiul suedez. Adevărata putere colonială pentru finlandezi a fost Suedia și mă îndoiesc că vor să revină sub conducerea suedeză. Pe hartă, Finlanda și Danemarca sunt dominate precum țările din sud. Absurd? Economia finlandeză plătește deja prețul agresiunii europene împotriva Rusiei. Și Danemarca va fi pusă în dificultate de ieșirea Angliei din sistemul continental.

(Continuare în pagina 31)

Viață sexuală de ziarist nouăzecist

Băuseră atât de mult, încât li se pungisera gurile. Simțeau un gust acru și năclăit. Începuseră să se plictisească. Paul zise primul:

- Băi, nu mai am chef să stau. Nu mai încap neam de băutură. Parcă aș fute ceva.

Andrei se scărpină cu degetul mic în ureche și răspunse cu încetinitorul:

- Băi, și eu m-aș cam fute. Dar cu cine? Astea de aici nu se uită la noi, au cordacii lor. Suntem ziariștii curului. Nu se uită nici dracu' la noi dacă n-avem bani.

- Mai am doar banii de chirie. Și ceva din prima aia că m-au bătut minerii la filmare.

- Păi ești boier, frate! Auzi, dacă te duc eu într-un loc ieftin, îmi dai și mie bani de futut?

- Dă-te dreacu' de bou. Niciodată n-ai bani. De băut tot eu ți-am dat.

- Haidi, mă, zi. Te duc?

Și au ajuns undeva, pe Calea Moșilor, la o casa dărăpănată. Unele ferestre aveau plăci de lemn în loc de geamuri. Intrară pe o poartă legată cu o sârmă groasă. Le ieși în cale din întunericul nopții un bătrân cu mustați mari și albe. Când îi văzu, începu să zbiere:

- Mercedes, faaa, a venit unii să dea la ciocane. Spuie-i lu' Zambila să se scoale și să se spele. La noi ie cu hiegienica, ca să știți, le zise celor doi clienți cu un aer important.

Legenda foto: Chiara Fersini

Andrei se uită zâmbind la Paul cu privirea care părea să-i spună: "Vezi, băi, că nu te aduc oriunde". Paul era puțin crispat. Nu-i prea plăcea locul, dar ceva mai ieftin nu găseau la ora aia. Plăti bătrânului tocmai când apărură Zambila rujată, într-o rochie scurtă. Adolescentă, bine făcută, pielea măslinie, iar ochii negri îi jucau în cap.

- Câți ani ai? o întrebă Paul.

- Nouășpe și fac doar normal și pe rând. Fără perversități, recită fata răspunsul.

Le făcu semn să o urmeze. Intrară printr-un gang și ieșiră la altă casă, și mai dărăpănată. Ușa de lemn era scoasă din balamale și rezemată

de perete. Când intrară, Zambila le făcu semn să tacă. În mijlocul încăperii, pe masă, era un sicriu cu un mort. În jurul lui stăteau câțiva bărbați și femei. Toți tuciuarii. Paul se uită consternat la Andrei:

- Ce-i aici, frate? M-ai adus la priveghi sau la futut?

- Le-a murit cineva, na. Ce treabă avem noi? Mergem în altă cameră.

Zambila le zise să vorbească încet, că murise bunicul. Când ajunse în dreptul sicriului, își șterse un ochi. Paul nu știu dacă e o lacrimă sau de la rimel. Se uită în sicriu de curiozitate. Un bătrân în costum negru, cu ochii închiși și cu o pălărie lângă cap.

Paul deveni nervos:

- Frate, eu nu mă fut cu un mort în casă. Te-ai tâmpit? Unde dracu' m-ai adus? Gata, luăm banii înapoi și plecăm.

- Vrei să ne taieăștia pulile? Asta e camera de trecere. Aia de futut e mai în spate, știu, că am mai fost. Iar Zambila face toți banii.

- Tu ești chiar bou? Nu mi se scoală cuăștia aici. M-am luat după creierul tău de bou și am mai și plătit.

- Du-te la Hilton, dacă nu-ți convine, îi strigă Andrei.

În clipa aia, cei din jurul mortului începură să se agite cu ochii în tavan. Se auzeau trosnituri și deodată plafonul crăpă fix deasupra mortului, iar peste sicriu, dintr-un nor de praf, căzu un bărbat cu un aparat de filmat. O femeie țipă:

- Haoleo, l-a omorât pe Parpanghel.

- Taci, fa, proasto, Parpanghel era mort, o puse la punct un bărbat mustăcios.

Cameramanul se ridică scuturându-se de praf și aranjă pălăria lângă mort. Andrei și Paul strigară în cor mirați:

- Zgubi, ce faci aici?

- Eu lucrez de noapte și m-au trimisăștia din redacție să filmez o înmormântare țigănească. Voiam să prind un unghi de filmare bun din pod. Voi ce faceți aici?

- Noi am venit la futut, îi răspunse Paul sictirit.

Zambila bocea peste sicriu fără să îi mai bage în seamă. Rimelul i se scursesese pe față, iar cum stătea aplecată, de sub rochia scurtă i se vedeau chiloții destrămați. Zgubi filma impasibil cu camera pe umăr.

sursa foto <http://www.tuttartpitturasculturapoesiamusica.com/>

Sursa: <http://iulicika.wordpress.com/2014/04/05/viata-sexuala-de-ziarist-nouazecist/>

Securitatea știa că Marin Preda făcea sex pe podea cu Nina Cassian

Legenda foto: Nina Cassian și Marin Preda

Din cauza notelor informative date către Securitate de poetul Ion Caraion, până și cele mai intime aspecte ale vieții scriitorului Marin Predă au fost cunoscute de poliția politică.

Culmea, unii dintre ofițerii care îl aveau în vizor pe romancier erau uneori atât de bulversați de cele citite în notele lui Caraion, încât își sfătuiau subalternii să mai potolească informatorul care pune pe hârtie aspecte deocheate, scrie Gardianul.

Marin Predă și Ion Caraion au fost prieteni timp de aproape 40 de ani, iar romancierul l-a susținut pe poet atât pe tărâm literar, cât și material, mai bine de două decenii.

Din păcate, Caraion i-a fost ostil lui Predă încă de când cei doi erau foarte tineri, dar nu i-a arătat niciodată cât îl urăște, ba dimpotrivă.

Informațiile pe care poetul le dădea Securității sunt relevante în acest sens. Culmea ipocriziei, după moartea scriitorului, Ion Caraion, aflat în Elveția, scria că Predă a fost omorât de Securitate și că, în realitate, notele sale informative despre diverși scriitori români, din țara ori străinătate, ar fi fost file din manuscrise pe care el le-a încredințat romancierului.

La 11 ianuarie 1966, Ion Caraion, racolat încă din 1964 de Securitate, a dat prima notă informativă legată de Marin Predă, sub numele de cod Nicolae Anatol, maiorului Mircea Albescu.

În opinia poetului, amicul sau era un obsedat sexual și un grobian, care a avut succes literar doar datorită unor împrejurări. Agentul începe delatarea să cu anii în care Predă era corector la ziarul Timpul.

Conform lui Anatol, pe atunci, tânărul Marin Predă era veșnic nemâncat și în ultimul hal de oboseală, motiv pentru care adormea în timp ce corectă șpaltul

Din aceeași notă informativă reiese clar că Ion Caraion îl invidia pe Predă. Din acest motiv, încerca să-l convingă pe ofițerul de legătură că, în tinerețe, romancierul era complexat și necivilizat.

De pildă, pentru a arată cât de necioplit îi era prietenul, Caraion descrie, cu lux de amănunte, cum Predă, invitat în garsonieră poetului Miron Radu Paraschivescu, a preferat să se ducă pe maidanul de lângă bloc că să se ușureze decât să folosească baia. Pentru că, i-ar fi spus Predă, la toaletă erau vase de "marmură așa de curate".

Caraion arată ofițerului de legătură că totuși era "generos" față de scriitor, cel din urmă având doar defecte. Așa că arată cum, prin anii '50, l-a ajutat pe Predă, dar și pe soția acestuia, să se trateze, gratis, de... blenoragie, intervenind pe lângă un medic de la "Parhon".

Notele trebuia să nu-i lipsească nimic, așa că urmează o scenă fierbinte. Protagonisti, Marin Predă și N.C., "o femeie rafinată care știa și franțuzește", după cum i-ar fi mărturisit chiar romancierul. Apoi, poetul descrie ironic cum Predă și N.C. făceau sex într-unul din "birourile fostului Minister al Artelor, aflat atunci în blocul Ambassador", iar "pat le era dușumeaua".

Femeia la care se referea Ion Caraion în notă încredințată maiorului Albescu era poetă Nina Cassian. Documentul, înregistrat la 20 ianuarie 1966 și catalogat "Strict Secret", abundă de considerații care scot în evidență defectele lui Predă.

Pe scurt, era vorba despre lipsă de instruire a romancierului, despre faptul că în tinerețe a plagiat dintr-un autor ungar ori aspecte legate de viață conjugală.

Ulterior, notele informative ale lui Caraion legate de Predă ori alți scriitori au fost semnate cu numele de cod Artur.

Sursa: <http://www.ziare.com/stiri/ancheta/securitatea-stia-ca-marin-preda-facea-sex-pe-podea-cu-nina-cassian-624981>

Marin Preda – 34 de ani de la moartea suspectă

a scriitorului

Vineri, 16 mai 1980, la prânz, Marin Preda (58 de ani) era descoperit fără suflare în camera sa de la Casa de Creație a Scriitorilor de la Mogoșoaia. Au trecut 34 de ani de atunci, dar condițiile în care a decedat scriitorul nu au fost elucidate nici până în prezent, mulți apropiați susținând că decesul lui Preda este suspect.

Familia lui Marin Preda este convinsă că moartea scriitorului are o legătură cu publicarea romanului "Cel mai iubit dintre pământeni" și a survenit în condiții oculte. Potrivit raportului medico-legal, „moartea lui Marin Preda a fost violentă și s-a datorat asfixiei mecanice prin astuparea orificiilor respiratorii cu un corp moale, posibil lenjerie de pat, în condițiile unei come etilice”. Marin Preda este înmormântat pe Aleea Scriitorilor din Cimitirul Bellu.

Securitatea nu ar fi fost străină de moartea lui Marin Preda

Fratele scriitorului, Alexandru Preda, îi făcea o mărturisire dramatică, într-un interviu din 2006, lui Gabriel Argeșeanu: "Cred, în sinea mea, nu puțin, ci mult, că în mod cert a fost omorât". Unul dintre marile mistere de după moartea lui Preda e dispariția mai multor manuscrise pe care scriitorul le păstra într-o valiză depozitată la Editura Cartea Românească.

În seara zilei de vineri, 15 mai 1980, în jurul orei 21.00, un taxi îl lua pe Marin Preda din poarta Editurii Cartea Românească, al cărei director era. Declarația șoferului, aflată în arhive și făcută publică de Mariana Sipoș în cartea sa "Dosarul «Marin Preda»", este că scriitorul "se afla în stare avansată de ebrietate". În volumul apărut în 1999 se găsesc, de altfel, toate declarațiile martorilor care au interacționat cu Preda înainte ca acesta să moară.

Unele se contrazic, în câteva detalii minore, dar reface tabloul sumbru al acelei nopți infernale, scrie libertatea.ro. Adus de taxi la Casa de creație de la Mogoșoaia, Preda este urcat în camera numărul 6, unde avea masa de scris și un pat, însă nu se culcă. După ce i se servește o omletă, Marin Preda coboară în jurul orei 1.00 dimineața în sala de mese, acolo unde mai mulți prieteni sărbătoresc ziua de naștere a scriitoarei Sonia Larian.

Din declarații reiese că Preda consumă 100-150 de grame de votcă și că, pe la ora 2.00, este dus în camera sa de Virgil Mazilescu și de portarul de la Mogoșoaia, Tudor Panțiru. Este lăsat pe pat, îmbrăcat în palton. În jurul prânzului, Marin Preda este găsit mort, în patul său, de scriitorul Dan

Claudiu Tănăsescu, cu care trebuia să plece în aceea zi la Focșani, la o întâlnire cu cititorii. Din dosarul publicat în cartea Marianei Sipoș aflăm că alcoolemia măsurată la aproape 8 ore de la deces era de 3 grame la mie și că "moartea a fost violentă. S-a datorat asfixiei mecanice prin astuparea orificiilor respiratorii cu un corp moale, posibil lenjerie de pat, în condițiile unei come etilice". Sunt explicate și echimozele de pe fruntea lui Preda: "Semnele de violență s-au putut produce prin lovire de corp dur și nu au un rol în producerea morții".

După moartea lui Preda, dar și după Revoluție, mulți au susținut teoria că decesul scriitorului e suspect. Poetul Cezar Ivănescu, un apropiat al lui Preda, i-a acuzat pe alți scriitori din anturajul acestuia că, în ziua fatidică, înainte de a ajunge la Mogoșoaia, au băut împreună, conspirând la moartea acestuia. "Dacă l-a omorât Securitatea, voi ați fost securiștii", a acuzat Ivănescu. Criticul Alex Ștefănescu scria, în 1999, în articolul "Moartea lui Marin Preda - un subiect de roman polițist", din România literară: "A început să circule zvonul că Marin Preda a fost, de fapt, «lichidat», fie de oamenii lui Ceaușescu (fiindcă devenise incomod prin independența sa), fie de agenții ai KGB (fiindcă în romanul «Delirul» îl prezentase cu o anumită înțelegere pe Ion Antonescu)". În fine, fratele scriitorului, Alexandru Preda, cunoscut ca Sae, îi făcea o mărturisire dramatică, într-un interviu din 2006, lui Gabriel Argeșeanu: "Cred, în sinea mea, nu puțin, ci mult, că în mod cert a fost omorât. Dumnezeu știe de cine și cum".

Legenda foto: funeraliile lui Marin Preda (foto Agerpres)

MARIN PREDĂ. În dosarul medico-legal întocmit la moartea lui Marin Preda sunt notate cu minuțiozitate poziția și starea cadavrului marelui scriitor. "Pe marginea patului de lângă fereastră (...) se află în poziție culcat (...) Marin Preda (...) Din gură și din nas se scurge o mucozitate (...) cu miros puternic de alcool (...) Pe regiunea abdominală (...) încă se percepe căldura corporală. Moartea poate data de circa 8 ore (...) Cadavrul este îmbrăcat cu pijamale, papuci și un pardesiu înspicat negru cu alb. Pe cearșaf, în dreptul patului și pe jos, în apropierea patului, se găsesc urme de vomă". Marin Preda avea dosar de urmărire, iar arhivele dezvăluie că securiștii intrau noaptea în biroul său de la editură, știau că se ceartă des cu soția și aflaseră cine îl antrena la băutură pe marele scriitor. "De circa 10 ani obișnuia să consume băuturi alcoolice. Avea dese certuri cu soția și locuia aproape tot anul la Mogoșoaia. Era antrenat la băutură de către scriitorii Eugen Simion, Mircea Dinescu și Nicolae Manolescu", (Sursa: realitatea.net)

Crișan Andreescu

Sursa: http://www.dcnews.ro/marin-preda-34-de-ani-de-la-moartea-suspecta-a-scriitorului_443496.html

Cavalerul și dragostea curtenească: topos și epos

Este greu de stabilit cu exactitate cum anume se raportau cititorii din Quattrocento la valorile cavalești și la fin' amor. Cert este că idealul curtenesc va suferi o transformare în Renaștere, pierzându-și conotațiile tragice, pentru a se reduce „la o «mondenitate» delicată și absolut hedonistă. «Curtenia» îmbrăca sensul modern de politețe și amabilitate”¹⁴⁵

Dacă acceptăm teza lui Denis de Rougemont, conform căreia multe din semnificațiile iubirii curtenești s-ar fi pierdut în romanele bretone¹⁴⁶, în ciuda faptului că acestea „sunt inspirate fără nicio îndoială din poemele trubadurilor”¹⁴⁷, și luăm în considerare contextul social și istoric diferit, ajungem la concluzia că, deși prezentată drept „amore cortese” [iubire curtenească], iubirea din poemele cavalești italiene nu poate fi pe deplin identificată cu cea de la curțile medievale. Pentru a înțelege de ce acest tip de iubire, cu ritualitatea pe care o implică, devine, prin intermediul textelor literare, un model, este necesar să pornim de la o analiză a fenomenului originar.

Johan Huizinga, în celebrul studiu *Amurgul Evului Mediu*, afirmă că nevoia de a înobilă forma și stilul dragostei izvorăște din formele de viață¹⁴⁸. Mai mult decât atât, consideră că „aspectul cavaleresc al dragostei nu s-a născut în literatură, ci în viață. Tema cavalerului și a iubitei a fost dată de raporturile reale din viață”¹⁴⁹. Ar fi vorba despre un proces de stilizare a dragostei izvorât din necesitatea de a controla violenta pasionalitate a unei societăți crude care „simțea în primul rând nevoia de a încadra emoțiile în forme fixe, pentru a nu cădea în barbarie”¹⁵⁰. Reprimarea acestor porniri era lăsată în grija Bisericii, însă aristocrația, din dorința de a-și manifesta independența, „și făurise din însăși erotica înobilată o frână împotriva desfrâului; literatura, moda și convențiile mondene exercitau o influență moderatoare asupra vieții erotice. Sau, cel puțin, creau o aparență frumoasă, iar oamenii își închipuiau că trăiesc potrivit ei”¹⁵¹

Georges Duby, în *Istoria vieții private*, volumul IV, plasează relațiile interumane din perioada medievală sub semnul grupului. Viața privată era împărtășită cu toți locuitorii casei, singurul tip de independență fiind cea colectivă¹⁵². Prin urmare, „în societatea feudală, spațiul privat apare în realitate dublat, alcătuit din două zone distincte: una fixă, strânsă în jurul căminului, închisă; cealaltă deplasându-se în spațiul public, la fel de coerentă, marcând aceleași ierarhii, orânduită după aceleași proceduri de control”¹⁵³. Secolul al XII-lea marchează însă începutul unui proces de valorizare și individualizare a persoanei vizibil la nivelul jocurilor cavalești¹⁵⁴. „Eul revendică o identitate în cadrul grupului, dreptul de a deține o taină, alta decât secretul colectiv”¹⁵⁵. Dragostea curtenească își face apariția, acest joc al bărbaților, cu funcție educativă¹⁵⁶, ce dobândește „un rol fundamental, paralel cu cel al căsătoriei, în distribuirea puterilor în marile case princiare”¹⁵⁷. Sunt vizați exclusiv holteii, aflați în număr foarte mare la curtea feudală din cauza unui mecanism social restrictiv în ceea ce privea căsătoriile tinerilor, mecanism ce ducea la apariția unor frustrări de natură socială (și nu sexuală), întrucât aceștia nu puteau nici măcar să aspire la un statut social, obținut exclusiv pe cale matrimonială¹⁵⁸. Pentru a li se oferi o defulare, jocului i se conferă o structură și un cadru al obligațiilor și al îndatoririlor, asemănător celui matrimonial. Femeia constituie un fel de «momeală». Este premiul oferit, până la un anumit punct, de către senior câștigătorului permanentei competiții dintre tinerii de la curte (a căror energie este canalizată astfel în interesul autorității și epurată de elementul agresiv), dar și mijlocul prin care aceștia sunt educați¹⁵⁹. Inaccessibilitatea îi conferă o mai mare putere pedagogică, așa că ea va trebui să fie căsătorită și să ocupe o poziție dominantă în raport cu tânărul cavaler, fapt care provoacă o suprapunere¹⁶⁰ între imaginea seniorului și cea a doamnei, rolurile jucate de cei doi în întregul proces devenind intersanjabile.

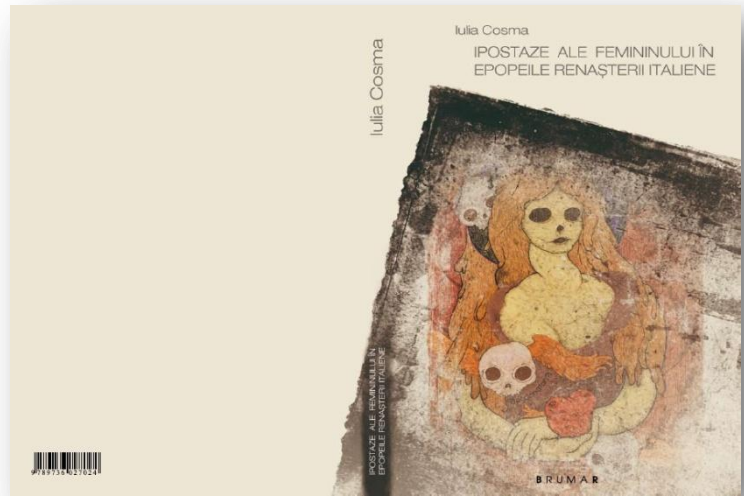
Așadar „această dragoste, amor-ul, cel adevărat, dorința înfrânată, apare în fapt ca școală a prieteniei, a acelei prietenii despre care se credea în acel timp că trebuie să strângă legăturile cu vasalii și să întărească astfel bazele politice ale organizării sociale”¹⁶¹.

În realitate, codificarea relațiilor dintre bărbați și femei nu avea un caracter moral, nu era un mod de a reprimă instinctele sexuale ale nobilimii, ci servea intereselor politice ale seniorului care dobânda un control asupra bărbaților din anturajul său, prin exaltarea valorilor cavalești și a privilegiului de a participa la jocul dragostei rafinate, menținând, totodată, distincțiile dintre diferitele grupuri de la curte. Chiar dacă rolul femeii în iubirea curtenească era unul instrumental, un cititor din Quattrocento l-ar fi interpretat, desigur, drept central. Această imagine corespundea în mare măsură noii poziții pe care, în Renaștere, o obțin unele femei nobile, dar mai ales unui fenomen de valorizare pozitivă a figurii feminine, pe fondul unei erori interpretative a Banchetului¹⁶². Neoplatonismul, promovat de Ficino, acorda o importanță majoră frumuseții și iubirii, fără să realizeze că Platon se referea de fapt la efebi, și nu la femei. Confuzia însă „a contribuit de o factură decisivă la înobilarea statutului feminin în civilizația occidentală”¹⁶³. Urmând acest trend, poemele cavalești culte vor acorda o mai mare importanță elementului amoros. Nu-l neglijează însă nici pe cel războinic, ci adaptează idealul cavaleresc noilor exigențe sociale.

Originile acestui ideal trebuie căutate în jurul secolului al XI-lea, când „creștinătatea occidentală traversa o fază de viguroasă expansiune [...] împotriva unui Islam care, după extraordinara explozie din secolele al VII-lea și al X-lea, cunoaște acum, în mișcarea lui oscilatorie de cucerire și de criză, o fază de stagnare”¹⁶⁴.

Mișcarea de contraofensivă a creștinătății, prin repertoriul său războinic, va produce la nivel cultural „nu doar epopeea creștină și națională Cantar de mio Cid, ci o întregă recoltă de poeme epice și de legende în care credința creștină și gustul pentru miracol [...] se traduc într-un original «creștinism războinic» în care exaltarea spiritualității creștine se împletește cu gloria militară”¹⁶⁵. Dintre aceste poeme epice, produse literare ale unei noi viziuni, cel mai cunoscut este *La Chanson de Roland*, care impune în literatura din acea perioadă o tradiție epică a eroului creștin și a martiriului său pentru credință¹⁶⁶. Referitor la chansons de geste, Franco Cardini aduce în

discuție cele două teze care explică apariția idealului cavaleresc¹⁶⁷. Cea mai veche dintre ele vede în politica Bisericii, de după reforma din secolul al XI-lea, cauza apariției unui nou mod de a percepe cavaleria, pe când cea actuală se dovedește opusul acesteia, susținând că aceste chansons ar fi produsul rafinat, în cursul secolelor al XI-lea și al XII-lea, al unei culturi laice autonome. Asemănările de tip stilistic și conceptual, dintre cântecele de gestă și formulele liturgice sau textele hagiografice, s-ar datora adoptării de către literatura religioasă a modelului celei laice, în scopuri propagandistice: „Este vorba, așadar, nu atât de o creștinare a culturii cavalești, cât mai degrabă de o militarizare și o transformare în eroi a unor modele de mărturisire creștină, considerate deosebit de capabile de a capta, de a emoționa, de a sluji; într-un cuvânt, niște instrumente de propagandă”¹⁶⁸. Sistemul etic cavaleresc este construit în baza a două calități centrale: *la promesse* [vitejia] și *la sagesse* [înțelepciunea]¹⁶⁹. Se dovedesc a fi doi termeni complementari, întrucât împreună creează la mesură [măsura], adică «echilibrul controlat» la care se ajunge cu dificultate, deoarece „numai rareori cavalerul se află în posesia ambelor virtuți fundamentale, aflate într-un raport echilibrat: acesta se naște mai degrabă din frăția de arme a unor cavaleri cu naturi complementare; din tovarășia unui cavaler mai cu seamă puternic cu un cavaler mai cu seamă înțelept”¹⁷⁰.

Poemele epice din ciclul breton ne propun imaginea cavalerului luptând pentru credința creștină, într-un timp al cruciadelor și al unei stricte diviziuni între bine și rău, în timp ce romanele arthuriene se focalizează asupra autoafirmării prin cucerirea erotică¹⁷¹. Chiar dacă își păstrează natura războinică, cavalerul devine, în primul rând, „prototipul uman al căutătorului unei identități și al unei conștiințe de sine care încă îi scapă”¹⁷².

Cultura curtenească suplinește niște nevoi de afirmare socio-culturală¹⁷³, prezente sub o altă formă și în perioada Renașterii. Curteanul nu se mai vede în postura unui apărător al creștinătății, el și-a dobândit dreptul la individualitate, dar aspiră la faima¹⁷⁴ și gloria eroilor din trecut, fiind dornic de a afirmare mondenă. Se preiau doar formele exterioare ale instituției cavalești: turnirele ajung niște reprezentații teatrale¹⁷⁵, iar virtuțile se transformă în calități pe care un curtean desăvârșit trebuie să le cultive și să le etaleze în societate.

Sursa: Iulia Cosma, *Ipostaze ale femininului în epopeile Renașterii italiene*, Editura BrumaR, 2012

¹⁴⁵Denis de Rougemont, *Iubirea și Occidentul*, traducere, note și indici de Ioana Căndea-Marinescu, București, Editura Univers, 1987, p. 292

¹⁴⁶*Ibidem*, p. 143.

¹⁴⁷*Ibidem*, p. 140

¹⁴⁸Johan Huizinga, *Amurgul Evului Mediu*: studiu despre formele de viață și de gândire din secolele al XIV-lea și al XV-lea în Franța și în Țările de Jos, traducere de H. R. Radian, Ed. a III-a, București, Editura Humanitas, 2002, p. 106.

¹⁴⁹*Ibidem*, p. 154.

¹⁵¹*Ibidem* *De la Europa feudală la Renaștere*.

¹⁵²Georges Duby, *Istoria vieții private*, colecție coordonată de Philippe Aries, Georges Duby, volumul IV, , traducere de Maria Berza și Micaela Slăvescu, București, Editura Meridiane, 1995, p. 240.

¹⁵³*Ibidem*, p. 240.

¹⁵⁴*Ibidem*, pp. 244-246.

¹⁵⁵*Ibidem*, p. 246. 156

Georges Duby, *Evul Mediu masculin: despre dragoste și alte eseuri*, traducere de Constanța și Stelian Oancea, București, Editura Meridiane, 1992, pp. 47-50.

¹⁵⁷*Ibidem*, p. 49.

¹⁵⁸*Ibidem*, pp. 83-84. 159

Ibidem, p. 49.

¹⁶⁰*Ibidem*, p. 50.

¹⁶¹*Ibidem*, p. 49.

¹⁶²Jean Delumeau, *Civilizația Renașterii*, traducere de Dan Chelaru, volumul II, București, Editura Meridiane, 1995, pp. 171-172.

¹⁶³*Ibidem*, p. 171. 164Franco Cardini, „Războinicul și cavalerul” în *Om medieval*, volum coordonat de Jacques Le Goff, traducere de Ingrid Ilinca și Dragoș Cojocaru, Iași, Editura Polirom, 1999, p. 75.

¹⁶⁵*Ibidem*, p. 76.

¹⁶⁶*Ibidem*.

¹⁶⁷*Ibidem*, pp. 77-80.

¹⁶⁸*Ibidem*, p. 77.

¹⁶⁹*Ibidem*.

¹⁷⁰*Ibidem*.

¹⁷¹*Ibidem*, p. 86.

¹⁷²*Ibidem*.

¹⁷³*Ibidem*, p. 87

¹⁷⁴„Renașterea a regăsit noțiunea antică de *Fama*, Faima care sfidează timpul și traversează secolele” – Jean Delumeau, *Civilizația Renașterii*, traducere de Dan Chelaru, volumul II, București, Editura Meridiane, 1995, p. 110.

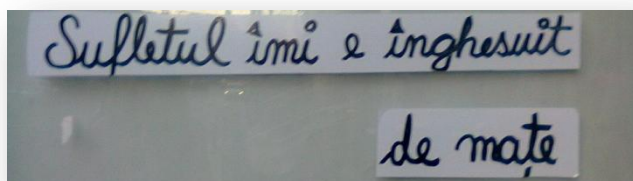
¹⁷⁵Franco Cardini, „Războinicul și cavalerul” în *Om medieval*, volum coordonat de Jacques Le Goff, traducere de Ingrid Ilinca și Dragoș Cojocaru, Iași, Editura Polirom, 1999, p. 96.

GENERAȚIILE LITERARE:

Generația Motherfucker

Generația *MotherFucker* a apărut la sfârșitul anilor 60 a Sec. XX în SUA. Inițial curentul acesta „artistic” a fost declanșat de tinerii de culoare din Harlem, care compuneau texte pentru muzica lor rapp, cu mesaje puternic opoziționale unei societăți care nu le oferea nicio șansă... La noi, în România, acest gen de protest artistic apare abia după anul 2000, iar tendințele sunt mai bine conturate începând de prin 2005, în special la poeții rebeli influențați de muzica rapp și hardrock... Avem, așadar, în curs de afirmare un nou val de poeți, o nouă generație literară ale cărei accente protestare depășesc cu mult limita esteticului promovat de ultima generație a douămiiștilor. Estetica generației *MotherFucker* frizează nu ridicolul, ci virulența unui mesaj *underground* prelungit într-un manifest exploziv, detonator de structuri sociale. Vă prezint pe **TEDA PELEȘ**, o tânără poetă din ultima generație literară numită de mine *MotherFucker*, o generație pentru care nu există idoli, maștri etc. Teda Peleş e o rebelă în spirit, iar poezia scrisă de ea frizează idealul atât de intens, încât realul îi este substituit... Jean Austen, personajele din desenele lui Walt Disney precum și cele din filmele experimentale în care vampirii se întîlnesc cu îngerii în peisaje urbane, confundându-se de dragul jocului, o poezie din care viața iese în imagini distorsionate, sângerânde, fluctuante..., poezie în care regăsim maniere avangardiste, sonorități post-punk, flower-power, banalități specifice kitsch-ului postmodern... Teda Peleş scrie o poezie a superficialității, a micilor amănunte care alcătuiesc viața netrăită și mai puțin observată de reprezentanții altor generații literare, cum ar fi „veșnic tânăra” octogenară Nora Iuga. Versul care spune aproape totul despre această etapă în care se află poezia Tedei Peleş: „Sufletul îmi e înghesuit de mațe”. Această generație de poeți care îi șoptesc „fuck!” lui Shakespeare, ironia lor fiind hamletiana lor salvare în fața unei lumi ipocrite, dură, acoperită de sălbăticia unui suflet artificial, multiplicat tehnologic, o lume a foamei și a disperării... Poeții acestei generații numită *MotherFucker* au o șansă foarte mare să echilibreze această lume lipsită de spirit, dominată de instincte, pentru că *poeții motherfucker* sunt lipsiți de orice prejudecăți, distructivi pentru că sunt tineri, vorba lui W. Gombrovitz, ei distrug prostia!

Marcel Ion FANDARAC

Eu întors

Nu am cerut niciodată nimic.
Poate doar țigări ocazional.
Nu am cerut să țin minte igrasia de pe tavan
Sau să te gâdile-ntre coaste de mine.

Nu-mi amintesc să fi vrut cu adevărat ceva,
Dar accept să mi se injecteze aer în vene și sânge-n piept.
Am fost o regină exilată și nu mi-a păsat,
Pielea mea a rămas netezită de nimfete,
Iar lumina nu-mi întunecă privirea încă.

Mie în loc de uși, mi s-au deschis ferestre.
Uneori câte o pereche de ochi mă privea înapoi.
În spate; un cer negricios.
N-am simțit nevoia să îi atribui un corp până acum.

Doar când dorm, palma întoarsă în sus
Îmi cade înafara patului.
Visele se îngrămădesc în ea
Și-mi alunecă printre degete.

TEDA PELEȘ

Cosmopolitan

Sâmbătă seară toate lifturile miros a parfum,
Iar pe fete le încălzește doar fumul taxiurilor.
Lemniscatul berilor devine o conversație cu tine însuși.
Ești prins în hățuri
Ce nu valorează nici cât pielea din care-s făcute.

În noaptea asta-mi sparg dinții-n pernă.
Moartea îmi este defapt o mamă ce încearcă să mă trezească
din vis.

Din cauza lipsei de electricitate lumina de la capătul tunelului a
fost stinsă. Dacă vedeți o licărire pregătiți-vă să fiți călcați de
tren. Mulțumim pentru înțelegere.

Isterie letargică

Găsise o copilă închisă într-o cutie cu becuri aprinse.
Cică noaptea hingheră o prinsese vagabondând.
Era căutată de toate astrele,
căci îi ceruse întuneric soarelui atunci, demult, când acesta
domnea veșnic,
iar el a început să aibă tentative de suicid zilnice,
fără triumf însă,
îl înțepau norii de la spate.
Sau parcă vântului i se roteau ochii în cap după ea până
apăreau tornade.
Sau pământul tresărea la pasul ei, aproape s-o înghită.
Sau animalele dezlănțuite în plină pasiune îi mușcau gleznele.

"Hai să ne închidem în arcul acesta" a spus ea.
"Haide, pune tu ultima cărămidă cercului."

Dar lui nici măcar nu i-au tremurat buzele.
Încă-și ține fața-n mâini, să nu i se prelingă pe scânduri.

BICICLETA, MAȘINA DE SPERIAȚI SCRITORII

Victor Martin

Orice sistem de învățământ e o complexă mașină înfricoșătoare. Asta, dacă încearcă să inoculeze forțat cunoștințele. Când un om e structurat pe științe realiste, degeaba încerci să-i bagi în cap literatură, istorie, geografie, filozofie etc. Invers, dacă omul e structurat pentru receptarea științelor umaniste, degeaba încerci să-i inoculezi cunoștințe de matematică, fizică, chimie etc. Înainte de a fi considerată "poezie curată", astronomia rămâne o știință seacă și plictisitoare de studiu al stelelor. Înainte de a avea o structură aproape matematică, gramatica nu e altceva decât scheletul literaturii.

Cantonându-ne în literatură, vreau să încep prin comparația ce s-a făcut între un premier desemnat și un alt posibil premier. Primul a fost considerat specialistul care știe totul despre bicicletă, iar cel de-al doilea sportivul care știe să meargă foarte bine pe bicicletă. Ce e mai important, să știi teoria sau să ai practică? Bine ar fi să știi teorie și să ai și practică, dar nu e cazul României de azi.

Nu vreau să mai spun prea multe despre ideea de "creative writing", culeasă din zbor de români și înghițită pe nemestecate, ca fiind "trendy". E posibil ca, în timp, să fie amestecată cu ingrediente autohtone și făcută, dacă nu mai digerabilă, măcar mai ușor masticabilă. Până acum, n-a prea produs decât efectul de a vorbi la infinit despre efect. Pe blog, pe site, prin reviste on-line și în alte regiuni conexe.

Ca și în politică, se preferă teoria bicicletei, nu mersul pe bicicletă. E și mai ușor așa, și mai ieftin. Strângi o mână de pasionați cu bani, dispuși să plătească o taxă acoperitoare a cheltuielilor. Dacă s-au înființat atât de multe asociații de scriitori, e posibil să meargă și școlile de pasionați.

Dumnezeu a făcut lumea împărțită, nu pe toți la fel, cum susțin pasionații neșcolilor populare de artă, la rândul lor, și ei împărțiți: cei fără talent și cei cu talent. Cei fără talent pot avea norocul să dea peste profesori cu vocație, care să facă din ei buni teoreticieni ai bicicletei; sau nu. Cei care au talent pot da peste profesori care să facă din ei buni mergători cu bicicleta: sau nu.

Bine e să știi multă teorie literară, dar să ai și talent, dar nu e cazul literaturii din România zilelor noastre. Cei ce eșuează în literatură, foarte mulți, se apucă de cronici, eseuri, traduceri și alte ingrediente ale teoriei interioare a bicicletei. Cei ce știu să meargă pe bicicletă, extrem de rari, se dau foarte greu jos de pe ea, mai mult din amuzament, să cerceteze vehiculul, pe o parte, pe cealaltă, și să descopere dacă lanțul se învârtă de la stânga la dreapta sau invers.

Și teoreticienii bicicletei, și bicicliștii talentați, pot deveni scriitori. Au și unii, și alții, publicul lor, mai larg sau mai de nișă, mai cult sau mai troglodit; fiecare, după cum i-e felul.

Din pasiune sau din interes, pot deveni chiar profesori pe la câte un "creative writing". Cei talentați nu se tem de nimic, dintre aceștia selecția naturală scoțând mai mult ratați, care nu prea au nimic de pierdut. Cei interesați, din rândul cărora se recrutează scriitorii de succes pe piață, au ceva de pierdut: banii și poziția socială, câștigate prin muncă. Între a munci cinstit și a trăi cinstit, scriitorii de talent înclină spre o viață cinstită, știindu-se faptul că acestora nu le prea place munca.

Și atunci, ce fac teoreticienii bicicletei, deveniți profesori de "creative writing"? Predau teoria înspăimântătoare a bicicletei, potrivit căreia, romanul începe cu începutul, continuă cât continuă până se oprește. Uneori, te întrebă unde e începutul. Alteori, nu.

În viața reală, avem mai multă sau mai puțină istorie. Unde începe și unde se sfârșește aceasta? Dar în ficțiune, de unde anume te apuci să povestești și de ce?

Uneori, începutul este partea cea mai ușoară; alteori, cea mai grea. Uneori, începutul e la început, alteori la sfârșit sau la mijloc. Uneori începutul e cel mai ușor, dar tot timpul e partea cea mai importantă. Dacă începutul nu-i destul de bun, e sfârșitul. Nimeni nu citește romanul de la mijloc sau de la sfârșit, cu excepția cazului în care începutul se găsește la mijloc sau la sfârșit.

De aici, se pot formula mai multe întrebări deodată: cu ce începem, cum începem, de ce ne ferim, din ce moment al zilei începem povestea? Sau din ce moment al nopții.

Foarte simplu: începem din momentul care atrage cititorul, îl agăță, îl orbește și îl surzește. Poate fi un flashback sau un eveniment anterior care a declanșat narațiunea. Se poate începe din momentul posterior acțiunii principale, dar numai dacă acesta e relevant. Se poate începe și din mijlocul lucrurilor, dăm drumul unui episod captivant, trecând direct la subiect, metoda având cele mai puține neajunsuri, fiind mai uzuală, mai convenabilă.

Putem decide să începem cu prezentarea istoriei evenimentelor și cadrului general. Evident, aici trebuie să lucrăm cu atenție și evenimentele să fie destul de atrăgătoare. Nu începem niciodată, așa, doar fiindcă simțim nevoia să explicăm unele lucruri. Folosim soluția aceasta numai când credem că-i putem atrage mai bine pe cititori.

Cum putem începe? Începem, preferabil, printr-un șoc narativ. Începem misterios și conspirativ, bizar, fascinant, interesant, obligând cititorul să vrea să vadă ce se va întâmpla mai departe. Începem prin precizarea scenei și portretizarea personajului principal, care întreprinde ceva relevant, deloc șocant, neexagerând cu prezentarea statică a scenei, cititorul având nevoie de un motiv pentru a continua lectura. Nu trebuie să uităm că scriitorul este interesat de eroul său, iar cititorul nu-i interesat decât dacă i se oferă motive valide. Se pune întrebarea: eroul pare suficient de interesant sau este nevoie și de o acțiune serioasă?

Scriitorul trebuie să se ferească să se joace prea mult cu cititorul, chiar dacă îl consideră prieten din copilărie. Cititorul nu are încredere în scriitor și detestă să-și irosească timpul. Trebuie să i se ofere îndeajuns de mult, încât să fie încântat și să mai vrea. Pentru a înțelege prezentul, cititorul are nevoie de informații din trecut, nu trebuie să le perceapă ca false, să lase impresia că autorul îl asediază cu informații, însă nu se așteaptă din partea lui să-și amintească prea multe și prea repede. Trecutul trebuie oferit cu pipeta, trebuie păstrat la minimum. Dacă începeți cu un capitol șocant, urmat de o lecție interminabilă și plictisitoare de istorie, după care evenimentele își reiau cursul într-un al treilea capitolul, pierdeți jumătate din cititori, chiar dacă n-ați avut decât doi. Dacă nu puteți găsi începutul, scrieți pur și simplu un început, orice început. Începeți de oriunde! Începeți de oricând! Pentru că puteți schimba oricând începutul. Pur și simplu scrieți textul și începutul se va preciza de la sine mai târziu.

Și asta nu e decât începutul educării scriitorului în spiritual scrisului său, roata din față a unei mașinării infernale numită "creative writing". Este că, până la pompă, far, spițe, ventile și alte accesorii scriitoricești, vă vine să vă lăsați de scris și să vă apucați de vândut componente electronice, ciment, vopsele, țigări sau gogoși?

Magda Ursache:

LOVITURA DE DOSAR

În 55-56, Miliția populară îi împușca în plină stradă pe așa-zii infractori. Tot după cifrele lui Marius Oprea, au fost 53.170 de arestați numai în anul 1959. Plouă cu condamnări pentru „agitatie dusmanoasă”. De la tribună, temutul Pantiusa Bodnarenko preciză: „Dusmanul nu se bucură de toate drepturile Constituției noastre” (din 27 sept. 1952). Deliberat, toate prevederile (dar toate!) nu erau respectate: libertatea cuvintului, a presei, dreptul de întrunire, inviolabilitatea persoanei și a domiciliului. Trebuiau neutralizați (citiți: distruși) cei cu atitudine reacționară față de politică partidului și a statului. Cum? Prin delatțiune. O bîrfă mică și nevinovată, o glumă te trimiteau la Canal (într-unul din romanele mele, un preot face ani grei de pușcarie pentru că a cerut la restaurantul gării din Iași o porție de „rusi cu ceapa”, cum se numeau, subversiv, hamsiile; fictia mea are la bază un document), iar sabotorii Canalului erau condamnați la pedeapsă cu moartea. Unii a” degeaba.

În vremea aceea, securiștii lui Drăghici (cf. Plenarei din a 68) fabricau, după ce-i lichidaseră pe adevărații rezistenți, „organizatii de bandiți contrarevolutionari”, acte de sabotare a economiei, de spionaj, de încercări de fugă din țară! Și trebuie să ai obraz de toval să-ți închipui că luptătorii din Făgăraș jefuiau stîne (la rapoarte se atașau chiar bonuri false, obținute prin presiune de la ciobani). Numai fără discernămînt fiind, ai crede-o pe Elisabeta Rizea „curva muntilor”, cum o etichetaseră sadicii ei tortionari.

Mai apoi, după perioadă atrocităților, filtrele Securității au devenit mai largi, se mai putea scăpa, dar tehnică diversivunii s-a transferat de la obsedantul deceniu pînă în „deceniul satanic”, așa cum erau numiți anii optzeci. Probă că în Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului din ultimul an al dictaturii se trasau sarcini că: „a” prevenirea și contracararea acțiunilor dușmănoase; a” dezvoltarea volumului și calității potențialului informativ”, iar „sursele de valoare” trebuiau „temeinic verificate”.

Bubă, zgaibă, pată, scamă la dosar te împingeau la margine continuu, sistematic, îți împleticeau mersul firesc al carierei, pe termen lung, de-o viață. Și-mi vine în minte o frază a lui Mircea Eliade: „Alerga parcă pe un coridor fără sfîrșit, necunoscut, sinistru (a!). Coridorul se întindea că o galerie de mină”. De ce a fost caracterizat „fetid” dosarul lui Cornel Mihai Ionescu? Răspunsul îl aflu chiar în Conte, în interviul luat de Cristian Badilita: pentru că unchiul lui CMI era Vasile Voiculescu; pentru că tatăl a fost ridicat de Schimbarea la față a anului 1958, că participant la Rugăciunea Rugului Aprins de la Antim.

Din motivul „necooperării” cu Secu, ajungeai viețăș ori mureai întră muroș. Barbu Slatineanu (din lotul Noica) n-a vrut să devină „agentul Petrovan”, a avut tăria să-și înfrunte anchetatorii și s-a stins în chinuri. Lena Constante strigă, sfărîmată în bătăi, să i se dea să iscălească; ar fi semnat, că să scape de tortură, orice declarație. Cine n-a cunoscut le cachot, celulă strîmtă și udă, zarcă, acela să nu acuze. Am considerat înființarea CNSHS, că instituție menită să dezvăluie mizeria morală comunistă aplicînd legea deconspirării, „o victorie pentru democrație”.

Neînregimentatul LIS are dreptate: nu trebuie desființat CNSHS-ul, ci corectate mijloacele de a informă, că să nu mai fim un stat al nedreptății sociale, ci un stat de drept. Decizia de colaborare data de Consiliu apare înainte de verdictul instanței juridice. Presă află din culise CNSHS că s-a

supus Curtii de Apel vreun dosar de colabo și roată morii pornește. Ce prezumție de nevinovăție? E că mort nefericitul intrat în gurile canalelor TV, ale jurnalelor, ale blogurilor! Cine să mai corecteze negativul pus în circulație? Acte de arhivă ajung în coloanele ziarelor, încălcîndu-se art. 30 din OUG 24/2008, care precizează că eliberarea de documente (ori copii) din dosare de către personalul CNSHS ori membri ai Colegiului e infracțiune și se pedepsește cu închisoare. Sau o fi devenit Consiliul între timp agenție de presă și nu știm?

Funcționează CNSHS absolut după lege dacă s-a încălcat legea chiar de la înființare? Cine a fost membru PCR nu poate fi în Colegiu. S-a respectat ori ba acest amendament? Se țin angajamentele „sub pecetea tainei”; la un moment dat, dosarul e declassificat și pac la „Razboiul”. Dacă Eugen Uricaru a făcut poliție politică, faptul trebuia clarificat înainte să fie ales președinte UR. Nu l-a întrebat nimeni ce-a semnat sub numele Udrea?

Comisia Adevărului a avut în job description să despartă grîul de neghină. Odată deschise, dosarele trebuiau cercetate cu profesionalism și metodă, dar și cu prudență. Și dacă nu vrea să concureze Securitatea în fake-uri, se cuvenea să se oblige să tacă despre lucruri neclare, neînțelese, îndoielnice. Dosarele de urmărire informativă să fi fost făcute publice în totalitate, nu pe porțiuni alese și corese. Am răsfoit dosare din care lipseau file ori erau numerotate aiurea, ceea ce duce la constatarea falsificărilor. Și mă cam tem că în răstimp n-a rămas DUI netrunchiat, așadar nefalsificat. Un anchetator din procesul „reeducării” i-a spus deținutului politic Octavian Voinea, om cu vocația martirajului (deși a semnat „angajamentul” la Pitești, fapt recunoscut de el însuși, l-au trecut prin Gherlă, Aiud, Fort 13a!): „Vom păstra dosarele pînă ce veți pieri. Vom muri și noi. Istoria se va scrie pentru generațiile viitoare după aceste documente [a!]. Veți susține că este minciună? Numai noi suntem cei în măsură a aprecia ce-i adevărat și ce nu-i adevărat. Clasă muncitoare are puterea în mînă. Așa că noi facem istoria așa cum ne convine” (v. Octavian Voinea, Masacrarea studențimii române în închisorile de la Pitești, Gherlă și Aiud, ed. Majadahonda, București, 1996, p. 69).

Să fi avut dreptate anchetatorul că istoria (dacă nu avem grijă) se va face după aceste dosare? Faptul e confirmat și de Pseudomemoriile unui general de Securitate, Humanitas, 2007, unde Tănase Evghenie se adresează „prostilor de azi a” care sunteți voi” astfel: „[a!] cercetătorii vor scrie cum vrem noi, nu cum este realitatea. Noi creăm istoria așa cum ne place. Așa cum ne convine”. Plesitarii, iată, pot face rău și postum. Cum constată Hură Christi, „concret, prevalează, incredibil, mărturia calaului”.

Securitatea denatura după bunul plac faptele, modifică opiniile exprimate. Dosarele sunt pline de „marturii” după dictare (chiar o fi scris Noica, nesilit „Subsemnatul Constantin Noica, reactionar” ori Anton Golopenția „Subsemnatul bandita!”?), de mistificări, de diversivunii! Ce-i uluitor e că mulți nu vor să vadă că aceste DUI-uri te pot pune pe piste false. Nu iei de bune ce-au zis urmăritorii despre urmărit (doar erau turnători, nu?) fără verificări atente, nici măcar ce declară urmaritul: pe unii îi trădează memoria sau uită anume. Sunt deosebiri enorme între delatțiunea sub tortură și cea a vecinului de scară de bloc, care a tras cu urechea la țeva, între sursele de voie ori de nevoie.

(Continuare în pagina 12)

Nici măcar persoanele de sprijin nu trebuie judecate la hurta. În dosierul lui Luca Pițu, publicat la Operă Magna cu adnotările sale, sunt câteva note informative care-l apăra (de pildă, un raport scris de semioticiană Măria Carpov, șefa Catedrei de Franceză de la Universitatea Iasiota); există rapoarte de informare, dar și de dezinformare, așadar nu toate sursele erau surse. Nici cei care-l cunosc bine pe Luca, fără clarificările autorului, nu pot deosebi adevărul de invenție. Că să justifice în ochii Securității comportamentul de rebel, de insubordonat, un prieten inventă o tramă de copilărie: că l-ar fi bătut un milițian din Cajvana. Fiecare cu Freund-ul și cu Freud-ul sau.

Va aduceți aminte că în presă socialistă se obișnuia să se introducă fraze pe linie, așa-numitele de Dan Culcer intruziuni cenzoriale? „Sa știm a apăra cauza culturii”, scria în primul număr al revistei Vatră (1971) și cenzorul adaugă: comuniste. Securitatea nu acționează altfel decât secția de propagandă PCR: organul putea oricând modifica tot ce spunea informatorul. Să nu uităm că funcționa din plin Departamentul dezinformării, cu secția: Suspectarea intelectualilor.

S-ar zice că sectorul asta, al dezinformării, funcționează și acum; după cum merg lucrurile, pereții aveau urechi, iar în mai-mult-că-prezent au și ochi. Să nu te cuprindă o lehamite cenesasică? Mă întreb dacă nu s-a vrut să se ajungă iarăși la blazarea din duo-dictatură (la întrebarea Ce-i de făcut?, se răspundea catastrofic: Nimic), dacă nu s-a dorit să se banalizeze răul. „Stiti, și cutare a fost”, se auzea la telefonul de seară. Convorbirile începeau cu referiri la aceste incriminări ciclice: „Ai aflat caa {?” Orice blogher ori blogherita „de opinie” aruncau acuze fără acoperire, se incrimina, se defaimă, se calomnia cu voluptate. Chiar președintele Băsescu îl ironiza pe Crin Antonescu, spunindu-i „Porumbacu, Porumbelu”. Era o informație anonimă apud Internet sau ce? Și dacă de la vârful Puterii se face asta, atunci e limpede că s-a dat liber la circ: avem chiar mai mult circ decât piine.

Când vine vorba de Securitate, la serialul „Cine a mai turnat?”, se reacționează cu „Hai, lasă-mă!”, „Cit o să ne mai jucăm de-a fantomele?”. Aș spune că fantomele astea se tot întorc pînă n-or să fie condamnate penal. Ținerii consideră trecutul un inutil depozit de vechituri, de aruncat la trash-ul istoriei și „stafia” comunistă se reîncarnează.

Repliați pe alte poziții strategice, vechii securiști organizați într-un soi de SRL (cu răspundere limitată) au indus starea de respingere la verdictele de colabo. Dar Consiliul național pentru Studierea Arhivelor Securității n-are nici o vina? Cum cercetează cercetătorii CNSAS, când ofițerul recrutat a ajuns mai puțin blamat decât informatorul șantajat ori cumpărat de el? Amestecul de vinovați și de vinovați fără vina, de gardieni și de victime, de interogați și de interogatori duce la depresie socială. Părem condamnați să nu știm niciodată adevărul nici despre abiatrecutul nostru. Delatorul a fost, la rîndul lui, delationat și filatorul filat. Cei care nu stau bine cu memoria își publică amintirile truate (cineva le numea memorii concurente) asupra aceluiași eveniment. Despre CREL (Cahiers roumains da etudes litteraires) aflăm c-ar fi avut viză Secu. Se uită că lui Adrian Marino, după ce-a fost eliberat, i s-a oferit slujbă la fabrică de bere Ursus, să umple sticle; un loc în cercetare, la filială Cluj a Institutului de istorie literară al Academiei, n-a putut obține, în timp ce am) au fost „reabilitați” și puși în posturi bune. Și asta pentru că a” presupun a” au încercat să-l racoleze și s-a opus. La rîndul sau, memorialistul Marino se vrea așezat la masă adevărului, dar cu „sticluta cu vitriol” la îndemîna. Romul Munteanu e „MAI-ist, că să nu spun mai mult”, Dan Ciachir e „ofițerul”, Mihai Ungheanu a” „autenticul securist”. Verdictul CNSAS l-a lovit după moarte, că și pe St. Aug. Doinaș. Fără posibilitatea de a face recurs. Bîrfă de la Bahluiu vedea în Mihai Ursachi un agent cvadruplu, din Texas pînă la Nil și în fostă-i nevastă o mini Măță-Hari. Vilva devoalării a început, cred, cu Catrinel Oproiu, nevoită să-și dea demisia din CNA, pentru colaborarea cu Secu. Lungul șir de dezvăluiri de presă (unele, nemeritate și cu rea intenție, nenuantate și nechibzuite), au creat rezerve și nedumeriri;

chiar o indispoziție, o agasare, o iritare, o silă față de loviturile de dosar regizate. Când Dan C. Mihăilescu l-a descoperit pe Artur Silveștri că Garbis a” Gabriel în DUI-ul sau n-a fost de-a mirarea; de-a mirarea a fost pentru Alex Ștefănescu să-l afle, tot din DUI-ul personal, pe prietenul George Arion denunțator constant. Culpă asumată de Dan Zamfirescu în Lumea Magazin, că a turnat din considerente patriotice (după Secu, „poziție nepatriotică” însemna ostil socialismului) sub numele Neagoe, n-a fost nebanuită. Și n-ar trebui, oare, să nu mai apreciem atîta cenușă turnată-n creștet?

Povară delațiunii e ușoară pentru cei care s-au mărturisit (în unele cazuri, aceste confesiuni pâr programate, la ordin), că și cum răul n-ar fi fost făcut. Spus neted, nu se mai știe nimic cu exactitate. Pe cîți n-a căzut anatema „infiltrat în exil”?

Accepi să duci un mesaj la îndemn Secu în emigrație, că să obții pașaport, dar o faci? Profesoară mea de literatură comparată, Hertha Perez, mi-a scris: „Le-am promis la plecare că o să fac așa cum îmi cer ei, dar știam eu ce trebuia făcut”. A plecat în RFG și nu s-a mai întors, din cauza celui care o lucra operativ, decanul V. Arvinte. Scrie gradatul Victor Achim, într-un raport din 9 mai a 87, privind închiderea Dosarului de Urmărire Informativă al lui N. Breban, deschis în 10 iulie a 72 pentru „activități dusmanoase” (subl. mea) că prozatorul era util pentru muncă informativă. Asta nu înseamnă că a și fost. Același Achim, care „se ocupa” de UR, voia să-l mențină „în contact”, dar probele lipsesc. Breban n-a cooperat, cum n-a cooperat nici Marino, cînd, prin adresă din 6 martie a 65, colonelii Ciurlau și Botirlan cereau Securității din Cluj într-ajutorare tovărășească: Marino trebuia determinat să-i influențeze „pozitiv” pe I.P. Culiianu și pe Dan Petrescu. N-a făcut-o.

Găsesc în documentele publicate de Nemira un plan de măsuri Secu: Alexandru Căprariu urmă să-l supravegheze pe Baconsky, iar Leonida Neamtu pe Aurel Rău. Planul o fi fost îndeplinit sau e doar zvonistică, menită să tensioneze atmosferă, să crească dezbinarea între cobreslasi, să atite războiul civil dintre scriitori, chit că unii au uniforme în dulap, la păstrare? Dacă e să-l credem pe autorul de Humanitas, Dan C. Mihăilescu (vol. Și așa mai departe?), Paul Georgescu îi soptilea fiecărui optzecist în parte că e turnat de ceilalți, stabilind și proporția: „draga, dintre voi colaborează cam 80 la sută”. De unde știa proletculturnicul asta? Sau voia să-și continue misia de-a face rău literaturii române? Securitatea semăna suspiciune, derută, neîncredere între noi, dînd ordin de „destramarea anturajului”. Chiar Elena Ceaușescu, într-o rea tradiție (Nicolșchi și Pantiusa plantaseră microfoane chiar în locuința lui Ghiță Dej) își supraveghea securistic copiii, în acest scop. În cîte N.O. (notă ofițerului) sau N.B. (notă biroului) nu apare sarcină „distrugerii anturajului” unui scriitor sau altul? Și cînd nu s-a amestecat Securitatea în viețile cartarilor? Povestea-i veche: doar Constanța Crăciun, ministresă Culturii, era soția lui Ion Vinte, adjunctul ministrului Securității. Că să-și justifice lefurile, Organa, cum îi spune Paul Goma, inventă opozanți unde nu erau, dar și liste de informatori. Am auzit de atîtea ori „Ferește-te de cutare!”, pînă cînd n-am mai știut de cine să mă feresc. CNSAS știe fără dubiu că X a turnat, că a descifrat corect jocurile la două capete ale Securității? N-aș crede, dacă și printre raportorii comisiei Tismăneanu s-au strecurat turnători cu state de plată.

Sursa: <http://old.contemporanul.ro/articol.php?idarticol=48>

Religie

Viața Sfântului Cuvios Nicodim de la Tismana

Sfântul precuviosul Părintele nostru Nicodim cel sfințit era de neam macedo-român, născut din părinți binecredincioși la Prilep, în sudul Serbiei, în anul 1320, fiind înrudit cu familia despotului Lazăr și a domnului Țării Românești, Nicolae Alexandru Basarab. După ce învață carte în patria sa, este chemat de Hristos la nevoița vieții monahale în Mănăstirea Hilandar din Muntele Athos, unde primește îngerescul chip, ajungând mai târziu egumen al acestei lavre și chiar proto-epistat în conducerea Sfântului Munte.

Ajungând la Athos, în muntele Maicii Domnului, Cuviosul Nicodim s-a nevoit mai întâi în obște, apoi singur într-o peșteră în preajma Mănăstirii Hilandar, răbdând grele ispite de la diavol. Însă, fiind umbrat de darul lui Hristos, în puțină vreme s-a curățit de patimi, a deprins lucrarea cea dumnezeiască a sfintei rugăciuni și s-a învrednicit de darul mai înainte-vederii și al facerii de minuni, ajungând vestit în tot Muntele.

Ca egumen al Mănăstirii Hilandar, Cuviosul Nicodim a adunat în obștea sa până la o sută de călugări atoniți, greci, sârbi, macedoneni, români și bulgari, deprinzându-i pe toți frica de Dumnezeu și hrănindu-i cu învățăturile Sfintei Scripturi. Căci era dascăl iscusit al rugăciunii lui Iisus, adânc teolog și părinte duhovnicesc pentru mulți. Pentru aceea nu puțini sihaștri, călugări de chinovii și egumeni veneau la el pentru sfat și cuvânt de folos.

Pentru cinstea de care se bucura peste tot, la rugămintea cneazului Lazăr, Cuviosul Nicodim a mijlocit la Constantinopol, împreună cu ucenicii săi Isaia și Partenie, împăcarea Bisericii Ortodoxe Sârbe cu Patriarhia ecumenică. Deci, văzând patriarhul și împăratul smerenia și înțelepciunea cuviosului și cucerindu-se de sfințenia vieții sale, îndată a ridicat anatema dată asupra Bisericii Sârbe, spre lauda lui Hristos și bucuria creștinilor. Așa înțelegea el să împlinească Evanghelia și să ajute la mântuirea semenilor săi.

În urma unei descoperiri dumnezeiești, Sfântul Nicodim vine din Muntele Athos cu mai mulți ucenici în sudul Dunării, aproape de Vidin, unde întemeiază două mici așezări monahale: Vratna și Mănăstirița.

Iar în anul 1364 trece în Țara Românească și se așează pe valea râului Vodița, unde exista o mică sihăstrie întemeiată de călugări vlahi. Aici, Cuviosul Nicodim, cu ajutorul domnitorilor Vlaicu Vodă (1364-1377) și Radu (1377-1384) și a sihaștrilor din partea locului, zidește chiliile și biserica de piatră cu hramul Sfântul Antonie cel Mare, pe care o sfințește în anul 1369. Mănăstirea Vodița a fost înzestrată apoi cu daniile și întărită prin hrisov domnesc ca "după moartea lui chir Nicodim să nu fie volnic a pune în locul acela stareț nici domnul, nici arhierul, nici alt careva; ci cum va zice chir Nicodim și cum va așeza, așa să țină călugării care sunt acolo și ei singuri să-și pună stareț".

Pe valea pârâului Tismana, unde se nevoiau încă de la începutul secolului XIV mai mulți sihaștri în jurul unei mici biserici de lemn cu hramul Adormirea Maicii Domnului, Cuviosul Nicodim a înălțat, de asemenea, la locul numit "Cascade", Mănăstirea voievodală Tismana, cu același hram, cu ajutorul domnitorului Țării Românești Radu I și Dan I, între anii 1377-1378. Aici, marele stareț formează o obște renumită de zeci de călugări, ajută la menținerea în continuare a vieții isihaste pe valea Tismanei și pune rânduiala călugărească de chinovie, după tradiția Muntelui Athos. Apoi, adunând în jurul său câțiva călugări minuați, a întemeiat la Mănăstirea Tismana o vestită școală de caligrafi și copisti de cărți bisericești, renumită în toată peninsula Balcanică. De aici Cuviosul Nicodim conducea toate mănăstirile organizate de el și întreținea corespondență cu egumeni și ucenici din Athos, din Serbia și din Țara Românească, precum și cu patriarhul Eftimie al Tîrnovei, dovedindu-se un mare teolog și părinte duhovnicesc.

Sfântul Nicodim, luând de la Dumnezeu darul facerii de minuni și putere asupra duhurilor necurate, a făcut multe și nenumărate minuni, cât a trăit în viață, izgonind diavoli din oameni și tămăduind toată boala și toată neputința. Se zice că a intrat și în foc și a ieșit nevătămat, încât nici chiar de haine și nici de părul capului nu s-a atins focul. Apoi a făcut alte minuni și nespuse lucruri cu puterea lui Hristos.

La bătrânețe, Sfântul Nicodim încredințează grija celor două mănăstiri, Vodița și Tismana, ucenicului său, ieromonahul Agaton, iar el se retrage la mai aspră nevoiță în peștera de deasupra mănăstirii, ce se păstrează până astăzi. Acolo se nevoia cuviosul toată săptămâna în post, în priveghere de toată noaptea și în neîncetată rugăciune. Numai Duminica și la praznice cobora din peșteră în Mănăstirea Tismana și săvârșea Sfânta Liturghie. Apoi vindea pe cei bolnavi care veneau la dânsul, mânca la trapeză cu părinții, sfătuia și mângâia pe toți cu cuvinte de folos și se urca din nou la peșteră.

Numele Sfântului Nicodim de la Tismana se făcuse cunoscut până dincolo de hotarele Țării Românești, pentru sfințenia vieții sale și darul vindecării a tot felul de boli. În tradiția mănăstirii se spune că unii bolnavi se vindecau numai cât ajungeau la Tismana. Alții se tămăduiau cu rugăciunea și binecuvântarea Cuviosului, s-au

Legenda foto: Icoana Sfântului Nicodim de la Mănăstirea Tismana

numai cât se atingeau de rasa lui. Printre cei vindecați de Sfântul Nicodim se numără și fiica regelui Sigismund, care era bolnavă de epilepsie.

La sfârșitul secolului al XIV-lea, Sfântul Nicodim, împreună cu câțiva ucenici, întemeiază pe valea Jiului Mănăstirea Vișina, cu hramul Sfânta Treime, în locul unei sihăstirii mai vechi. Iar în anul 1400 întemeiază Mănăstirea Prislop, numită și Silvașul de Sus, în ținutul Hunedoarei, cu același hram, fiind ajutat de domnitorul Mircea cel Bătrân. În această mănăstire s-a nevoit Cuviosul câțiva ani, unde a și scris cu mâna sa un Evangheliar slavon (1404-1405), care se păstrează până astăzi.

Ajungând la adânci bătrâneți cu sfințenie, Sfântul Nicodim de la Tismana s-a mutat din această viață vremelnică, la viața cerească și nepieritoare, în ziua de douăzeci și șase decembrie, anul mînturii 1406, fiind plâns de toți ucenicii săi. Sfintele sale moaște s-au îngropat cu multă plângere în biserica Mănăstirii Tismana, în mormântul dinainte pregătit, cum se vede până astăzi, unde se face în tot anul prăznuirea lui. După ce Dumnezeu i-a proslăvit moaștele cu mireasmă dumnezeiască de bun miros și cu dar izvorător de mir și cu facere de minuni, au fost scoase și puse în raclă, fiind așezate cu cinste în biserica zidită de el, ca și moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul, în Sfânta Mănăstire Bistrița.

După trecere de mulți ani, un domn al Țării Românești, a voit să ridice din Mănăstirea Tismana moaștele Sfântului Nicodim și să le ducă în orașul București. Dar, nefiind voia sfântului să se înstrăineze moaștele din locașul său, a făcut minune, încât a părăsit domnul acela lucrul neplăcut sfântului. După aceea s-a arătat în vedenie unuia din călugări, poruncindu-i să spună egumenului ca să-i ascundă moaștele și numai un deget să-i ia de la mâna pentru evlavia locuitorilor. În acest chip s-a arătat Sfântul Nicodim și egumenului, poruncindu-i, asemenea, să-i facă precum îi spusese și fratelui aceluia. Încredințându-se egumenul, a luat un deget de la mâna sfântului și mir de la moaștele sale și au fost puse într-un vas de cositor, împreună cu o cruce mare de plumb, pe care o purta sfântul la grumaz; și se află în sfânta Mănăstire Tismana până în ziua de astăzi, ca podoabe duhovnicești cinstite și de mare preț. Însă din sfântul mir nu este îngăduit nimănui a lua măcar cât de puțin, fără numai vasul a-l săruta și a se umple de bunămireasmă duhovnicească.

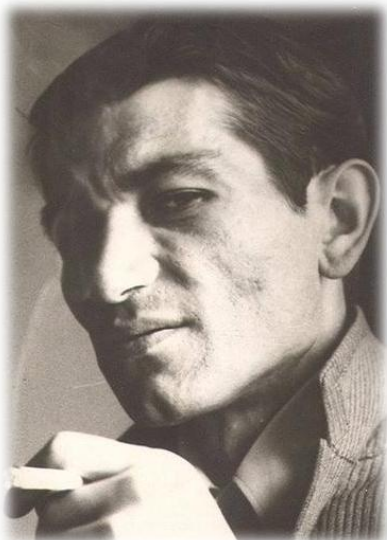
În acest chip fiind ascunderea moaștelor sfântului, multă vreme se știa taina numai de către egumen și de unul din frații mănăstirii. Mai pe urmă, din pricina multor răzmerițe și robii, au rămas moaștele sfântului tănuite de tot și neștiute de nimeni, până în ziua de astăzi. Poate că așa a fost voia sfântului, cu toate că se găsesc cele mai susnumite sfinte odoare, spre mângâierea părinților mănăstirii și a celorlalți locuitori creștini, prin care și acum se fac multe și nenumărate minuni. Duhurile cele necurate din oameni se izgonesc cu chemarea numelui sfântului și vindecări de multe feluri de boli se dăruiesc celor ce năzuiesc și aleargă cu credință la ajutorul lui. Și țara aceasta, cu rugăciunile și cu ajutorul Sfântului Nicodim, de multe nevoi se păzește și se izbăvește. Apoi și Sfânta Mănăstire Tismana, care are în sine comoară de mare preț a sfințelilor sale moaște, de multe primejdii și bântuiri ale văzuților și nevăzuților vrăjmași este păzită și apărată totdeauna cu grabnică și călduroasă folosința sa. Pentru ale cărui rugăciuni, Hristoase, Dumnezeule, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

Sursa: <http://www.doxologia.ro/viata-sfant/viata-sfantului-cuvios-nicodim-de-la-tismana>

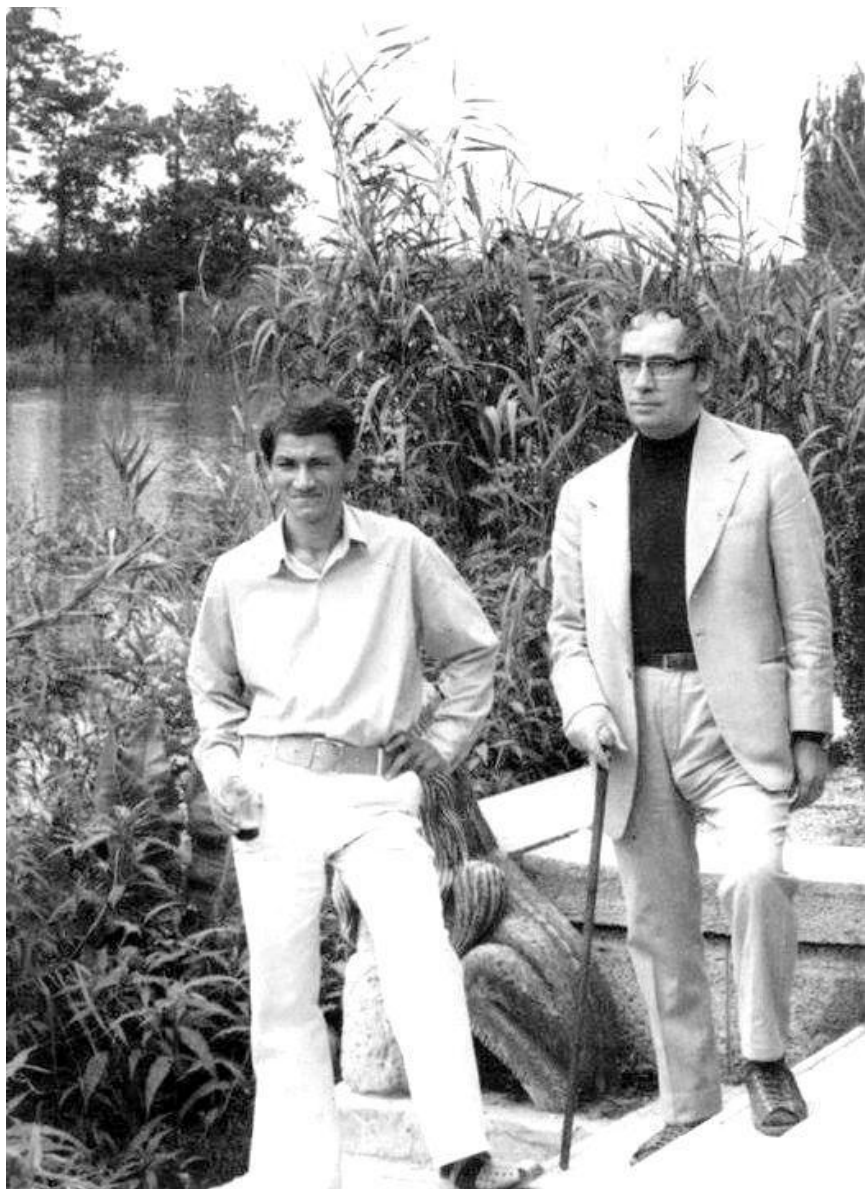
POEȚII SECOLULUI XX

Gladiator

! îmi pot schimba vestmintele
tonsură părului și armele
pot chiar părea un ins ca oricare
mă ajută enorm și fața mea,
comună, poate fi a oricui,
nici distincție aristocratică
și nici sigiliul acuzat al rasei :
un amestec : un pumn
nevolnic de țărână,
îmi pot schimba și stilul de luptă
dar nu pot în nici un fel să-mi schimb Destinul :
să nu mă mint pe mine însumi
trăim vremuri fără ambiguități, la Roma,
(doar în privința asta) :
fac parte dintre-acei ce-s însemnați
să moară , să-și dea duhul,

moartea mea e programul meu zilnic,
împărțită pe ore, o măsur și-o privesc în față...
de n-ar veni imprevizibilă
cum e memoria anilor mei de tinerețe
când plînsul în ungherul încăperii
ca o celulă mă doboară...
unii, veniți din Orient
(aceștia știu să facă tot ce-i fatal
comerț al minții și-o anume senzualitate)
îmi sugerează să mă detașez
acesta-i jocul care-l joacă și Divinul,
iluminarea cugetului care vede totul
și bunătatea inimii care acceptă :
accept și eu : cu mine însumi plin de cruzime !

Legenda foto:Cezar Ivănescu și Marin Preda la Palatul Mogoșoaia

Cezar Ivănescu

(n.6 august 1941-d. 24 aprilie 2008)

Jeu d'Amour (Mantineea)

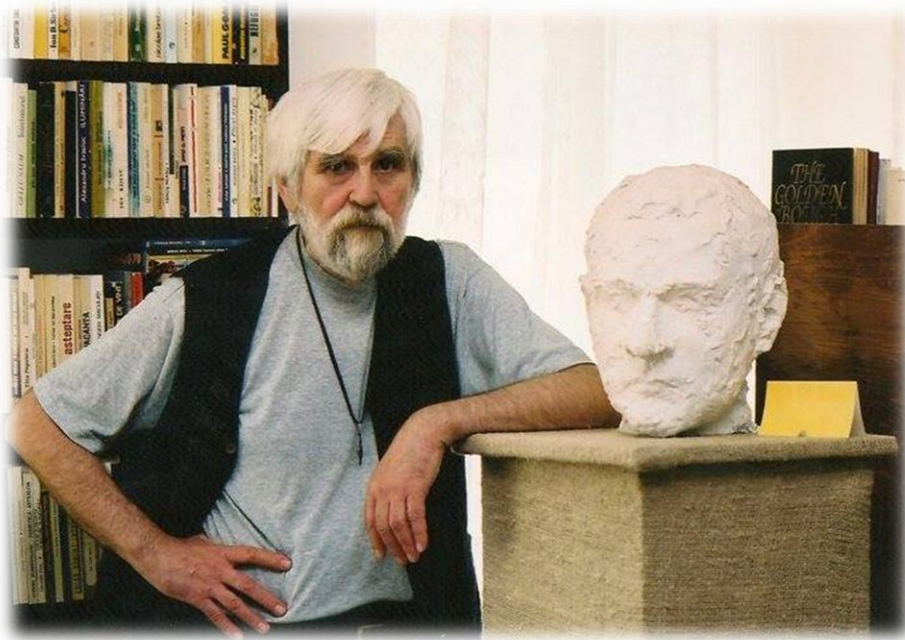
! ea făcea cea mai bună cafea
(să încep chiar așa ?
cu o tautofonie ?
chiar o tautologie)
ea făcea rost de bani de chirie
Marie de la Roumanie !

! eu, grec, albanez, turc și moldav
am stat în lumina
razei de aur a ochilor
ei ca o mîină de pulbere
de prav –
am încercat saphicus
major hexametru
catalectic
(camera noastră rămînea
toată noaptea luminată
electric)
am vrut să-i fac dovada
că exist ca s-o laud
s-o fac nemuritoare –
dar buzele mele
funebre, funebrule flaut,
funebrelor fluvii de sînge,
înghețatu-o-au oare
– senzuala orhidee a morții – ?

! ea făcea cea mai bună cafea –
ea numele florilor mă învăța – !

Petre Stoica

(n. 15 februarie 1931-d. 21 martie 2009)

BUNICA SE AȘEAZĂ ÎN FOTOLIU

Trag cu praștia în pereți și cad asemenea frunzelor portretele vechi vai ce frumos e marinarul acela oprit la Damasc, se ridică pulberea anilor neagră dar bunica se așează în fotoliu nu-i pasă ea s-a acomodat cu poemele fără rima și cu noul stil de viață al pietonilor grăbiți bunica auzise în luna decembrie și povestea cu bomba atomică nu-i pasă că toate din lume cad prada revizuirilor de câte ori deschidem televizorul nostru cel sfânt bunica se așează în fotoliu și privește cuminte debarcarea elefanților anul trecut

ÎN OROLOGIU E FOARTE TÂRZIU

Bunica a fost cândva în California acolo oamenii cresc altfel de iepuri ce minunat e la noi în Balcani bunica s-a întors de mult melancolică privește acum pe fereastră daliile sunt niște capete de pudel din curte adie miros de varză bunica era o femeie aproape înaltă scliffea ca alaturile fanfarei din chioșc în orologiu e foarte târziu și un vapor cu aburi se scufundă încet în gravura de sus.

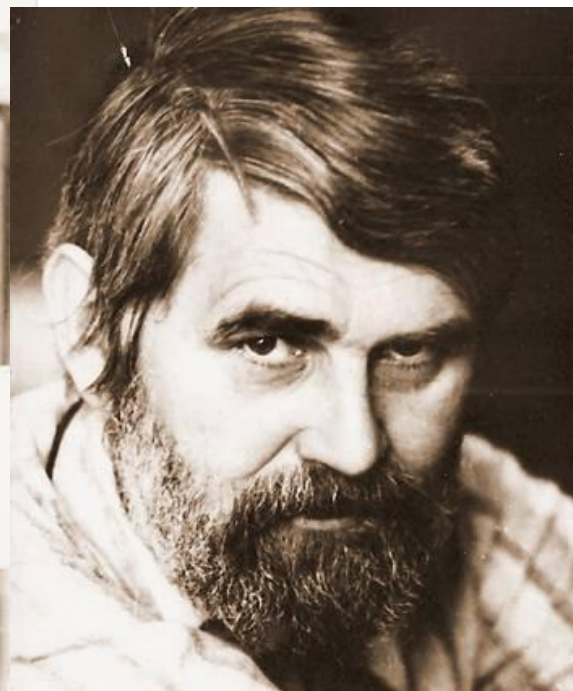
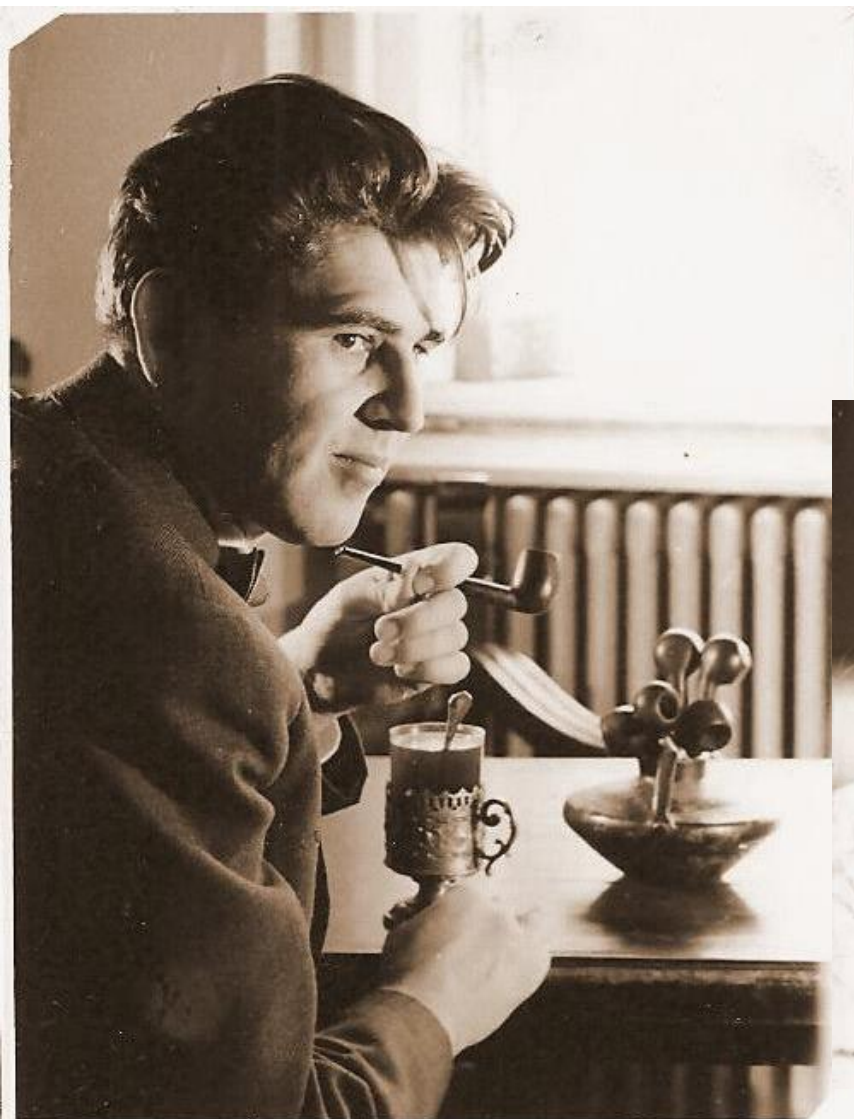
ÎN DONJONUL ACADEMIEI DE LITERE

Inutil să mă convingeți că n-a fost așa domnișoarele cultivau plăcerile sportului încă din timpul lui Richard Coeur de Balancoire instalat în donjonul Academiei de Litere eu însumi arbitrasem o partidă de tenis ce lent ce lent se deplasau păunițele în malacoavele lor măturând fără jenă ciupercile și mingea trecea de la rachetă la rachetă cu grația unui salut adresat în grădinile publice toamna spre amurg, după fiecare meci ofeream câte-o cupă umplută cu dulceață de coacăze seara pe terasă domnișoarele primeau complimente din partea barbișoanelor cu decorații și ordine pierdute sau câștigate la Waterloo păcat că nu ați asistat la discuție

ȘAMBELAN LA CURTEA CONIACULUI lui Mircea Scarlat

Doamne cât de trist am fost aseară literele mele au luat-o razna prin ploaie m-a salvat în cele din urmă credeti-mă amintirea unei vieți trăite de mult eram șambelan la curtea coniacului scriam partituri de dragoste și iarna mă duceam la french cancan pe atunci stăpâneam și aerostate cu heliu parcă mă văd suflând în trâmbiță deasupra orașului în prezent sunt un biet poet premiat cu frunze de urzici Doamne cât de trist am fost aseară pe când alergam prin ploaie după ultima literă

Ortodoxia și criza în Spania

Interviu realizat de **Parevasi**

Legenda foto: Mitropolitul Ierotheos al Nafpaktului și Mitropolitul Policarp al Spaniei și Portugaliei

Vara aceasta [2011, n. tr.], Înaltpreasfințitul Mitropolit al Spaniei și Portugaliei, kir Policarp (Stavropoulos) a petrecut, ca în fiecare an, un sejur în orașul său natal, Nafpaktos. Pe durata șederii lui aici și a întâlnirilor noastre în sfintele biserici unde a liturghisit, ni s-a oferit prilejul să îl întrebăm despre slujirea sa în Spania, în cadrul Patriarhiei Ecumenice, și să aflăm lucruri noi și importante, atât despre Ortodoxia din Spania, cât și despre felul cum se confruntă cu criza economică mondială creștinii de acolo, lucruri pe care am dorit să le facem cunoscute și cititorilor noștri.

Parevasi: Care este imaginea de ansamblu a clerului din eparhia Înaltpreasfințitei-voastre, din punct de vedere duhovnicesc, național și socio-economic?

Înaltpreasfințitul Policarp: În acest moment, în Sfânta Mitropolie a Spaniei și Portugaliei, care s-a înființat pe 20 ianuarie 2003, slujesc 34 de clerici: 27 de preoți de mir și 7 celibatari, 33 de protopresviteri și un diacon. Dintre aceștia, avem: un grec, un englez, un român, un moldovean, un bulgar, un finlandez, un spaniol, un uruguayean căsătorit cu grecoaică, un neamț, un italian, 3 portughezi și 21 de ucraineni. În ce privește sursele lor de venituri, doi reușesc să trăiască pe seama parohiilor lor, doi sunt detașați din Grecia, trei sunt pensionari, unul este întreținut de mitropolie și restul de 26 muncesc din greu ca să își întrețină familiile, asta, desigur, atunci când găsesc de lucru, pentru că se întâmplă ca destui dintre ei să rămână șomeri pentru un mare interval de timp. Deja doi clerici ai noștri, un diacon și un proto-presviter, după un an întreg de șomaj, au fost nevoiți să se întoarcă țara de origine, în Ucraina. Din păcate, mă tem că în curând îi vor urma și alți doi preoți ai noștri, care sunt șomeri de un an încoace. Cei mai mulți lucrează în construcții, în agricultură, în creșterea animalelor, alții sunt paznici de noapte, grădinari și îngrijitori de bătrâni. Preotesele lor lucrează la curățenie, pe câmpuri, la recoltarea fructelor, în industria turistică și ca îngrijitoare de bătrâni, în timp ce copiii celor mai multe familii preotești trăiesc cu bunicii lor, în țara de origine. Jumătate dintre ei au terminat o facultate în țările lor, în timp ce aproape toți au absolvit cel puțin un seminar teologic. Sunt adevărați eroi, pentru că, fără a putea să trăiască pe seama enoriilor lor, își oferă timpul sâmbăta și duminica pentru nevoile duhovnicești ale credincioșilor, unii dintre ei călătorind zeci de kilometri de la domiciliul lor până la biserică, luptându-se din răspuțeri să mențină bisericile deschise, într-o epocă dominată de o uriașă criză economică, care a lovit Spania și Portugalia, când zeci de mii dintre creștinii turmei noastre se află în șomaj de multă vreme. Din punct de vedere duhovnicesc, acești clerici ai noștri se luptă "lupta cea bună" într-un mediu extrem de dificil din toate punctele de vedere. Însă marile lor jertfe, personale și familiale, care par de neînțeles nu numai pentru un cleric din Grecia, dar și pentru unul din Europa de Est, reprezintă cunună duhovnicescă și urcuș pe scara virtuților.

Parevasi: O imagine de ansamblu despre credincioșii din eparhie, din punct de vedere duhovnicesc, educațional, național, social și demografic. Câte biserici ortodoxe există?

Dacă puteți să ne oferiți și o statistică a Tainelor care se săvârșesc (botezuri, căsătorii, preoție).

Înaltpreasfințitul Policarp: În general, creștinii ortodocși din întreaga Peninsulă Iberică și insule se ridică la aproape 1 400 000, dintre care 800 000 români, deși destui dintre aceștia din urmă s-au întors deja în țara lor datorită șomajului ridicat care a afectat în principal Spania. Turma noastră directă, în afara celor aproape 3500-4000 de greci ortodocși (greci din Grecia, ciprioți, greci din America Latină și greci arabofoni) din ambele țări, este alcătuită din imigranți economici din Europa de Est, în majoritate ucraineni și bulgari, care au venit în valuri succesive în Peninsula Iberică după căderea comunismului în țările lor. Spania și Portugalia, la rândul lor, după căderea lungilor sisteme dictatoriale, al lui Franco și respectiv al lui Salazar, au cunoscut vreme de 30 de ani o mare dezvoltare economică, care a condus la nevoia de mână de lucru, fapt care a determinat guvernele lor să încheie acorduri în acest sens cu Ucraina, România și Bulgaria. Majoritatea zdrobitoare a ucrainenilor (200 000) merg la biserică în parohiile din Mitropolia noastră, unde slujesc preoții noștri ucraineni. Desigur, această situație, anume faptul că ucrainenii ortodocși vin la biserici ortodoxe aparținând Patriarhiei Ecumenice, își are explicația sa: este vorba de ucraineni din Ucraina de Vest, cu un puternic spirit naționalist, filo-occidental și mai ales anti-moscovit. Ceva asemănător este valabil și pentru români, care în marea lor majoritate sunt din Transilvania. De asemenea, majoritatea bulgarilor (200 000) merg la enoriile noastre, unde sunt asistați duhovnicește de clericii noștri, ca, de asemenea și un număr destul de mare de georgieni, moldoveni, sârbi, ruși, albanezi etc. ortodocși. Nivelul lor educațional este destul de mulțumitor, în timp ce numărul absolvenților de universitate se ridică la câteva mii, care, evident, lucrează aici în afara obiectului lor de studiu. Viața și nivelul lor duhovnicesc diferă de la individ la individ. Cei care merg regulat la biserică au deja o puternică conștiință ortodoxă și o viață duhovnicească și liturgică. Dintre cei care vin la biserică doar de marile sărbători, mulți sunt "credincioșii lumânării", anume cei care vin la biserică, își aprind lumânarea și pleacă. Totuși, majoritatea poporului ortodox care trăiește și lucrează în Peninsula Iberică este, din păcate, departe de biserică, mai ales tineretul, în timp ce destui dintre cei care se arată a fi credincioși sunt caracterizați de o mare ignoranță și destui dintre ei au credință superstițioasă și primitivă. Însă "rămășița credincioasă", care are o legătură vie cu Biserica și clerul ei, este alcătuită din creștini de bună calitate și acest lucru înseamnă pentru noi nădejde și sprijin. Mitropolia noastră nu deține biserici ortodoxe în afara celor din Madrid. Românii și rușii urmează să-și construiască fiecare o catedrală în Madrid și au în plan reconstruirea altor biserici: șase, românii, și două, rușii. Sârbi sunt proprietarii unei biserici ortodoxe în Barcelona. Parohiile și nucleele parohiale ale Mitropoliei noastre se ridică la 44: 4 grecești, 30 ucrainene, una bulgară, una portugheză, una finlandeză, două românești și 5 multinaționale. Desigur, nu trebuie să ne scape faptul că în esență nici una din aceste parohii nu este pur etnică, pentru că în fapt comunitățile sunt multinaționale. Ca spații de cult se folosesc în cea mai mare parte paraclise romano-catolice și în al doilea rând protestante sau săli aflate în proprietatea primăriilor locale, care pe durata slujbelor sunt transformate, atât cât ne stă în putință, în spații ortodoxe, ca ulterior ele să redevină spații de cult romano-catolice, protestante sau spații publice. În sfârșit, în ce privește statistica Sfințelor Taine, în Mitropolia noastră au loc anual 300-350 de botezuri, 50 de nunți și 2-3 hirotonii.

Parevasi: Care este limba de cult?

Înaltpreasfințitul Policarp: Limba de cult diferă de la parohie la parohie. La cele pur "etnice" se folosesc, respectiv, limba greacă, ucraineană, slavonă și română, la catedrala din Madrid, limbile greacă, slavonă și română, în timp ce la bisericile multinaționale, se folosesc aceste trei limbi menționate mai sus, plus spaniola sau portugheza.

Parevasi: Care sunt relațiile Sfintei Mitropolii cu Biserica Romano-Catolică dominantă?

Înaltpreasfințitul Policarp: Relațiile Sfintei noastre Mitropolii cu Biserica Romano-Catolică locală variază în funcție de episcop și de colaboratorii apropiați ai acestuia. Există episcopi mai "deschiși" și episcopi mai "închiși". În linii generale, din fericire, predomină cei dintâi. Avem o nevoie imediată și imperativă de spații de cult, pe care ni le asigurăm cu mult efort și dificultate, spre deosebire de români și ruși. Asupra acestui subiect nu poate exista nici o comparație cu diaspora grecească din celelalte țări ale Europei. De asemenea, există deosebire, de pildă, între romano-catolicismul catalan, basc, portughez, pe de o parte, și cel castilian (centrul Spaniei), pe de altă parte. Primii sunt mai deschiși și mai prietenoși, în timp ce castilienii sunt mai închiși, iar în ce privește Madridul, situația este încă mai dificilă. În capitala spaniolă nu există, cel puțin la nivel instituțional, relațiile și contactele așa-numite "ecumenice" prevăzute și impuse de Conciliul II Vatican, și asta nu din vina noastră.

(Continuare în pagina 17)

O altă problemă cu care se confruntă în mod special Mitropolia noastră este aceea a Uniției. În procent de 98%, păstorii noștri sunt imigranți economici săraci din Europa de Est, cei mai mulți ucraineni. Adunările episcopale romano-catolice ale Spaniei și Portugaliei au umplut în ultimele decenii aceste două țări ale Peninsulei Iberice cu parohii uniute ucrainene și cu preoți uniți, iar recent au început să organizeze și parohii uniute românești. Acolo unde au apucat să întemeieze o parohie uniată, majoritatea fraților noștri ucraineni ortodocși se duc la biserică acolo, din păcate, și această situație reprezintă pentru noi o mare problemă practică în întemeierea unei parohii ortodoxe acolo, chiar dacă deținem o turmă suficient de mare și preot cu domiciliu stabil în acea regiune, pentru că nu găsim înțelegere din partea autorităților ecleziale locale pentru acordarea unui spațiu de cult, chiar și pentru două ore în fiecare duminică. Din fericire, asemenea episcopii romano-catolice și asemenea episcopi sunt puțini. Totuși, în general, suntem abordați cu o anume suspiciune și neîncredere.

Parevasi: Care sunt relațiile Mitropoliei cu societatea din Spania?

Înaltpreasfințitul Policarp: În linii generale, societatea castiliană este una închisă, iar ca popor, spaniolii sunt pasionali în toate aspectele vieții lor. Mai deschiși sunt catalanii, bascii, valencienii și canarienii – în ce privește Spania – și, desigur, portughezii sunt în general mai deschiși. Romano-Catolicismul spaniol este în primul rând spaniol și abia în al doilea rând catolic, și nu a rămas neinfluențat de urmele ariene vizigote și de cei 850 de ani de stăpânire arabă musulmană.

Relația lumii spaniole cu ortodoxia nu este una istorică, așa cum, de pildă, este cazul în Peninsula Italică și în Europa Centrală, ci se datorează contactului *de facto* prin fenomenul imigrației economice de după anii '90 a sute de mii de frați ai noștri ortodocși din Europa de Est și prin urmare, prin întemeierea multor parohii cu preoți ortodocși în vasta Peninsulă Iberică și în insulele ei. Nu este întâmplător că fenomenele extremiste din romano-catolicism, începând din primele veacuri creștine până în zilele noastre, au apărut în Spania castiliană: celibatul obligatoriu al clerului, Filioque, Inchiziția, diferite mișcări romano-catolice populare extremiste. Totuși, astăzi, societatea spaniolă este guvernată de un secularism antireligios liberal dezlanțuit, s-au instituit diferite legi sociale care nu-au fost votate nici măcar în Olanda, țară care de mai bine de un veac și jumătate încoace este vestită ca extrem de liberală în chestiunile sociale. În Spania, aceste legi privesc căsătoriile între indivizi de același sex, cu toate drepturile și obligațiile pe care le presupune o căsătorie normală (divorț, moștenire, adopție de copii etc.), de asemenea legi privitoare la avorturi, "moartea demnă" (eutanasiu), eliminarea oricărui simbol religios din sfera publică etc. Cine s-ar fi așteptat la asemenea lucruri în *Espana Catholicissima* [*Spania cea foarte catolică*]? Totuși, întorsătura pe care au luat-o lucrurile nu este una întâmplătoare și se explică prin faptul că Biserica Romano-Catolică locală, ca instituție oficială a statului spaniol, asta până la căderea regimului lui Franco, a supus populația la mari presiuni și constrângeri.

În ciuda tuturor acestor conjuncturi, avem contacte, mai ales în cadru instituțional, cu diferiți factori și organizații de stat, sociale și religioase, în special la nivel local, dar și național. Și asta, pentru că nu se poate ignora prezența numerică a ortodocșilor în Peninsula Iberică (1 400 000), și nici trecutul istoric ortodox faimos al acestei peninsule, care nu este cunoscut în multe aspecte sau chiar deloc nici măcar ortodoxiei noastre răsăritene. Există un bogat material neexplorat și destule subiecte care trebuie la un moment dat să înceapă să îi preocupe pe cercetătorii și erudiții noștri ortodocși.

Parevasi: Cum trăiți criza care, din câte cunoaștem, a lovit puternic și Spania?

Înaltpreasfințitul Policarp: Criza economică care a lovit Spania și Portugalia este uriașă. În Spania, la nivel oficial, șomajul se ridică la un procent de 24% din forța de muncă (45% dintre tineri), în timp ce Portugalia a fost nevoită să primească un substanțial ajutor economic în valoare de 68 de miliarde de euro. Zeci de mii dintre păstorii noștri se află în șomaj – dintre care chiar cinci dintre clericii noștri – asta de ceva vreme încoace, în cazul unora chiar de mai bine de un an. Mulți ortodocși s-au întors în țările lor, așteptând vremuri mai bune ca să revină, în timp ce alții, care de multe luni sunt șomeri, și au decis să mai rămână în Peninsula Iberică, însă și-au trimis familiile în țară și stau singuri. S-a micșorat simțitor numărul credincioșilor noștri care vin regulat la biserică și încă și mai mult veniturile parohiilor noastre, dintre care cele mai multe, deși trec prin mari dificultăți, fac eforturi să rămână deschise. Totuși, dacă această situație grea va continua, sincer vorbind, nu vreau să mă gândesc unde vom ajunge și nădăjduiesc doar în mila nesfârșită a Preabunului Dumnezeu. În fiecare zi vin credincioși care ne cer să le facem o rugăciune sau un paraclis pentru a-și găsi de lucru. Eu, personal, am întocmit o rugăciune în limba

spaniolă pentru ocrotirea și ajutorul fraților noștri șomeri și pentru găsirea grabnică a unui loc de muncă, rugăciune pe care o citim în fiecare duminică în parohiile noastre, imediat după otpust.

Încercăm să întărim moralul poporului nostru credincios, arătând aproape la fiecare predică faptul că această criză este una duhovnicească și morală și nici Biserica în latura ei umană nu a rămas neatinsă de acest tăvălug, însă întoarcerea la Domnul constituie singura nădejde de scăpare și singura ieșire din impas, pentru că Domnul nostru ne pune la încercare, pentru că ne iubește foarte mult, iar prosperitatea, consumismul și secularizarea galopantă ne-au adus de fapt în această situație. Pentru mulți, greutățile lucrează spre bine, însă nu lipsesc nici cei care – slabi în credință fiind – o interpretează ca pe o pedeapsă nedreaptă din partea lui Dumnezeu. Întreaga situație ne amintește de vechiul Israel al vremurilor de apostazie și de atitudinea acestuia față de Dumnezeu, Care așteaptă de la noi pocăință și întoarcerea în brațele Lui părintești.

Parevasi: Care este statutul juridic al Mitropoliei, adică ce relație juridică are Mitropolia cu statul spaniol?

Înaltpreasfințitul Policarp: Sfânta Mitropolie a Spaniei și Portugaliei este recunoscută ca Persoană Juridică Religioasă de către statul spaniol, în timp ce procesul recunoașterii ei juridice de către Portugalia se află în curs de desfășurare. De asemenea, s-a încheiat un "Convenio" – un fel de Concordat – cu statul spaniol, sub numele de "Biserica Grec-Ortodoxă a Spaniei" în cadrul mai larg al "Federației Persoanelor Religioase Evanghelice din Spania", care a fost votat de către Parlamentul spaniol în noiembrie 1992, și încercăm să "treacă" juridic în mitropolie. Acest "Convenio" conferă Bisericii Grec-Ortodoxe a Spaniei toate privilegiile pe care le are și Biserica Romano-Catolică, în afară de 7%, adică procentul de impozitare a persoane fizice și juridice, pe care acestea pot hotărî să îl direcționeze către o anume confesiune, pentru realizarea de opere sociale și culturale în cadrul statului spaniol. În aprilie 2010, statul spaniol a recunoscut Ortodoxia ca Biserică "adânc înrădăcinată istoric și numeric în teritoriul național" (*Notorio Arraigo*). S-a reușit acest lucru, pentru că s-a soluționat marea problemă a reprezentării Bisericii Ortodoxe, care în relațiile cu statul spaniol nu mai este reprezentată prin fiecare jurisdicție ortodoxă în parte, ci în întregul ei, prin întemeierea Adunării Episcopale Ortodoxe a Spaniei și Portugaliei, a cărei președinție o dețin, pe baza deciziilor unanime ale celei de-a IV-a Conferințe Presinodale Panortodoxe (Geneva, iunie 2009). Din păcate nu am avansat în recunoașterea oficială din partea statului spaniol a Adunării Episcopale Ortodoxe a Spaniei și Portugaliei ca singurul organ reprezentativ al Bisericii Ortodoxe în Peninsula Iberică, pentru că ne izbim la nivel eparhial de stânca agresivului naționalism bisericesc românesc și de etno-filetismul de rigoare, fenomen care, după cum știm, a fost condamnat sinodal la nivel panortodox ca erezie. În ultima vreme, etno-filetismul este însă cultivat foarte intens în toată Europa de jurisdicția românească, care se bazează pe faptul că marele număr de români a schimbat datele numerice valabile până nu demult în diaspora ortodoxă a Europei [1]. Desigur, jurisdicția românească creează probleme la front deschis doar în Spania și în Italia, unde românii constituie majoritatea zdrobitoare a poporului ortodox. Doresc și mă rog ca Domnul să destrame acest nor anticreștin și anacronic al aroganței seculare prin dumnezeiasca Sa luminare, spre binele Preasfintei noastre Ortodoxii și mai ales a înșiși fraților noștri ortodocși români, întrucât în esență ei sunt cei care vor beneficia cel mai mult de pe urma unui "acord" direct între statul spaniol și Biserica Ortodoxă în întregul ei, ca unii ce sunt superiori numeric. Vom vedea!

Parevasi: Care este relația Sfintei Mitropolii cu Comunitatea Ortodoxă? Există două organizații diferite?

Înaltpreasfințitul Policarp: Relațiile dintre Sfânta Mitropolie și Comunitatea Grec-Ortodoxă de la Madrid sunt foarte bune și armonioase. Juridic vorbind, sunt două organisme diferite, dar Comunitatea Grec-Ortodoxă se subordonează canonic și jurisdicțional mitropoliei. Mitropolitul are un cuvânt decisiv și controlul asupra treburilor Comunității, ca Păstor și Episcop al ei, fără a cărui părere și aprobare nu se poate face nimic. În esență, singura deosebire dintre Comunitatea Grec-Ortodoxă de la Madrid și celelalte comunități parohiale ale mitropoliei este că în cazul celei dintâi Consiliul Administrativ este ales de Adunarea Generală a membrilor ei și are un președinte laic, în timp ce în comunitățile parohiale Consiliul Administrativ este numit și suspendat de către mitropolit și este prezidat de către preotul paroh. De asemenea, există relații foarte bune și cu asociațiile și comunitățile laice grecești, ucrainene și bulgare din Spania și Portugalia

Sursa: Sursa: <http://www.pemptousia.ro/2014/07/ortodoxie-si-criza-in-spania/>

Regele Mihai I al

României REGELE MIHAI: „PENTRU ROMÂNIA, EU PERSONAL GĂSESC CĂ TOT MONARHIA ESTE SISTEMUL CEL MAI ADECVAT...”

Interviu realizat de **Ion Jianu**

În vara anului 2009 am făcut o călătorie în Australia. Cu acest prilej, între multe personalități românești întâlnite acolo (scriitoarea Anamaria Beligan, traducătoarea Dana Lovinescu, cineastul Valeriu Câmpan și alții), s-a numărat și domnul Eugen G. Ionescu, om de afaceri și jurnalist la Radio 3ZZZ din Melbourne, dar și colaborator cu editoriale la ziarul „Bursa” din București. Așa am aflat că domnul Ionescu a realizat două interviuri cu Majestatea Sa Regele Mihai I al României, în 1994, respectiv în 1995, interviuri transmise la Radio 3ZZZ din Melbourne. Având în vedere faptul că atunci secția românească a acestui post de radio nu emitea și pe Internet, cele două interviuri au putut fi audiate doar de comunitatea românească din Melbourne, încât pot fi considerate inedite pentru publicul larg din România. I-am cerut domnului Ionescu permisiunea de a transcrie și publica acele două convorbiri, care au o importanță din mai multe puncte de vedere: au fost realizate în 1994 și 1995, când Majestatea Sa Regele Mihai I al României era împiedicat să vină în țară; prin întrebările reporterului, se lămuresc unele probleme legate de personalitatea Regelui Mihai. În fine, cele două convorbiri trădează consecvența în principii și idealuri a Majestății Sale, consecvență care se regăsește și în excelenta lucrare Lumea Regelui, volum editat de Principele Radu al României/ The Kings's World. Edited by Prince Radu of Romania, Editura Polirom, Iași, 2011. Un CD cu cele două interviuri se află în arhiva mea personală. Câteva note, reduse la minimum, lămuresc contextul unor afirmații. Publicăm aceste interviuri ca un omagiu discret adus Majestății Sale Regele Mihai I al României, la împlinirea vârstei de 90 de ani. (Ilie Rad)

Azi, 30 octombrie 1994, mă găsesc la Versoix, o mică localitate situată pe malul lacului Geneva, la reședința Majestății Sale Regele Mihai al României, care a avut amabilitatea să acorde un interviu pentru postul de Radio 3ZZZ.

Majestate, probabil că, pentru mulți români din Australia, aceasta este prima ocazie când au posibilitatea să asculte un interviu cu Majestatea Voastră. Tocmai de aceea mi-am propus un interviu retrospectiv. Deci să încercăm să întoarcem roata istoriei cu 50 de ani. Cum s-a petrecut abdicarea și în ce condiții a părăsit Majestatea Voastră țara?

Regele Mihai I : Ca să răspund la această întrebare, este o poveste destul de lungă, dar o să încerc să scurtez pe cât se poate. Am fost convocat de către Groza, de la Sinaia, să venim la București, în ziua de 30 decembrie 1947 – spunea el –, pentru o chestiune de familie. Și noi credeam atunci că poate avea de-a face cu viitoarea mea căsătorie. În schimb, Groza a venit cu Gheorghiu-Dej și au vorbit despre un divorț amabil. Am întrebat ce înseamnă asta, iar el a intrat în subiect: că timpurile s-au schimbat, că monarhia nu mai este modernă (fel de fel de povești de-ale lui) și mi-a pus atunci sub nas – pot să spun asta – acest act al abdicării. La care eu am încercat să protestez și până la urmă am zis: „Bun, o să-l iau în biroul meu, să-l citesc, să văd despre ce e vorba”. Și acolo am aflat, de la mareșalul curții și secretarul meu, că au înconjurat casa, au arestat toată garda,

Legenda foto: Regele Mihai I

au tăiat telefoanele și aveau și artilerie – cum să zic? – îndreptată către casă. Așa că ăsta-i un fel de... nu numai șantaj, dar a ieșit și cu forță. Și când m-am întors, am spus: „Ce înseamnă asta?”. Și Groza a zis că lumea devine nervoasă, fiindcă nu semnez abdicarea mai repede. După aceea am încercat să-i spun diverse lucruri, la care iar a replicat că, dacă nu se semnează repede, o să fie obligați să execute peste o mie de tineri studenți, care erau deja arestați. Or, asta a fost o responsabilitate pe care eu nu puteam să mi-o iau. Așa că nu am avut încotro și am semnat.

Este adevărat că Guvernul american a invitat pe Majestatea Voastră să se stabilească în America?

Regele Mihai I : Nu chiar așa. Nu, de invitație nu a fost vorba. Dar mi-au dat de înțeles că, dacă eu aș vrea să mă stabilesc în America, ei n-au nimic contra și sunt bine veniți. Cam asta a fost tot.

Noi am înțeles că vi s-a oferit o pensie viageră de către Guvernul american!

Regele Mihai I : Nu, pensie nu. Asta nu.

Deci nu este adevărat... Se spune că, după ce ați părăsit țara, Majestatea Voastră ați avut o existență modestă, fiind ajutat de Regina mamă. Ce s-a întâmplat cu moștenirea regelui Carol al II-lea și în ce condiții a părăsit Majestatea Voastră țara? Guvernul României v-a permis să plecați cu avere, cu bani?

Regele Mihai I : Bun, aici se spun atâtea lucruri (că unii cred, unii nu mai cred): de fapt nu am putut să luăm decât absolut lucrurile strict personale. Au scotocit chiar toate valizele, nu au lăsat-o nici pe mama să ia o scrumieră de pe masă. Așa că de luat, ce spuneau ei că am luat, cu toată poliția și Securitatea în jurul nostru, sunt niște copilării.

Cum m-a ajutat mama mea: material nu, că nici ea nu avea. Dar avea totuși vila de la Florența, pe care o cumpărase deja în 1932, așa că ne-a găzduit acolo un timp, pe urmă am stat la soacra mea, în Danemarca, și făceam un fel de navetă între două localități. Asta a fost ajutorul ei.

Nu mi-ați răspuns despre moștenirea regelui Carol al II-lea!

Regele Mihai I : Din păcate, nu a fost nici o moștenire! Astea iarăși sunt povești. Eu am văzut în jurnalele englezești, în care se spunea că a lăsat 6 milioane de lire sterline. Aș vrea să știu și eu unde ar fi astea, fiindcă noi n-am găsit nimic. Așa că n-a fost.

(Continuare în pagina 19)

Pot să întreb, Majestatea Voastră, dacă în momentul de față Guvernul român a încercat să vă dea în judecată pentru niște tablouri?

Regele Mihai I : Da. Asta este... Bine, astea sunt sistemele lor. Au încercat să mă denigreze în fața țării mai degrabă, dar până acuma, din câte am înțeles eu, nu s-a prins.

Ce speranțe a nutrit Majestatea Voastră în urma prăbușirii sistemului totalitar din Europa de Est?

Regele Mihai I : Cred că toată lumea, în special în țară, avea mari speranțe că, în fine, ceva s-a schimbat. Fiindcă nu am idee câți știu, între românii noștri, dar așazisa Revoluție din '89 nu a fost contra lui Ceaușescu, a fost contra sistemului, dar, bineînțeles, a pățimit și el, cu toate că, ce s-a întâmplat acolo, nici asta nu a fost prea în regulă. Din păcate a ieșit, cum știm acuma, o dezamăgire foarte mare.

Deci considerați aceste speranțe neîndeplinite!

Regele Mihai I : Da, așa consider.

Care este baza conflictului dintre actualul Guvern din România și Majestatea Voastră? Mă refer la refuzul Guvernului de a acorda Majestății Voastre viză pentru a putea merge în România, cu toate că Majestatea Voastră aveți multe invitații.

Regele Mihai I : Astea două merg împreună, fiindcă eu sunt convins că sunt mulți dintre cei care se află acuma la putere în România, care își dau foarte bine seama, dacă sunt cinstiți, că ce s-a întâmplat la 30 decembrie 1947 este complet ilegal. Fiindcă orice semnătură – cel puțin în țările civilizate – orice semnătură făcută sub amenințare și șantaj nu-i valabilă. Și apoi felul cum au convocat ei așa-zisul Parlament, ca să declare Republica Română, a fost o fraudă 100%. Și asta o știu. Nu vor să știe, în public, dar o știu. Și atunci toată problema asta cu mine este o chestiune de legitimitate. Ei nu au niciun fel de legitimitate, din '47 și până astăzi. Și ce s-a întâmplat de Paști, acum doi ani și jumătate, când am fost (în 23-27 aprilie 1992, Regele Mihai s-a aflat în România, după 44 de ani de exil forțat. La București, ca și la mănăstirile din Moldova și Curtea de Argeș, Regele a fost întâmpinat, cu simpatie, de mulțimi imense – n. Ilie Rad) în România, a demonstrat că, totuși, românii, cu toate suferințele lor de peste 45 de ani, n-au uitat. Iar mulțimea care a ieșit pe stradă, în special la București și la Curtea de Argeș, cred că i-a speriat peste măsură pe guvernanți și nu mai vor să se mai întâmple asemenea lucruri, din nou. Și din cauza asta, de fiecare dată când încerc să vin, pun fel de fel de condiții, care sunt inacceptabile. (În martie 1997, „Regele Mihai revine în România. Guvernul Victor Ciorbea îi redă Regelui român pașaportul românesc. Regele Mihai se întâlnește cu Președintele Constantinescu, Guvernul și Patriarhul Teoctist. Regele Mihai își asumă o misiune oficială, de susținător al României pentru intrarea în NATO. Face turul a șapte capitale europene, întâlnește cu fiecare dintre șefii de stat, ținând pledoarii în folosul României” – cf. Lumea Regelui, ed. cit, p. 317).

Condițiile se referă la acceptarea Majestății Voastre că această semnătură cu abdicarea a fost valabilă. La asta se referă ei?

Regele Mihai I : Nu, nu la asta. Ei vor ca eu să recunosc starea constituțională din țară, să recunosc constituția republicană și republica. Asta vor ei: să fac o declarație publică. Chiar în scris.

...că recunoașteți actuala Constituție!

Regele Mihai I : Da. Dar asta eu nu fac, fiindcă felul cum s-a făcut abdicarea nu pot să-l recunosc. Că recunosc că acest lucru există astăzi e una, dar ca să recunosc de jure, asta-i altceva.

După câte înțeleg eu, se referă la constituția de după '89. Deci despre asta vorbim, după '89!

Regele Mihai I : Da.

Ce i-a spus Majestatea Voastră lui Antonescu?

Regele Mihai I : Bine, atunci, pe scurt, am fost să-i spun că situația este așa de gravă pe front, că trebuie făcut ceva. Și el a explicat o grămadă de lucruri: că voia să se retragă pe Carpați ș.a.m.d. La care eu i-am spus că nu avem timp pentru asta, e prea grav și să facă el

armistițiul, să se lase de război. Și atunci a zis că fără permisiunea lui Hitler nu face. Astea sunt iar ineptii. Și atunci n-am avut încotro decât să-l pun deoparte. Asta a fost.

Care este părerea Majestății Voastre despre Antonescu ca persoană, în general?

Regele Mihai I : Eu sunt convins de un lucru: că el își iubea foarte mult țara. Era un soldat cu educație, dar unde s-a poticnit a fost politica. Pentru că eu i-am spus de nenumărate ori: „Ce-am căutat noi dincolo de Nistru?”. Dacă ar fi fost inteligent din punct de vedere politic, ar fi făcut ca mareșalul Mannerheim, în Finlanda, care a mers cu nemții să-și recapete provincia pierdută și s-a oprit, nefăcând niciun pas mai departe. Asta ar fi trebuit. Cu toate că sfârșitul tot așa ar fi fost cum e acuma, dar cel puțin nu se putea spune că au fost agresiuni și au făcut fel de fel de lucruri în Rusia.

Ar fi avut Majestatea Voastră posibilitatea să-l salveze pe Antonescu de la execuție?

Regele Mihai I : Nu. Nu a fost posibil. Motivul principal era că și anglo-americanii, împreună cu sovieticii, cereau neapărat să fie un țap ispășitor. Or, singurul pe care l-au găsit a fost Antonescu, din cauza războiului dus în Rusia. Asta-i una. În al doilea rând, constituția noastră avea dreptul de grațiere și de comutare, dar în cazul acesta, sentința a fost pusă printr-un decret. Or, niciun decret nu este valabil dacă nu este contrasemnat de un ministru. Și ministrul de Justiție era Pătrășcanu, care era împotriva grațierii. Așa că, chiar dacă eu aș fi făcut asta, în realitate nu se putea face, din păcate. Eu am încercat ce s-a putut, aproape o săptămână. Și sunt anumite documente la Ministerul de Afaceri Străine Francez și poate chiar la Washington, în care se arată – poate nu în toate detaliile, dar totuși – rapoartele spun că eu am încercat ce s-a putut, dar nu s-a putut.

(Continuare în pagina 20)

Pătrășcanu a venit la Majestatea Voastră și a spus că, indiferent ce faceți, soarta lui Antonescu e pecetluită?

Regele Mihai I : Da, asta-i drept. Pe urmă, un alt lucru, că eu am cerut ca, dacă nu pot să fac altfel, guvernul trebuie să-și ia răspunderea, nu eu. Și atunci, pe o bucătică de hârtie, foarte neoficială ca aspect, s-au scris numele celor șase sau șapte condamnați: în dreptul primilor patru era scris „exec.”, de la executare, iar în dreptul celorlalți, mai jos, „comutare”. Documentul era semnat de Groza. (Într-adevăr, la 17 mai 1946, Tribunalul Poporului, în ceea ce s-a numit Procesul Marii Trădări Naționale, a pronunțat 13 condamnări la moarte, dintre care șase în contumacie – pentru șefii ai Mișcării Legionare, foști membri ai Guvernului după 6 septembrie 1940, fugiți în străinătate. La 1 iunie 1946, la sugestia ministrului de Justiție, Lucrețiu Pătrășcanu, Regele Mihai a comutat pedeapsa cu moartea în muncă silnică pe viață pentru condamnații Constantin Pantazi, fost ministru al Apărării, Radu Lecca, fost împuternicit al Guvernului pentru problemele evreiești, și Eugen Cristescu, fost director al Serviciului Special de Informații. În aceeași zi, în Valea Piersicilor, din Închisoarea Jilava, Ion Antonescu, Mihai Antonescu, fost ministru de Externe, Constantin Piki Vasiliu, fostul șef al Jandarmeriei, și Gheorghe Alexianu, fostul guvernator al Transnistriei, au fost executați prin împușcare – nota Ilie Rad.)

În cazul în care Guvernul român ar fi dispus să organizeze un referendum pentru restabilirea monarhiei, ar fi Majestatea Voastră dispus să se întoarcă în țară, indiferent de rezultatul referendumului?

Regele Mihai I : Aici este o chestiune destul de complicată și delicată. Pentru felul cum s-a întâmplat abdicarea, în decembrie 1947, nimeni nu a întrebat pe nimeni. De ce acum ar trebui să întrebe pe cineva? Celelalte familii domnitoare, care au trebuit să plece din cauza nemților, s-au întors, nu a întrebat nimeni nimic. S-au întors – un lucru normal. Diferența, bineînțeles, este că acolo au fost doar patru-cinci ani de dictatură, iar aici au fost vreo patruzeci și ceva. Dar principiul este același. Chestiunea mea principală este să-mi servesc țara. Or, dacă vin acolo ca turist – cum spunăștia – particular, afară de faptul că m-ar vedea lumea la față, mai mult nu cred că pot să fac. Așa că nu văd ce rost ar avea ca să vin acolo și să stau ca un simplu particular.

Partea a II-A a interviului

Doresc, Majestate, mai întâi să vă mulțumesc pentru acest al doilea interviu pe care îl acordați postului de Radio 3ZZZ. Ca să începem, aș vrea să vă citesc din presa românească. În ultimul timp s-a raportat că Uniunea Europeană a pus presiuni asupra Austriei și Greciei, ca să abroge orice legi care ar împiedica libera circulație în țările respective a foștilor suverani. Credeți că acest lucru ar avea vreo influență la București?

Regele Mihai I : Asta-i foarte greu de spus, fiindcă fiecare din țările respective au obiceiurile lor, sistemele lor, care nu în mod necesar se aplică la alții. În orice caz, Austria a făcut deja această lege, cu Grecia cred că e mai greu pe acolo...

Cunoașteți cumva motivul pentru care Constantin al Greciei nu se poate întoarce în Grecia?

Regele Mihai I : Păi cred că e aceeași poveste, cu republicanii de acolo, care erau, în orice caz, foarte de stânga și cu ei monarhiile nu prea se împacă, dacă pot să spun așa.

Înțeleg. Noi am văzut ceva la televizor, cum că ar fi fost probleme de taxe ale proprietăților Majestății Sale Regelui Constantin al Greciei.

Regele Mihai I : Asta a fost accesoriul lor pentru problema de bază. Fiindcă găsesc fel de fel de lucruri de spus, asta-i drept.

În interviurile pe care le-am făcut cu Adrian Năstase, președintele Parlamentului României, acesta s-a exprimat că ar dori să soluționeze problema accesului liber al Majestății Voastre în România. Care sunt piedicile care se pun în prezent Majestății Voastre pentru a-l împiedica să viziteze România?

Regele Mihai I : Din păcate, e un răspuns foarte simplu: nu vor să-mi dea viză! Se poate întreba: „De ce?”. Singurul lucru la care mă gândesc este că, după vizita mea din '92, și-au dat seama ce-a fost în altă lume și probabil că asta nu vor.

Care a fost contextul în care ați făcut vizita din '92? A fost o vizită legală, cu permisiunea statului român?

Regele Mihai I : Era, fiindcă le-am cerut... le-am cerut permisul, ca să mă întorc la mine acasă. Am cerut ca să vin de Paști, fiindcă era și sfințirea lui Ștefan cel Mare. Ista era un motiv în plus. Și atunci, au acceptat.

Legenda foto: Regele Mihai I al României

Vi s-a dat o viză pe pașaport sau cum s-a întâmplat?

Regele Mihai I : Da. Pe pașaportul diplomatic danez, pe care îl aveam. Fără nicio dificultate atunci.

Deci nu vi s-a pus nicio condiție, recunoașterea republicii sau așa ceva?

Regele Mihai I : Nu.

Înțeleg. Și după această vizită a intervenit...

Regele Mihai I : După aceea au început, de câte ori am cerut din nou viza, să pună fel de fel de condiții.

Condiția principală fiind care?

Regele Mihai I : Nu era niciuna – cum să zic – principală. Era un fel de complex de-ăsta. Să nu accept să fac declarații, să mă abțin de la un lucru sau altul și pe urmă din ce în ce mai mult. Au culminat când au spus că trebuie să recunosc republica și că avem o constituție ș.a.m.d.

(Continuare în pagina 21)

În memoriile colonelului Magherescu, amintite adineaori, se exprimă opinii ca „marea dorință a regelui a fost să fie decorat cu ordinul Crucea de Fier nazistă”. Ce părere aveți despre această afirmație?

Regele Mihai I : Asta-i ultimul lucru la care m-aș fi gândit vreodată! Astea sunt povești, într-adevăr povești!

O altă afirmație e că, după condamnarea la moarte a Mareșalului Antonescu, Majestatea Voastră ar fi părăsit Capitala, neputând fi contactat nici chiar de Iuliu Maniu, care ar fi dorit să intervină pentru grațierea mareșalului. E un adevăr în această afirmație?

Regele Mihai I : Nu, e prima dată că aud așa ceva. Noi făceam întotdeauna naveta București- Sinaia și înapoi. Poate atunci eram la Sinaia, dar nu cred.

A vorbit Majestatea Voastră cu Iuliu Maniu în acest sens? A avut, a intervenit el pentru Antonescu?

Regele Mihai I : Nu.

Tot în această carte am citit raporturi ale ambasadei americane din București, în care se scria la State Department, spunându-se că este foarte puțin probabil ca Majestatea Voastră să facă ceva pentru Antonescu și dacă americanii au vreun interes în acest sens, atunci este timpul să facă ceva urgent.

Regele Mihai I : Bun, acum aici sunt mai multe aspecte, ca să spunem așa. Întâi de toate, să vorbim de aliații cei trei, în principal rușii, bineînțeles. Ei insistau ca Antonescu să fie executat.

Deci toți trei.

Regele Mihai I : Toți trei. Bineînțeles, împinși de către sovietici. Al doilea lucru: eu am încercat tot ce am putut ca să-l salvez pe Antonescu. Și mai e și o altă chestiune, fiindcă această grațiere sau negrațiere au făcut-o – de ce, nu știu – sub formă de Decret-lege. Or, niciun act al meu nu este valabil dacă nu este contrasemnat de un ministru. De Lucrețiu Pătrășcanu, în cazul de față, care era ministru al Justiției. Și bineînțeles că el, când am vorbit cu el și cu Groza, a refuzat. Nu numai asta, dar Groza a scris pe o bucatică de hârtie numele celor șapte condamnați la moarte, în dreptul primilor patru menționând „executat”, iar pentru restul – „grațiat”.

Ce se întâmpla dacă totuși Majestatea Voastră grația, trecând peste guvern?

Regele Mihai I : Grațierea nu putea să fie executată. Eu aș fi putut să scriu acolo că îl grațiez, dar n-ar fi ajutat cu niciun chip.

Adică ar fi ignorat...

Regele Mihai I : Absolut. Și pe urmă mai avem un lucru, este un document care există la Ministerul de Externe Francez, un raport al reprezentantului Franței, care spune negru pe alb, că știe foarte bine cât m-am zbatut, câteva zile înainte, ca să încerc să-l grațiez. Este un document destul de oficial.

În cartea pe care v-am menționat-o acum câteva minute, a lui Larry Watts, O Casandra a României, se afirmă că politica progermană, de fapt, nu a fost începută de Antonescu sau făcută de Antonescu, ci a fost începută de regele Carol al II-lea, care a promovat această politică. E un adevăr în această afirmație?

Regele Mihai I : Exact nu pot să spun, pentru că eu nu eram ținut niciodată la curent cu chestiunile astea. Dar Europa – cum să spun – în '38-'39, Europa era deja... luase foc, ca să spun așa, cu Hitler, care umbla peste tot. Garanțiile pe care le-am avut noi de la englezi și de la francezi s-au dus pe gârlă. Ei ne-au spus că nu mai pot să garanteze nimic, că au ei treburile, buclucurile lor acolo. Și atunci, cred că singurul lucru care rămăsese era să se facă o apropiere, într-o oarecare măsură, cu nemții, ca să ne lase în pace. Asta a fost baza. Carol al II-lea a început propriu-zis politica progermană, nu chiar așa, doar pe jumătate. Deci Antonescu a continuat... El a împins-o în plin.

El a continuat această apropiere către Germania.

Regele Mihai I : Da.

În retrospectivă, credeți că avea o șansă, să facă altă politică?

Regele Mihai I : Poate nu, fiindcă Hitler împingea în toate părțile unde putea. Or, ar fi putut să facă poate ceva în privința războiului. Acolo, poate.

Dacă ar fi fost altcineva, nu Antonescu, și nu ar fi făcut o alianță cu Germania, ce se întâmpla? Ar fi fost România ocupată?

Regele Mihai I : Ar fi fost foarte posibil să se întâmple ca și cu Cehoslovacia și cu Austria...

...să fie ocupată.

Regele Mihai I : Da, pentru că ei aveau nevoie de petrolul nostru. Asta era.

Legenda foto: Regele Mihai I și Regina Ana

Ca să ne întoarcem iar la problema monarhiei, în ultimul timp am citit că Paul Lambrino este primit și privit foarte favorabil la București, inclusiv recunoscându-i-se rangul regal. Cum explică Majestatea Voastră acest fenomen?

Regele Mihai I : Întâi de toate, aș vrea să spun că nu vreau să fac comentarii pe chestia asta, fiindcă există un oarecare proces în curs, unde se discută legitimități și lucruri de felul ăsta. Nu s-a terminat încă. Așa că prefer să nu mă bag în chestia asta până nu știm ce iese. Știu ce s-a văzut acolo expres, asta am văzut și eu.

Numai ca o curiozitate, l-a cunoscut Majestatea Voastră pe Lambrino, pe tatăl lui Mircea Lambrino?

Regele Mihai I : Nu, nici pe unul, nici pe altul.

Ca să trecem puțin și la politica românească. Tot în presa românească am citit și impresia pe care mi-am format-o este că PNȚCD-ul, în urma dispariției lui Corneliu Coposu, ar primi într-un fel favorabil o colaborare cu actuala putere. Dacă acest lucru se va înlăptui, nu se va eroda suportul politic pentru Majestatea Voastră?

Regele Mihai I : Bine, aici este o chestiune de politică internă a partidelor, în care nu mă bag în niciun fel. Dacă găsesc ei că asta trebuie făcut, e treaba lor, eu nu pot să mă amestec.

Corneliu Coposu a fost un foarte puternic suporter al Majestații Voastre!

Regele Mihai I : Da, dar orice ar face ei sau alții, nu-mi pot lua – cum să spun – legitimitatea mea istorică, în orice caz... Ea rămâne. Astea sunt treburile lor interne.

**Interviuri realizate de Eugen G. Ionescu, Radio 3ZZZ, Melbourne
Prezentare, transcriere și note de Ilie Rad.**

Nenorocire – peste tot ea
tronând cu sălbăticie în creierul lui
din creierul lui se ivește trupul ei
lasciv și viclean – nerăbdarea
disperarea o mică atingere și
lumea-și revine la loc, mâna ei
face din suferință să se aleagă
praful și universul din nou
are un sens.

Dumnezeul din Schönbrunn

Un gol, o surpare
resemnarea înfrângerii
ei îi e somn.

Deasupra ușii
un vâsc aurit, o lumânare
și toată această iubire azvârlită în van.

Ceva infernal în piept
palpitație, durere, devastare
aude lopeți încinse care sapă.

Acea voce obosită, temătoare
impasibilă vine singură
printre ramuri, setoasă.

Dumnezeu era bolnav
în florile de tei
acum ochii adormiți întoarce.

Stăpânii zilei
bezmetici ochi întorc
de la drojdia vinei băltind sub priviri.

Flori de tei se respiră
zvon al cascadei
ritm singular: tu, Doamne.

Există un gol
în aerul din zorii zilei
în loc chipul iubirii răsare.

Țea dansând devine
un trandafir, un nor
o pasăre – ea a trecut printr-o ușă oprită.

Aici viața mi-o ard
pierdut în bezna pădurii
setea, frica, năuceala, ah, dragostea.

Legenda foto: Schönbrunn-Fântâna lui Neptun

În alba floare
duminica-i voioasă, consimte
o promisiune, o fărămă de fericire.

O apă violentă lovea
orașul vânat pustiu
și adormit – nu era decât el.

Bordeluri închise
amanți adormiți de oboseală
luminile stinse: aici dragostea
își găsi casă, ochiul n-are odihnă
viața-i frumoasă dar nu-i încă
îndestulătoare.

Viața mea smintită
și obstinată e foamea ta
singur în noapte o iau cotit razna.

Rămas-am să-ncălzesc infernul
s-ascult cuvintele nărozilor în cavernă
o femelă-mi freamătă-n amigdale
nopti cu soare pe picioare cară
se-ntorc acum la mine străvechile
cuvinte de dragoste – în ea strălucesc
și joacă-n pașii ei frenetici
dar sigură pășește-n mine cu liniște
și-nsingurată Moartea fericită.

A opta zi..

a opta zi și dincolo de frontiere vatra amurgului nu s-a schimbat

motto: „Aceste lucruri există pentru că ele sunt imagine...” (A.France)

I. spațiul în care cel încăput aleargă
 în spațiul în care cel încăput aleargă
 pe deasupra apelor cu tot peisajul din vis descoperă
 aproape fără să vrea o eroare de gramatică a limitei
 o oarecare disimulare a poeziei de real ce
 deliberează apoi forma aceea ultimă în sertarele goale ale imaginației
 vagi amintiri
 trăite pe alocuri printre canale spații adăugite
 aievea
 de pe alte suprafețe de
 pe alte coordonate plane chiar așezate acolo grămadă în scorbura din aer
 înamorând universul
 Ooo!.....
 și cât de mult o iubeam pe Casiopeea
 în anii aceia
 erau milenii de platină
 erau secole multiple de argint și de aur
 pe bulevardul oricărei victoriei urcau mereu interminabile cozi ale suferinței

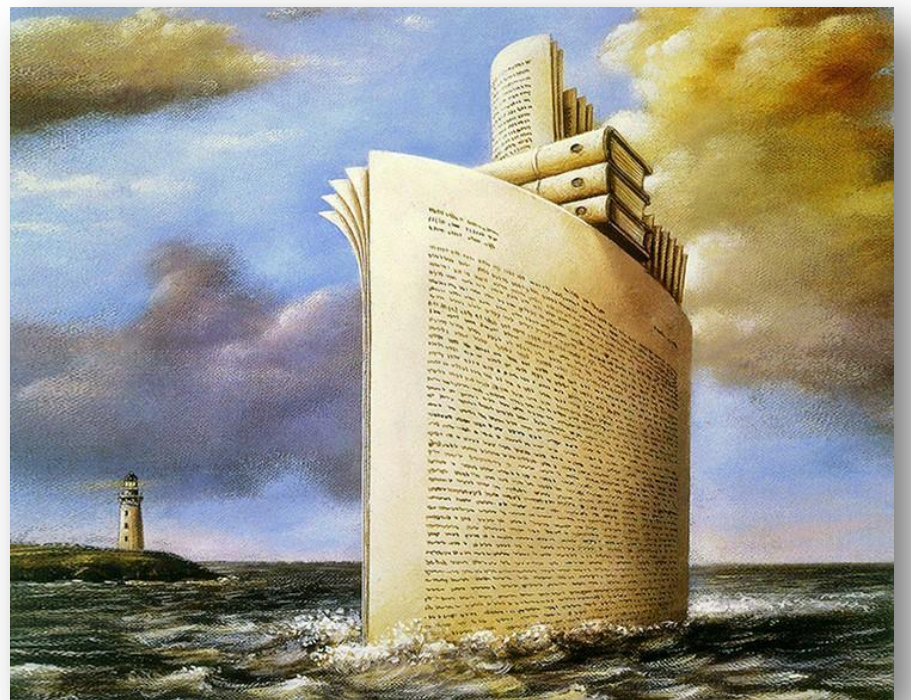
a treia cronică de familie undeva pe malul Jijiei

era în anul de grație una mie nouă sute optzeci și ceva toamna târziu când înțărcau cucii la hotarele de bronz ale memoriei
 regresive mergeam de-a lungul unui râu galben osos sfărâmișos eu pe un mal de nuiele subțiri uscate ei pe celălalt de semințe
 de mac îi priveam curios prin gura unui soare cu dinți pătat cum înaintau în grup și în parte geometric zgomotoși aproape tineri
 aproape liberi pe deasupra unui lan de porumb uscat după o vreme pesemne nu-mi mai aduc aminte ne-am întâlnit lângă o
 punte de lemn părăsită am făcut tabără am aprins focuri am copt porumb crud și am băut rachiu de sfeclă afumat dar nu ne-
 am lăsat am stat acolo pe vatră un veac și ceva cred am jucat pietricica cu scoici colorate șeptic în șapte și încă ceva ...eu care
 adusesem cuie de lemn înflorite și călți aurii de la școala virgină de fete Stelorian Moroșanu adusesse o pisică mică de plastic
 dresată și-o mărgică de sticlă Aurelian Antal un penson viu colorat și-un cocoș alb pintenat cu capul tăiat Gyml Șerban un cerc
 de apă și-un pătrat distilat Mișu

Ziaristu curăța usturoiul cu pisoiul Ovidiu citea pe malul Jijiei puturoase jurnalul Mihai Zețarul și Azoitei Coscariul făceau
 ceva epigrame pe o piele întoarsă de oaie doctorul Slabu consulta o aMică Vasile Clem le aduna pe toate pe un carton cu
 cifre și litere ciudate pohetul Nicolae Căruntu făcea mai mereu pe mutul Gică Manole zidea mereu câte-o A N Ă în zidurile
 cărni vlaguite Bogdan cel Tânăr număra steagurile cât era ziulica de lungă și nu îi ieșeau niciodată la pungă Olivia Banu
 făcea streap-tease cu volanul Valerian Țopa picta cu anvelopa pe aripile unei păsări bipede Lucian Costache avea drep-
 tate când se închina cu limba într-o carte Mircea Catargiu făcea pe cusurii Dan Movileanu venea și pleca cu tablele
 scrise direct pe brațe asta până ne-a văzut un sergent mustăcios negricios de la circulație Băăă voi ăia de acolo...ce faceți
 bă de ce beți bă de ce fumați bă și ne-a umfla pe toți la SECȚIE aici trai neneacă apă paie și bătaie femei țigări și băutură
 cât îi hăul și dudăul FERICIREA asta a durat până la ReVoluție de AcoO fiecare a fost delegat de Republica bicefală de Gu-
 vern și Căpistere cu Repartiție adică trimis în provincie la munca de jos la ReEducare Unul a ajuns primar Altul portar la
 senat Unul a plecat pe pustie Altul a intrat în pălăre Altul s-a privatizat Altul lipeste afișe prin sat de Alții nu se mai ȘTIE
 precis ce fel PROZĂ de PoHEZIE mai.....iunie.....iulie.....și an după an cu nevoie de recoltă iluzie și
 plan

oOo!
 și cât o iubisem noi TOȚI O DATĂ și pe RÎND pe Cassiopeea
 în anii aceia
 eu
 tu
 el
 ea noi voi ele și ceva pe deasupra
 ce mai tot Septentrionul
 ToT orașul Dorohoi-Botoșani și alte câteva sate
 Urmuz Curierul Revista UNU ba chiar continente pătrate i-au dus dorul
 când a fugit într-o zi cu Gicu-Aviatorul
 NKW...lobodă.....QXL...dinte...
STOP!.....Cadru
 p i o n u l m u t ă c a l u l
 c a l u l m u t ă n e b u n u l
 n e b u n u l m u t ă T U R A _ V U R A
 REGINA ia la C1
 REGELE ia la B4
 profiți din plin de ultima linie cumsecade a umbrei tale duble
 ce-ți înflorește zona de securitate sporindu-ți autonomia friicii
 pe bulevardul indiferenței
 cu aproximație
 locuit mereu de o amprentă lichidă

pe marginea cercului inima buricului înfiptă în răzor
 bornă nomadă măsurându-ți umbra
 în spațiul geometriei lichide care aleargă pe nisip între suliță mână și piatră
 precum acul limbii noastre pe soare mut
 fragmente de memorie dintr-o altă civilizație
 curge și cură între maluri clipa de față și pe cea adăugată
 din prea multă obișnuință
 prag între tine și celălalt număr
 și se face așa
 a nelămurire
 acolo la tine în ograda pustirii
 mult mai târziu decât acel puțin din preajma țărâni acolo
 unde cade ceva mereu în picioare și umblă printre obiecte din prea multă iubire
 celulele pipăirii încep să se împuțineze
 secole ale amneziei pe care umerii tociți ai clepsidrei
 scrijelesc acest spațiu comun
 II. inocenta luptă se apropie de sfârșit
 SCRII după
 aproape 7 ani de temniță grea înapoia grilajelor de mirosuri răntășuri
 creme de zahăr ars pretutindeni
 un adăpost umbros al burții mănoase
 osândire târzie
 a poftelor ascunse nesătule
 pe ulițele goale sămânță lucrată din
 sămânță în trupul morii pe roata închistrată cu șapte lacăte ferecate
 o mână peste altă mână pe tabla unsuroasă poartă
 amprenta blidului de linte și ciorbă spartană cu care tu înveți mereu alfabetul tăcerii
 lungi
 fără de sfârșit apele tulburi în jghebul domestic
 o constelație a burților osoase pe meterezele fiecărui adaos
 mațului-templu
 tu ca un scrib
 conștiincios rescrii tacticos toate ceasloavele gastronomice
 slovă cu slovă înalți immuri
 un număr de aur sub lingura goală prinde
 conturul milioanei de boabe de fasole verde sau uscată
 tone de cartofi și varză quintale
 de morcovi ceapă roșii și păstârnac
 munții naturii rebele aleargă pe coridoarele goale într-o superbă liniște astrală

Legenda foto: <Per viaggiare lontano, non c'è miglior nave di un libro>, Rafal Olbinski, 1945, Polonia

VIAȚA TA
 o adevărată instituție publică
 și nimeni nu îți aduce aminte
 SCRIE și TACI
 TACI și
 R E S C R I E
 rescrie și taci
 numere cifre litere semne ciudate
 ale unei câmpii ciudate ale unei recolte ciudate
 vis în vis realitatea ca o aleasă prejudecata
 celula bipedă pe fundul dublu ale unei mări albe
 nimeni însă prietene nu va citi până la capăt
 aceste epistole intime nisipiene niciodată neterminatel...

BORIS VIAN

(1920-1959, Franța)

OARE PENTRU CE-OI TRĂI

B. Vian

Oare pentru ce-oi trăi
Oare pentru ce-oi trăi
Pentru pulpele-aurii
Ale unei blonde
Rezemată ușor de zid
În bătaia soarelui caldă
Pentru vela rotundă
A unui vas ascuțit din port
Pentru umbra stourilor
Pentru cafeaua frappé
Băută dintr-un cilindru de sticlă
Ca să ating nisipul
Ca să văd fundul apei
Care devine atât de albastru
Care coboară atât de adânc
Împreună cu peștii
Liniștii pești
Pasc pe fund
Zboară deasupra
Părului alge
Ca-ncete rele păsărele
Ca rele păsărele-albastre
Oare pentru ce-oi trăi
Pentru că tare dulce-i.

- trad. de Georgiana Banu, 2002.

GU CHENG

(1956-1993, China)

TABLON DE INTERIOR

Viața în care locuiesc
Are o fereastră cât un gât de sticlă
Prin care pot vedea lumea

Pasărea se prăbușește vertical în mare
Și poate prinde în privire sporii de alge
Și trandafirii
O oglindă a lumii

Noi n-am ajuns nicicând la trandafiri
Și nici la firul verde de mătase dintr-un pământ sub ape.

(1984)

DEPARTE-APROAPE

Te uiți la mine
Apoi la nori

Mie mi se pare
Că ești atât de departe
Când mă privești

Și că te simt atât de aproape
Când contempli norii.

- trad. de Mira și Constantin Lupeanu, 1986.

MARI POETI AI LUMII

JACQUES PRÉVERT

(1900-1977, Franța)

Jacques Prévert

RĂZBOIUL

Despăduriți
cretinilor
despăduriți
Toți tinerii copaci îi ciopârțiți
îi frângeți cu securea veche
Despăduriți
cretinilor
despăduriți
Și arborii bătrâni cu cioturi vechi
ca niște vechi danturi
butucii putrezi îi păziți
Și agățați pe fiecare o pancartă
Arbori ai binelui și-ai răului
Arbori ai Victoriei
Arbori ai Libertății
Pădurea pute a bușteni crăpați
și păsările fug din ea
și voi rămâneți să cântați
Rămâneți voi în ea
cretinilor
rămâneți să cântați să defilați.

ÎNDRĂGOSTIȚII TRĂDAȚI

Eu aveam o lampă
tu aveai lumina
Cine-a vândut fitilul?

- trad. de Gellu Naum, 1965.

EDGAR LEE MASTERS

(1868-1950, SUA)

E. L. Masters

FRANCIS TURNER

În copilărie
Nu m-am putut juca, nici alerga.
La vârsta bărbăției nu puteam bea, ci doar
O picătură-două sorbeam din pahar,
Deoarece scarlatina îmi slăbise inima.
Zac aici acum, dezmiardat
De o taină știută doar de Mary:
Există undeva o grădină de salcâmi,
De copaci de Catalpa și de dulci arbori cu vițe -
În acea după-amiază de iunie, acolo,
Alături de Mary -
Sărutând-o cu sufletul pe buze,
Dintr-o dată sufletul meu și-a luat zborul.

AMANDA BARKER

Henry m-a dăruit cu prunc,
Știind că nu pot să dau viață
Fără a mi-o pierde pe-a mea.
De aceea, de tânără trecut-am porțile pulberii.
Călătorule, se crede în târgul unde am trăit
Că Henry mă iubea cu o iubire de soț,
Dar eu, din țărână, vă strig tuturora,
Că m-a omorât spre a-și potoli ura.

- trad. de Ion Caraion, 1968.

Corneliu Tălmăciu:

ION CARAION- DEMOLATORUL LUI LIVIU REBREANU

În presa literară din România au fost atacați până la desființare cei mai mari scriitori români: Eminescu, Blaga, Arghezi, Liviu Rebreanu etc. Aproape în fiecare epocă demolatorii de profesie sunt, unii dintre ei, chiar mari scriitori, iar scandaluri legate de numele lor au devenit celebre... În Tribuna poporului condusă de marele George Călinescu, de pildă, așa-zisele „demascări în cultură” deveniseră obișnuite. În oficiul Dreptatea, Nicolae Carandino îl ataca dur pe Liviu Rebreanu, sugerând că mai bine Apostol Bologa (personajul creat de Rebreanu!) ar fi trebuit să se spânzure, decât să intre în Gestapo. Aluzia lui N. Carandino în ceea ce-l privea pe Liviu Rebreanu era foarte clară.

Ion Caraion avea să-l atace foarte dur pe Liviu Rebreanu la 13 sept. 1944, când publică în Fața condusă de Mircea Damian un pamflet la adresa marelui romancier care murise de câteva zile. Mult mai târziu, „mâna divină” a acționat: radicalul, „crizistul” Ion Caraion a fost judecat și condamnat la 25 de ani de închisoare, din care va executa doar șase ani. În timpul detenției el semnează actul prin care devine colaborator al Securității... Numele lui de informator era „Nicolae Apostol”, iar printr-o notă din 1966, acesta dă informații exhaustive Securității despre Marin Preda... Turnătorul Ion Caraion vorbea despre tânărul Marin Preda, despre complexele acestuia privind femeile, condițiile de confort etc., acuzându-l printre altele și de plagiat. Ca om Ion Caraion a fost o lichea. Iată ce scria el despre Liviu Rebreanu în Fața, în articolul intitulat „Gorila:

„Așadar, maestrul a murit. A murit aproape în aceeași zi cu «baronul» sau, în orice caz, la interval scurt, unul după celălalt, într-o camaraderie de situații, ce să spunem, emoționantă. Destin? Coincidență? Ironie istorică? Sau simplă întâmplare? Poate fiecare în parte, cine știe, ori toate la un loc. Sfârșitul e la fel de dezgustător și anonim, iar concluzia rămâne aceeași: că Liviu Rebreanu și-a îndeplinit până la urmă acțiunea lui de trădător. Singura dată când a fost conștiincios, căci altfel nu l-a interesat nici conștiința lui, nici neamul acesta, nici judecata oamenilor viitori.

Liviu Rebreanu ținea conferințe în străinătate, nu uita să amintească de «bunele raporturi» româno-germane. Câtă muncă pentru el, care era greoi și delibera anevoie... A știut Germania hitleristă întotdeauna dintre cine să-și aleagă oamenii și cum să-și bată joc de durerile popoarelor, a știut Gestapoul nemțesc la cine să facă apel, atunci când trebuiau să fie ascunse nemulțumirile, atunci când revoltele, urletele mulțimii trebuiau făcute inofensive, a știut vâscul teuton în care arbori să intre, pentru a lipsi pădurea de copacii care mai rămăseseră sănătoși. Pentru doctrina încârligată a naziștilor, Nichifor Crainic, Ilie Rădulescu, Pamfil Șeicaru și alții mai mici, ca Dragoș Protopopescu, Toma Vlădescu etc., nu mai aveau importanță, începuseră să fie prea puțini. Din partea lor, slugi de doi lei, gata să lingă oricând unde au scuipat, nu s-ar fi sinchisit niciodată Hitler. Era sigur de ei, ca de niște lipitori trimise să sugă, era convins, așa cum ești convins de picioarele scaunului, de fundul pălăriei. Trebuiau înmulțiți, trebuiau căutate platforme proaspete pentru a îmbrobodi la ochi țara, pentru a o face să primească dictatul vienez cu gura închisă. Și s-au gândit la Liviu Rebreanu. Era disponibil și i-au plăcut banii, onorurile, vizitele, fotografiile, cartierele generale, se prăpădea după civilizația germană, începuseră să-i amortească ochii ca la «camarazi» lui din Prusia și din Bavaria. Liviu Rebreanu avea în fața ochilor prestigiul des zis al lui Cezar Petrescu, fostul director al unui cotidian de a nu știu câta «renaștere națională»; avea în fața ochilor oglinda Ardealului măcelărit și în refugiu; Liviu Rebreanu avea în memorie miile de revoluționari transilvăneni, peste mormântul cărora călcau acum cizmele și trosneau bicele grofilor unguri. Și cu toate acestea a trădat. În loc să moară lângă Apostol Bologa, a murit lângă Killinger. În loc să plece cu Titu Herdelea la București și să lupte cu patrioții români în ilegalitate, pentru eliberarea Ardealului, a plecat cu ziaristii germani și a elogiat opera de «protectorat» hitlerist. În loc să aștepte cu Ion al Glanetașului ziua răzbunării, acolo, în Năsăud, a așteptat – alături de Clodius – «victoria finală», postat la direcția ziarului «Viața» și la aceea, mai grasă, zisă și generală, a Teatrelor Naționale din România. Nici lacrimile

schingiuiților, nici gemetele pușcăriașilor, nici amintirea războiului trecut, când fratele lui murea împușcat de nemții lui Mackensen, nimic nu l-a putut impresiona și nimic n-a putut să împiedice lacoma poftă de parvenire a maestrului. Era îndopat de orgoliu ca o namilă, curgea

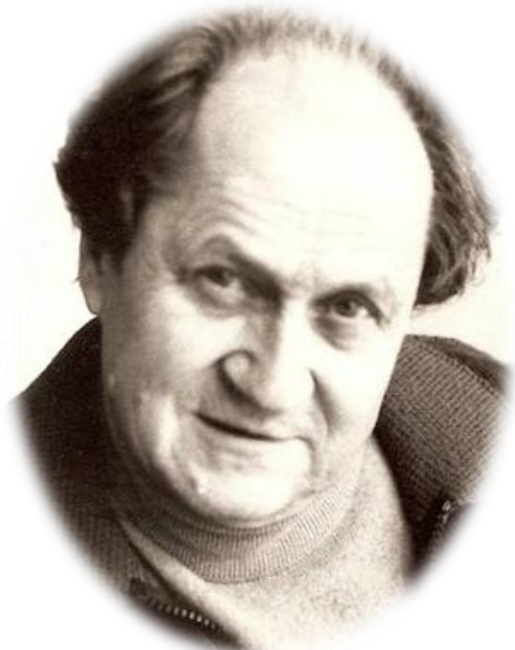

nepăsarea din el ca dintr-un castron spart, nu mai păstra nimic din tinerețea lui fostă sinceră, nimic decât vanitatea. O vanitate galbenă, găunoasă, gomoasă, care n-ar mai fi interesat pe nimeni. Și-și făcuse o echipă strașnică, o echipă a morții personale, din băieți tot unul și unul, din agenți ai Gestapoului, pe sprânceană, aleși de el, de maestru și retribuiți. Pe prima pagină, în mijloc, își laudau «Conducătorul» (și cu ce clișeu lăbărțat peste coloane...), iar alături, tot pe prima pagină, sau câte o dată pe a doua, te pârau la Poliție, ziceau să te ducă în lagăr, să te trimită pe front, pentru ca să nu le mai stai pai înaintea ochilor. Erau doi Steliani (unul Marinescu, altul Ionescu) și-un biet Mihail Infirmit, care se căznea mereu să te arate din stilou, din ochi, din picior, cât ești de marxist. Maestrul Rebreanu trecea din când în când pe la redacție și-și felicita băieții, copiii lui, pentru că «au înțeles». Asta trei ani de zile, oră de oră, minut cu minut, ca să nu-și supere «boierii». La Teatrul Național erau actori care crăpau de foame, la Cenzura Presei se umpleau birourile cu oameni «suspecți» (atunci oricine spunea adevărul era suspect), invitați acolo din sugestia redactorilor de la «Viața», închisorile maghiare băhăiau de români, regimentele românești erau asasinate pentru Hitler, și Liviu Rebreanu, senin ca o chelie, imperturbabil ca o pecingine, sătul ca un butoi, râdea. Râdea din toate fotografiile ziarelor naziste, mulțumit, intact, biruitor. Era biruința frumoasă a unui cadavru viu, a unui fost om al «Gorilei», ajunsă în demnități oficiale, remunerată, lustruită de duminică. N-a murit Liviu Rebreanu, căci el murise demult, de la apariția romanului «Gorila». A murit un strigoii, un spectru. A murit un vânzător, așa cum au fost în România mulți, de la Brătescu-Voinești până la George Drumur, așa cum au fost în Franța Jean Giono, Pierre Drieu la Rochelle, Jean Cocteau etc. Astăzi, când trupele românești se apropie de Cluj și se apropie de Năsăud, țărani din Jidovița, ca și cei din «Răscoală» de pe vremuri, așteaptă să gătuie pe grofii unguri instalați de regentul Horthy în comunele noastre transilvănene. Ne trăim în plină dezlănțuire istoria națională și n-avem timp să ne gândim prea stăruiitor la cei care au încetat demult să mai merite a te gândi la ei. Dar poate mâine, din țara aceasta întregă, se va găsi cineva să transporte osemintele vânzătorului de țară Rebreanu acolo, în cimitirul năsăudean... Va fi, probabil, un mormânt părăsit, umplut de pământ și de bozii; țărani locului, cu ochii în pământ, cu buzele strânse, cu pumnii încleștați, îl vor ocoli de departe pe ulițele Jidoviței; mânjit de sânge, Ion al Glanetașului se va duce acasă să-i spună muierii lui: «Știi ceva? Titu Herdelea a murit. Sângele de pe mine e sânge curs când mă băteau solgăbirăii și sânge pentru care Titu Herdelea a primit bani, ca să tacă. Și a tăcut». Iar în timp ce clopotele bisericilor vor suna peste liniștita vale a Someșului, un popă tânăr, cu mâna pe cruce, îi va blestema mormântul și amintirea, omagiul de pe urmă al fostului agent al Gestapoului”.. ▲

Eugen Simion: Cazul Ion Caraion (VI)

Frustrare și mizantropie

Ion Caraion (pseudonimul literar al lui Stelian Diaconescu; n. 24 mai 1923, Pălici, Buzău, România – d. 21 iulie 1986, Lausanne, Elveția) a fost un scriitor roman-Nota red.

Legenda foto: Ion Caraion

Am căutat între timp cartea publicată de Mihai Pelin în 2001 („Artur». Dosarul Ion Caraion“) pentru a confruntă unele informații și, citind-o, mi-am dat seama că trebuie să încep cu ea. El aduce informații în plus despre cazul „Artur“ și încearcă să lămurească, în genere, destinul literar și moral al poetului Ion Caraion, depășind documentele din dosarul întocmit de Securitate. Cercetează publicațiile din epoca, caută în arhive, reconstituie biografia reală a lui Stelian Diaconescu (Ion Caraion), în fine, corectează de multe ori fabulațiile poetului și pe acelea ale adversarilor săi (în privința, de pildă, a debutului literar al lui Ion Caraion și a acuzației de a fi fost legionar). Mihai Pelin face, pe scurt, o cercetare amănunțită și descoperă, între altele, că Stelian Diaconescu a evitat în 1943 să se prezinte la încorporare și, din această pricină, pentru a scăpa de urmări, dispărea din când în când... Unele interpretări sunt discutabile în studiul sau, altele, susținute de documente, nuanțează sau chiar contrazic tezele din volumul pe care l-am prezentat mai înainte (aceea despre „Cazul «Artur» și exilul românesc“). Rezumând informațiile aduse de Mihai Pelin, putem trage următoarele concluzii în ceea ce privește detenția lui Ion Caraion și, în genere, biografia lui publică:

a) Stelian Diaconescu a fost dezertor o bună bucată de vreme și, din această pricină, a fost urmărit de autorități. Prima lui condamnare n-ar fi fără legătură, susține Mihai Pelin, cu această culpă... Nici deseale ocultări, tăceri periodice ale publicistului Ion Caraion.

b) Caraion n-ar fi fost, cum s-a spus și cum a susținut chiar el, un om de stânga, dar a publicat la Ecoul și a stat o vreme în preajma lui Miron Radu Paraschivescu și a avut relații cu grupul „Albatros“ condus de Geo Dumitrescu. Unii colaboratori din acest grup (inclusiv Virgil Ierunca) aveau simpatii de stânga sau erau, de-a dreptul, „trotchisti“, că și M.R.P.

c) La 17 ani, Ion Caraion publică în revistele Zarathustra și Falanga versuri care trimit la evenimentele politice din epoca

(„Nicadorii calcă peste vreme“ sau „Au rămas tăcerile-n piroane / Inima-i bolnavă de dreptăți / C-au murit ast'noapte în cetăți / Patruzeci de-arhangheli, Căpitane“), dar poetul – spune Mihai Pelin – nu figurează pe listele Siguranței și nici Securitatea nu l-a învinovățit pe Stelian Diaconescu de simpatii legionare, deși ea folosea în chip curent acest procedeu. Acuzațiile aduse de Eugen Barbu în „Săptămâna“ nu sunt, așa dar, întemeiate...

d) În Ecoul din 30 august 1944, Ion Caraion publică articolul Eliberarea în care zice că „poporul român își trăiește cea mai mândră și mai zgomotoasă pagină din istoria lui națională“. Angajarea lui politică este, acum, fără echivoc. La 13 sept. 1944, tipărește în Fapta lui Mircea Damian un articol insultător despre Liviu Rebreanu care murise de curând. Marele prozator este numit trădător, slugă hitleristă, în fine, un colaboraționist odios, un „fost om al Gorilei“. Pamfletul se încheie cu aceste propoziții teribile: „N-a murit Liviu Rebreanu, căci el murise demult, de la apariția romanului Gorila. A murit un strigoi, un spectru. A murit un vânzător, așa cum au fost în România mulți, de la Brătescu-Voinești până la George Drumur, așa cum au fost în Franța Jean Giono, Pierre Drieu la Rochelle, Jean Cocteau etc. Astăzi, când trupele românești se apropie de Cluj și se apropie de Năsăud, țărani din Jidovita, că și cei din Răscoala de pe vremuri, așteaptă să gătuie pe grofii unguri instalați de regentul Horthy în comunele noastre transilvănene. Ne trăim în plină dezlănțuire istoria națională și n-avem timp să ne gândim prea stăruiitor la cei care au încetat demult să mai merite a te gândi la ei. Dar poate mâine, din țară această întregă, se va găsi cineva să transporte osemintele vânzătorului de țară Rebreanu acolo, în cimitirul năsăudean... Va fi probabil un mormânt părăsit, umplut de pământ și de boziu; țărani locului, cu ochii în pământ, cu buzele strânse, cu pumnii încleștați, îl vor ocoli de departe pe ulițele Jidovitei; mânjit de sânge, Ion al Glanetasului se va duce acasă să-i spună muierii lui:

– Știi ceva? Titu Herdelea a murit. Sângele de pe mine e sânge scurs când mă băteau solgabiraii și sânge pentru care Titu Herdelea a primit bani, că să tacă. Și-a tăcut. Iar în timp ce clopotele bisericilor vor suna peste liniștită vale a Someșului, un popa tânăr, cu mâna pe cruce, îi va blestema mormântul și amintirea: omagiul de pe urmă al fostului agent al Gestapoului Liviu Rebreanu“. Pamflet lamentabil, stil imposibil pentru un poet care intuiește inefabilele creației.

e) Ion Caraion participa la discuția despre „criză culturii românești“ cu un articol apărut în „Jurnalul de dimineață“ (17 oct. 1946), de pe o poziție de stânga radicală, amendând unele aserțiuni făcute de prietenul și comilitonele sau, Virgil Ierunca. Publicistică lui radicală este de partea puterii pe cale de a se instaura. Mihai Pelin reproduce o parte din aceste articole incendiare... Ele sună, azi, că niște comunicate ale Procuratoriei militare.

f) În privința deciziei poetului de a semna angajamentul de colaborare cu Securitatea, înainte de eliberare, Mihai Pelin scrie: „el dispunea de circumstanțe atenuante; nu avea de unde să știe că regimul hotărâse să-i restituie libertatea indiferent dacă semna sau nu un angajament; din cei 25 de ani de muncă silnică, sentința definitivă, poetul executase doar șase; în mod normal, ar mai fi avut înainte 19 ani de detenție; în asemenea împrejurări, nu oricine ar fi fost dispus să refuze cu diavolul“... Raționament corect. Trebuie să ținem seama de aceste date când judecăm cazul tragic al poetului Caraion. Sunt atâția intelectuali care, fără a fi fost în pușcărie, au semnat pactul cu diavolul roșu. Aceștia ce scuză au? Niciuna. Mai mult, unii dintre ei, după ce au turnat cu zel înainte de 1989, au devenit după 1990 procurori morali ai nației. Cazuri rușinoase, cazuri nenorocite. Au existat, totuși, și oameni că N. Steinhardt care, fiind în detenție, n-au acceptat compromisul. Se putea, dar, și așa...

(Continuare în pagina 28)

g) Nu Ecaterina Balacioiu, soția lui E. Lovinescu, l-a căutat pe Ion Caraion, ci invers, Caraion a contactat-o pe bătrâna doamna – precizează Mihai Pelin care, în afară acestui episod, aduce informații foarte prețioase despre biografia acestei victime a regimului totalitar... Un amănunt: soția lui E. Lovinescu fusese membru al P.S.D. și devenise automat, la unificarea partidelor, membru al P.R.M. pentru puțină vreme.

h) Că informator, „Nicolae Apostol“ trimite o notă despre tânărul Marin Preda în care vorbește de complexe prozatorului (femei, „ultimele forme ale confortului“ și complexe de ordin cultural). Îi face un portret detestabil și îl acuză de plagiat. Notă este din 1966. Maiorul Albescu decide că „Anatol“ să mențină legătură cu Preda pentru a cunoaște mai bine atitudinea lui politică și, în genere, starea de spirit a scriitorilor. Ce-i interesant este faptul că alt ofițer de Securitate, cu un grad probabil superior, citind aceste însemnări penibile prin lipsa lor de loialitate, pune următoarea rezoluție: „La ce va ajuta aceste detalii psihologico-literare?“ ... Fără comentarii!

i) Dintr-o însemnare aflată la dosar, aflăm că, după declarația din 1967 prin care Ion Caraion se arată scârbit de ceea ce face (colaborarea cu Securitatea), tot el revine după oarecare vreme asupra hotărârii și cere să continue colaborarea: „în luna martie 1968 a reluat singur legătură cu noi“, notează (pag. 75) un ofițer de Securitate. Ce-l determina pe poetul Ion Caraion să reia această relație înjositoare după ce avusese tăria să renunțe? Mihai Pelin nu găsește un răspuns satisfăcător. Nevoi materiale, sentimentul scriitorului că nu se poate realiza din punct de vedere literar, dorința de a se răzbună pe contemporanii săi?...

j) La solicitarea Securității, „Artur“ scrie, s-a văzut deja, biografia lui Virgil Ierunca și, pe larg, cu amănunte scandaloase, biografia sentimentală a Monicăi Lovinescu. Mihai Pelin precizează momentul: în 1981, înainte că Ion Caraion să primească viza de a călători împreună cu toată familia în Franța. Înțelegem, acum, miza: Securitatea voia să-l aibă la mâna pe Caraion și, la nevoie, să-l șantajeze. Ceea ce a făcut. Mesajele semnate „Artur“ sau „Artura“, reprezentau, în mod sigur, invitația că poetul care ceruse azil politic (și primise) în Elveția să nu facă declarații incendiare la „Europa Liberă“ și, în genere, să nu colaboreze cu acest post de radio care avea o audiență mare în România. Când Ion Caraion n-a ținut seama de aceste avertismente și a denunțat regimul politic de la București, Securitatea a aplicat planul de rezervă: compromiterea și izolarea fostului deținut politic prin dezvăluirea așa-zisului sau „jurnal intim“. Revista „Săptămâna“ începe să publice paginile despre Monica Lovinescu și alte fragmente care-l pun pe „azilantul“ Caraion într-o situație imposibilă. Operație de efect. Este de mirare că poetul n-a luat în seama această replică. Credea, oare, că Securitatea va păstra tăcere? Voia, cum am zis mai înainte, o despărțire radicală de trecutul sau? În acest caz ar fi trebuit să mărturisească până la capăt relația sa cu Securitatea. N-a făcut-o și ce a urmat se știe.

Biografii la comandă. O mizantropie grea.

Acum, dacă citim aceste scurte biografii scrise la comandă, observăm ușor accentul lor pamfletar și mizantropia fundamentală a omului care le scrie. El vorbește, în fond, despre prietenii de tinerețe și, actualmente, oamenii care îl ajută într-un fel sau altul. Portretul lui Marin Preda este fals prin acumularea de amănunte irelevante (ba că prozatorul lovește bezmetic pisicile și câinii, înfricoșând astfel „cucoanele“ de la Casele de Creație, ba că trăiește în concubinaj cu nevasta unui coleg de redacție, ba că stă cu o femeie, Eta Vexler, numai pentru că această îl putea ajuta în difuzarea operei lui în străinătate etc.). Răutăți de scriitor gelos pe succesele altuia, bârfe de cârciumă... „Artur“ sau „Nicolae Apostol“, nu mai știu exact, le pune pe hârtie și le trimite comisarului de serviciu. Acesta, mai lucid, îl admonestează, nu-i plac nici lui asemenea mizerii morale.

„Biografia“ Monicăi Lovinescu, publicată de Eugen Barbu în „Săptămâna“ și reluată de Mihai Pelin în volumul citat, este și mai plină de insanități, inclusiv în notele despre Ecaterina Balacioiu și Eugen Lovinescu (ce adultere au săvârșit, ce relații ilicite au avut etc.). Este de mirare, încă o dată, că un poet atât de profund că Ion Caraion să scrie asemenea indecente. Le scrie, da crezare bârfelor literare, se folosește de unele intimități, pe care le-a aflat de la cei în cauza (V. Ierunca și Monica Lovinescu), în fine, compune o biografie infernală. Da, între altele, informația că între mama și fiica (Ecaterina Balacioiu și Monica) ar fi „un amor profund, frumos până la bolnaviciune, cvasianormal aproape“. De ce, te întrebi citind aceste propoziții absurde, de ce ar fi anormală dragostea dintre o mama aflată în închisoare și o fiica aflată în exil? Bizarerii, suspiciuni insalubre, scenarii de român foileton (cum au uneltit, de pildă, M. L. și actrița Ghighi pentru a-l însura pe Camil Petrescu cu cea din urmă sau cine a susținut-o financiar pe Monica Lovinescu la Paris, ce s-a întâmplat cu romanul Ora 25 de C. V. Gheorghiu și cu relațiile – și ele suspecte, zice biograful – dintre autor și traducătoare etc.) Unele lucruri din această delatune sunt, probabil, exacte (mă refer la „biografemele“ personajelor), biografia, în ansamblu, este însă tendențioasă, nimicitoare, făcută în așa fel încât să compromită chiar și un sfânt bizantin. „Biograful“ îndeamnă, la sfârșit, la conciliere, concordie, zicând că „din insulte și scandal nu se va alege nimeni cu vreo convingere superioară despre nimic“. Adevărat, dar portretele dinainte nu lasă nici o șansă de reconciliere.

Ion Caraion nu-l cruța nici pe Miron Radu Paraschivescu în preajma căruia a stat, în tinerețe. Ascultându-l la radio „Europa Liberă“ pe Virgil Ierunca vorbind de jurnalul lui M.R.P., Caraion explodează. Scrie o propoziție imposibilă: „M.R.P a spurcat o parte frumoasă din tinerețea mea“. Prilej, totodată, de a-l ataca din nou pe amicul Ierunca... Ce arată această grea mizantropie? Doar sentimentul de frustrare într-adevăr puternic și, până la un punct, explicabil în cazul unui scriitor care stă o parte din tinerețea lui în detenție fără a fi vinovat? Greu de spus. Sunt, în mod cert, și alte cauzalități. Este, iarăși, sigur, și o dimensiune a ființei sale. Toate acestea, începând cu anchetele succesive și lungii ani de detenție, l-au înrăit pe poetul Ion Caraion și l-au făcut să urască omul din vremea lui: „Nu voi mai picta niciodată oameni. Urăsc oamenii, mi-i scârbă de oameni. Așa cum Dumnezeu a făcut niște arătări care suntem noi, am să fac altfel de ființe, cu altceva în loc de mâini, cu altceva în loc de picioare, niște vietăți ale mele, care încă n-au existat... Mi-i spaima și oroare de oameni“ – scrie poetul. Și tot el, vorbind despre cartea sa Enigmatică noblețe: „Cu Enigmatică noblețe, carte blanda în păreri față de contemporanii mei, în comparație cu adevăratele-mi opinii despre atâția și atâția s-a răscolit grozav hasnaua, numeroase nulități și pleve și-au ciupit amicii de toate glandele bunei-voințe că să-i apere și să mă învinuiască la întrecere de ignominie, rea credință, rancuna, gelozie literară pedagogism, nesimpatie față de valorile naționale, talent mărunț, etică limitativă și multe alte culpe, câte în luna și-n soare, una mai aberantă și mai ticăloasă decât altă. O nesfârșită haită de câini s-a repezit lacomă să mă sfășie, lătrăturile continuă (...).“

O precizare este necesară la capătul acestor manifestări de ură și deznădejde: omul care scrie frazele de mai sus suferise într-adevăr mult, adversitatea lui față de cei care-i înjosiseră existența este îndreptățită și ceea ce i se prădase (tinerețea) nu i se mai putea întoarce. Putem explica, în aceste condiții, lipsa lui de seninătate în relațiile cu lumea din afară, accesele sale de mizantropie și chiar, uneori, cruzimea lui în judecățile morale despre prieteni și adversari. Ce nu se poate justifica este faptul că, pentru a ieși din această criză profundă, acceptă pactul cu călăul și începe să lovească, la rândul lui, în oameni care nu aveau nici o legătură cu nenorocirile sale. Un transfer pe care, cum am precizat deja, psihanaliza îl poate explica, dar nu-l poate justifica niciodată. Nici psihanaliza, nici o altă știință... După ce a trecut prin infern, poetul Ion Caraion a ales să colaboreze cu poliția politică a infernului. Este o notă de absurditate în această opțiune.

Sursă: <http://revistacultura.ro/cultura.php?articol=3125>

Din culisele globalizării

Aurel ROGOJAN, general (r) SRI

Aurel I. Rogojan, general de brigadă S.R.I. (R.), este absolvent - șef de promoție - al Școlii Militare de Ofițeri Activi a Ministerului de Interne, arma informații, specializarea contraspionaj, precum și al Facultății de Științe Juridice a Universității București, și al unor cursuri postuniversitare în specializările „criminologie” și „psihopedagogie”. S-a aflat neîntrerupt în activitate între anii 1970-2006. Timp de aproape două decenii, a desfășurat, concomitent cu activitatea specifică, și activitate didactică în instituțiile ce pregătesc cadre din domeniul informațiilor și contraspionajului. Pe lângă articole, interviuri și conferințe apărute în presă, a publicat o serie de lucrări în regim de „informații clasificate”, precum și volumele „1989. Dintr-o iarnă în alta. România în resorturile secrete ale istoriei” și „Fereastra serviciilor secrete. România în jocul strategiilor globale”. Este coautor al lucrărilor „Servicii secrete străine. Retrospectivă și actualitate. Interferențe în spațiul românesc”, împreună cu Marian Ureche (vol. 1 și 2), iar împreună cu Traian-Valentin Ponca, „Servicii secrete din Ungaria”, „Spionajul ungar în România”, „Istorie, geopolitică și spionaj în Balcanii de Vest”.

Balkanizarea Marii Britanii: „A.M.R.” ... 10 zile până la referendumul pentru independența Scoției!

Vineri, 18 septembrie 2014, va rămâne în istoria Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord drept data la care în Scoția (în engleză: Scotland, în gaelică scoțiană: Alba), după 307 ani de la adoptarea Legii Uniunii, prin care s-a constituit Regatul Unit al Marii Britanii, o mișcare autonomistă, reprezentată de Partidul Naționalist Scoțian, a organizat referendumul pentru revenirea Scoției la statutul de țară independentă.

Sondajele preliminare dau aproape certă proclamarea independenței. În fața acestei perspective, nedorită de guvernul britanic, Cabinetul premierului conservator David Cameron va prezenta în zilele următoare un plan prin care vizează să acorde Scoției o mai mare autonomie în ce privește taxele, cheltuielile și alocațiile sociale, în cazul în care locuitorii ei vor respinge independența la referendumul din 18 septembrie, a declarat (07.09.2014 pentru televiziunea BBC One), ministrul britanic al finanțelor, George Osborne:

„Veți vedea în următoarele câteva zile un plan de acțiune pentru a acorda Scoției mai multe prerogative, în ce privește taxele, cheltuielile, statutul social, plan care va fi pus în practică în momentul în care la referendum rezultatul este «nu» (...). El a menționat că planul în acest sens este elaborat împreună de principalele trei partide politice din Parlamentul Marii Britanii. Ministrul britanic de Finanțe a făcut aceste declarații după ce susținătorii independenței Scoției au ieșit pentru prima dată în frunte, într-un sondaj publicat (07.09.2014) de „Sunday Times”, cu 11 zile înainte de referendum. Conform sondajului „YouGov”/ „Sunday Times”, procentul celor care ar vota „da” la referendum este de 51%, în timp ce tabăra opoziției este cotelată cu 49%.

Cu mult timp înainte, autonomiștii scoțieni au declarat că, odată cu proclamarea independenței, este avută în vedere și înființarea „Serviciului Scoțian pentru Informații și Securitate”. Această intenție a fost sistematic amendată de reprezentanții comunității britanice a informațiilor secrete.

Cel mai recent, Sir John Scarlett, fost director al MI6, a avertizat că planurile Partidului Naționalist Scoțian privind înființarea unui nou serviciu de securitate, într-o țară independentă, ar face Scoția vulnerabilă în fața atacurilor teroriste.

Scarlett, care a condus MI6 între 2004 și 2009, a declarat că serviciul de securitate britanic (...) este una dintre cele mai importante organizații ale Marii Britanii și cele mai respectate la nivel internațional.

Într-un articol semnat în cotidianul „The Times”, fostul șef MI6 a susținut că o versiune scoțiană, formată în câțiva ani, după un răspuns afirmativ la referendumul privind independența Scoției, „pur și simplu nu poate oferi același grad de protecție obținut de Marea Britanie ca un întreg”. Acesta a mai adăugat că „propunerile autorităților scoțiene nu vor oferi același nivel de protecție și susținere garantat în prezent de sofisticatele agenții britanice de securitate și informații” (...).

Comentariile lui Scarlett au avut loc în contextul în care un alt expert în domeniul securității, profesorul Malcolm Chalmer, director pe probleme de cercetare la „RUSI (Royal United Services Institute)”, a avertizat că o Scoție independentă nu va putea să-și apere cetățenii dacă aceștia ar deveni o țintă a grupărilor teroriste, precum Statul Islamic.

Noua Ordine Mondială urmărește fragmentarea Europei și distrugerea statelor-națiune.

Într-o Europă cu tot mai numeroase și active mișcări autonomiste, rezultatele referendumului din Scoția pot fi semnalul așteptat nu numai de catalani, basci, corsicani, flamanzi și valoni, ori lombarzi și venețieni, dar și de... maghiarii din statele învecinate cu Ungaria.

În 1985, 47 de regiuni europene s-au unit în Adunarea Regiunilor Europene (Assembly of European Regions, AER), care avea drept obiectiv colaborarea și sprijinul reciproc dintre regiuni. În prezent, din această organizație fac parte deja peste 250 de regiuni, din 35 de țări, iar obiectivele și revendicările lor sunt tot mai evidente în direcția sporirii autonomiei și obținerii independenței, într-o „Europă a regiunilor”.

Ce le lipsește scoțienilor ca parte a unui fost imperiu și actual Commonwealth, în care soarele nu apune niciodată, după cum spunea Sir Winston Churchill?! Poate **meritul de a crea un precedent foarte solid pentru ceea ce fostul secretar de stat al Statelor Unite ale Americii, Henry Kissinger, definește „balkanizarea lumii”**.

Kissinger este un prolific comentator și, în același timp, avertizor despre dezirabilitatea destrămării națiunilor în fragmente mai mici, haosul emergent din această situație facilitând intrarea lor într-o ordine globală. Aceasta este, în esență, regula divide et impera. Asemenea comentarii ale lui Kissinger consonează cu altele, în care avansa ideea că tulburările sociale și civile pot fi folosite ca mijloace de fuzionare a națiunilor (inclusiv SUA) într-un „sistem internațional”. „SUA trebuie să facă parte dintr-un sistem internațional pe care l-am creat pe plan intern”, spunea Kissinger în The Harvard Crimson în 2012. Când a fost întrebat care sunt cele mai importante probleme ale societății americane în aceste vremuri, Kissinger a răspuns: „Din punct de vedere internațional, problema este că există tulburări în desfășurare în orice parte a lumii, dar aceste tulburări nu au aceleași cauze, deci SUA trebuie să facă parte dintr-un sistem internațional pe care l-am creat [deja] pe plan intern”.

Cu alte cuvinte, SUA promovează un concept al profitului de pe urma crizelor și tulburărilor, ale căror cauze pot diferi de la națiune la națiune, pentru a impune o ordine internațională, ceea ce este o consecință evidentă a regulii de aur potrivit căreia ordinea globală este creată din haos. Într-un interviu cu Charlie Rose, din anul 2008, H. Kissinger „numește haosul global adus de criza financiară și răspândirea terorismului ca oportunitate de a susține noua ordine mondială”. Această discuție despre crize și tulburări ca mijloace specifice de a realiza o centralizare globală poate trimite către existența unui plan transnațional – un concept sinistru ce urmează gândirea hegeliană dialectică clasică, anume că: problema (fie reală, fie provocată, falsă) provoacă reacția ce, în schimb, permite celor puternici să furnizeze soluția. Afirmările lui Kissinger consonează și cu opiniile lui Alexander Wendt de la Universitatea din Chicago, autorul tratatului intitulat „De ce este inevitabil un stat mondial: teleologia și logica anarhiei” (2003), din care cităm:

„Luptele naționaliste pentru recunoaștere sunt, fără îndoială, depășite, și mai multe state noi – mai multă anarhie – pot fi create. Dar, în timp ce mai multă fragmentare este, într-un anumit sens, un pas înapoi, este, totodată, o precondiție pentru a merge mai departe, de vreme ce numai când diferența este recunoscută, o identitate mai largă poate fi stabilă. (...) Departe de a suprima naționalismul, statul mondial va fi posibil doar dacă îl va îmbrățișa”.

„Balkanizarea” a devenit conceptul fragmentării statale și provine de la starea aproape perpetuă de conflict și măcinare din istoria modernă a Peninsulei Balcanice. Balkanizată a fost Iugoslavia, de pildă. Grecia se teme și ea, existând voci ce acuzau că H. Kissinger ar avea astfel de strategii și pentru această țară. Cum înțelegem însă afirmația că un stat mondial (sau o structură supra-națională) nu va reuși decât dacă va îmbrățișa naționalismul? Răspunsul îl găsim în cazul Scoției, Belgiei, al Cataloniei și... al Ținutului Secuiesc. Naționalismul este folosit astăzi, însă, NUMAI pentru enclavile potențial separatiste, pentru a fragmenta și distruge statele-națiune, astfel încât ordinea internațională să se impună mai ușor

Cronica la zi

Nicolae Georgescu:

Logică și presentiment în poezia Mariei Calciu

În interiorul poeziei **Mariei Calciu** (am citit-o mai mult întâmplător, baleind totuși prin majoritatea culegerilor, de la debutul din 1992 cu volumul „Cântecele anotimpului copt”, Ed. Imprimeria română, Craiova, urmând alte 12 apariții) cartea de acum, „**Dimineată fără noapte**” (Editura Tracus Arte, 2014), îmi reține atenția prin construcția interioară foarte îngrijită, deși spontan organizată – și, desigur, prin numeroasele impresii de lectură semnate de mâini profesioniste, dornice să definească, să analizeze, să comenteze stilul ori anvergura demersului poetic. Maria Calciu este o poetă răsărită de critici – grație, sigur că da, talentului său, dar și intelectualismului rafinat/delicat în care situează. Încerc să descifrez o artă poetică implicită în acest din urmă volum, cu speranța că într-o picătură se va regăsi calitatea întregului vas. Sunt, așadar, 28 de poeme – pentru că pe un 28 august, la exact 28 de ani și 28 de zile după soțul ei, a trecut dincolo mama – în dialog cu care se instalează fiica. Abstracțiuni numerice, desigur, viața ni le oferă tuturor. Atât mama cât și fiica sunt abstracțiuni de asemenea, poeta situându-se undeva deasupra, independentă (deci: și în afara ei înseși, pentru că viața i-a dat ca tocmai ea să fie fiica), încercând un dialog cu toate „părțile”, dar mai ales dornică să înțeleagă, să afle, să cunoască – nu de ce murim, nu de ce tocmai ființelor dragi nouă li se întâmplă asta – ci pur și simplu cum este clipa aceea, ora, trecerea. N-avem de-a face cu bocete mortuare sau elegii, suntem mai degrabă în fața unei stări metafizice care se caută, care vrea să se definească pe sine. Tristețe, da, dar în sensul horatian, general stoic, al lui „*pulvis et umbra sumus*”: conștiința că toți vom trece prin această vamă este prea puternică pentru a lăsa loc de plâns pentru unul singur, oricare (oricine) ar fi el.

Ca filozofie a clipei, iată că îmi vine în minte acea metaforă, horatiană de asemenea, imposibil de tradus din latină: „*Immortalia ne speres, monet anus et alium quae rapit hora diem*”. Să nu sperii la nemurire: asta ne arată anul și hora (clipa) care răpește ziua hrănitore (sau care se hrănește furând din zi; e greu de explicat, pentru că – dacă *alma mater* se înțelege ca mamă hrănitore, la feminin, atunci *alium diem*, la masculin, trebuie să însemne ceva de tipul ziua (lumina zeiască, a zilei) care dă viață, care hrănește; deci asta răpește hora: ziua (din) care (se) hrănește: își fură pentru sine izvorul general de viață, cum comenta profesorul nostru Mihai Nichita, amintindu-ne mereu de *Sol almus*, soarele care hrănește totul: hora, clipa, fură pentru ea soarele de pe cer... ca zmeii din basme; și tot Mihai Nichita ne spunea că sigur, așa este, anul nu poate aduce ce aduce clipa, anul e doar o abstracțiune, o fragmentare simbolică a timpului, sau o acumulare, mă rog, o sumă, pe când clipa creează, dă destin, confiscă luni, săptămâni, ani...). Rămâne cam așa: clipele sunt hore, oare pe românește (*o oară, de două ori, într-o de oară/doară* cu sensul *cum vrea oara, clipa; fie ce-o fi*; apoi *revino-ți în ori*, cu sensul *intră în ore, în timp, revino-ți*; trebuie adăugat aici adverbul *bunăoară*, dar și eminescianul *o oară de iubire*, pe care unii pedanți vor s-l înțeleagă iubire cu ceasul; limba ne învață multă filozofie, trebuie doar să știm s-o întrebăm) – din ele se hrănește timpul, ele sunt baza, articulația cea mai mică a zilei, a duratei, ele au voință noumenală, ele, orele/horele, sunt bune sau rele, creează destin („ceasul rău”); ele nu au lungime, ci acțiune; nu sunt secunde (*tăieturi*, deci fragmente de hore), nici clipe în sens românesc – tot ce se înțelege despre ele e că sunt nenumărate, rotunde și se învârt (iar pentru această învârtire a orelor aș dar două exemple: *horitul fânului* (se spune, la munte, despre mutatul fânului, pe o coastă abruptă, unde cossăul știe că va veni lumina peste un timp, în așteptarea soarelui, așadar, ca să-l usuce) și tensiunea dintre jocul Ielelor și cel al Călușarilor: hora feminină, malefică, se învârte de la stânga la dreapta – după care cea bărbătească, benefică, se învârte de la dreapta la stânga, pe urmele primei dar în sens invers, des-horind-o, desfăcând nod cu nod, pas cu pas vraja.

Arghezi este cel mai horatian la noi: „Prin aer timpu-i despărțit de ore / Ca de mireasma lor niște garoafe”; „Când ai plecat un ornic bătea în ceață rar / Atât de rar că timpul trecu pe lângă oră” (iată sensul: ora mai „bate” încă, a rămas, deși timpul a trecut; ora poate fi chiar cât viața unui om uneori).

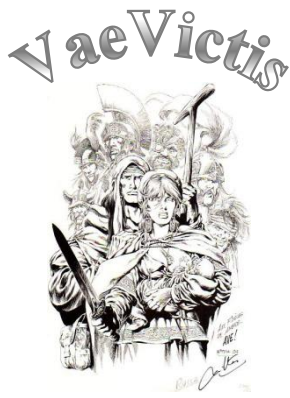
Cam aceasta ar fi vecinătatea poetică a tristeților Mariei Calciu – de la Horațiu la Arghezi puntea fiind extrem de des frecventată de către atâția și atâția poeți.

Ea pare a dori oprirea faustiană a orei, a celui moment al trecerii. Durere și curiozitate, dar mai ales dorință de a cunoaște. Și, cum cunoașterea are nevoie de instrumentele ei specifice, de reguli, argumente, raționamente – poeta se înarmează cu acestea, le folosește adică din plin, înăbușe durerea în avantajul lor, sentimentul copleșitor fiind ținut, oarecum, în frâul logicii. Desigur, nu se poate o logică a sentimentului, dar

presentimentul, acea tulbure prevestire, din interiorul ființei, a ce va veni, a ce este în jurul tău fără să fie – asta se poate întrucâtva configura logic. În presentiment intră și lumea văzută și cea nevăzută, și cea de aici și cea de dincolo, trecerea se face înainte și înapoi, ca prin niște uși batante, sau nu se face de loc, ora poate să stea. Poezia stă, pentru Maria Calciu, în această provocare: cât poți cunoaște cu mintea și cât cu simțurile, ce impact are fiecare tip de cunoaștere în parte, cum le îmbini, apoi cum îți mângâi durerea cu rațiune, cum scapi de aceasta din urmă pentru a te lăsa în voia celei dintâi. Iată un poem construit din voci împletite, a celui alt, a celui plecat, și a celui rămas în lumea aceasta: „Când am rămas departe / cu palmele golite / Când nu-mi găseam nici umbra / căci și ea / dezlipită / plecase tot departe / să-mi plângă plânsul / cu spatele spre mine / crezând că nu o văd / Nu îți-am putut vorbi / Căci mai ușor mi-a fost să fac să mi se pare / că drumurile toate / nu au crescut nicicând din tine către mine / ci au rămas de-a valma / în noapte / nenăscute / sau poate neplecate / Pe mine traversându-mă doar / uneori / asemenea unor litere vechi topite sau crăpate de-atâta nerostire / Și mai ușor a fost ca doar tăcând să cred / că vreau să te întreb / de ce nu m-ai privit / întruna cu nesomn / din stânga către dreapta / din dreapta către stânga / spre a vedea din ce / din care nicăieri / mă tot lovea o scară / Târziu / văzându-ți stropite cu răni / uscate de mult / brațul drept mai întâi / apoi și brațul stâng / Străpunse de gânduri-silabe / plecate / spre mine întruna / prin ochi / Mi-am dat seama / cât de mult ai fi vrut ca atunci / când / departe tăceam / Să-ți fi smuls / de sub tălpi și adâncul și plinul / și apa și focul / din drumul rămas / deschis înainte / Doar ca eu / așa cum eram / așa cum am fost departe de somn / cu umbra și urma golite de mers / Să fi vrut să îți chem / aproape de somn / aproape de palme / o silabă din / nume / O silabă măcar” (*O silabă din nume*). Gramatical, sunt doar două fraze, majusculele din scris ritmând fără să întrerupă rostirea, punctele și virgulele lipsind și ele pentru aceeași intenție de curgere continuă (poeții își fac iluzii că trec dincolo de punctuație, pentru că respectă cu strictete primul și cel mai important semn: *blancul*, adică spațiul alb dintre cuvinte; ca să fie cu adevărat revoltați de norme ar trebuie să adopte *scriptio continua*, scrierea continuă, ca pe vremea lui Horațiu sau Homer...; iar Maria Calciu scrie, cum vedem: „să-ți fi smuls”, dar „să îți chem” – numai din neatenție sau scrupul pentru apostrof în locul cratimei; lui „i”, guturaiul limbii române cum se mai numește, îi stă mai bine elidat). Scrisul care se usucă pe o cruce, moartea întru Crist discret prefigurată, bunăvoința celui dus pentru cel rămas (il întărește, îi urează și prezice viață lungă), tristețea că totul se uită până la urmă, toate acestea sunt rostite, puse într-un adevărat discurs organizat formal în toate tipurile de propoziții ce desfășoară o sintaxă complexă/completă a (pre)sentimentelor. În clipa trecerii se înfășoară și târziul (ce va fi peste timp) și devremele –preeminentă rămânând relația, legătura; de undeva din afară poeta, al treilea „personaj”, constată că și fiica și mama se vor depărta, simetric, dar că, în mod paradoxal, cea dusă nu va uita, spre deosebire de cea vie, care este supusă uitării. Vreau să spun că sunt lucruri comune, din viața și experiența noastră, doar că se spun cu delicatețe, doar se sugerează în contururi estompate – iar omenescul este justificat prin logica lui, a omenescului, adică prin categoriile gândirii. Între această uitare a viului și memorie a lumii de dincolo (care proiectează, iată, morții în altfel de vii, făcându-i numai „duși”, nu și șterși în neființă) rămâne clipa, ora trecerii, care este urmărită în câte ipostaze sunt la îndemâna celui care creează poemul. „Să trecem împreună prin cercul fără prag / În clipa netăiată ce mirosea a nou” (*Ultimul pătrat*; prefigurarea morții împreună); „Atunci când fiind târziu / știam / că nicio clipă nu mai era deschisă / iar altfel nu puteam să trec / să plec din tine / în visul fără vis ori încă nevisat / și să revin în zori” (*Clipa închisă*; amintirea nașterii).

Uneori te întâlnești, în acest volum, cu o poezie voit hermetică reieșită din revolta totală față de convențiile instrumentarului gramatical, ca aici: „Nu puteam să mă mai întorc și / întorcându-mă / să trec iar prin mijlocul porții de apă / închisă / cu cheia de brumă din umbre de fum / dincolo de care tu numărai / cândva / zările rămase în ele fără pași / ce nu știau să meargă / și nici măcar să plângă / Dincolo de care tu învățai cândva / să îmi deosebești / după culori / tăcerile toate / ce nu știau să plângă în sensul / invers / curs al ploilor prin tine / Pentru a le putea deveni clipe / albastre sau albe ori poate doar gri / Decât dacă îmi spuneam atât de des / încât aș fi crezut / că atunci / înaintea primei ninsori care ar fi urmat / să cadă / pentru prima și ultima oară / în mijlocul clipei / În poarta din zarea de seară / Ai plecat / undeva mai aproape și decât pasul / dintr-o rană de floare / de unde ar fi trebuit să te întorci / puțin mai târziu / În timp ce dormeam / Pentru ca numărându-mi visele / să îmi acoperi umbrele / toate / împotriva arsurilor de brumă / A eclipsei din cheia de noapte.” (*Drum fără pas*). Sintagma „pentru a le putea deveni clipe” trebuie să se referă la „ploi”: tăcerile le devin clipe lor, ploilor – dar tot rămâne anacolut, putând să bănuim mai degrabă o greșeală de tipar pentru „în sensul invers *cursului ploilor* prin tine”, eufonia deranjând-o, probabil, datorită acestui genitiv dublu. Foarte orgolioasă, poeta are gramatica ei pe care o regăsește în natură, mai ales în lumea vegetală, dar nu numai. Totuși, baremi aici, în acest splendid poem (la o relectură atentă veți observa, stimați cititori, că am dreptate), ar trebui să accepte un scurt armistițiu, pentru ca hermetismul voit să nu devină ceea ce contemporanii lui Horațiu numea *galimatias*. Doar câteva virgule, așa: „zările rămase în ele fără pași, / ce nu știau să meargă / și nici măcar să plângă”: sunt apoziții. La fel: „ce nu știau să plângă în sensul / invers, / curs al ploilor prin tine”. În rest, e ușor de înțeles sicriul rece („cheia de brumă”) – de care (des soarta căruia) cel dus îl apără pe cel viu.

Prin Maria Calciu se confirmă încă o dată că poezia hermetică, adică: poemul cu program, cu proiect din zona hermetismului, există ca atare la noi și are reprezentanți mai ales în zona aceasta a intelectualismului extrem de rafinat. Ar mai fi de spus că Maria Calciu folosește metafora cognitivă, adesea cu funcție de simbol, și uzează *ad libitum* de gramatică, mai ales de sintaxă, dispensându-se cu program de punctuație. Mai ales consecutiva este domeniul ei de predilecție (iar expresia „de parcă” se regăsește ca atare în primele 10 poeme, și apoi din loc în loc – neexistând, însă, niciunul fără consecuție; vedeți, însă: *parcă* implică virtualul, astfel că realitatea se compară, se reflectă în individul creator) – alegerea fiind decisă de sensul general al logicii viului, unde totul este procesual, totul curge, urmează, își urmează sieși, toate concurg către ceva, lumea este în consecuție. Pe aceste structuri abstracte poeta urzește mătășării de imagini ce se aștern una lângă alta cu o sonoritate plăcută, uscat vegetală, într-o neîncetată căutare de ceva fix în marea curgere. Solid, fix, rămâne doar ochiul care vede: apa curge – chipul pe care și-l privește omul în oglinda ei stă pe loc.

Constantin Barbu:

Cel mai mare furt intelectual al lui Liiceanu este eseu despre Nostos de Constantin Noica, adică 32 de pagini furate și introduse în teza de doctorat a lui Liiceanu despre Tragic.

Cel mai mare plagiat al lui Liiceanu pare a fi capitol imens din teză lui de doctorat despre Tragic. Capitolul se numește **Schița pentru o Hermeneutică a „nostos”-ului**, capitol pe care Liiceanu nu l-a mai introdus în ediția a două a *Tragicului*. Publicăm mai jos, spre edificare, capitolul ce pare a fi scris aproape în întregime de Noica, lucru pe care Liiceanu va trebui să-l lămurească, mai ales că acuzația de plagiat în teză de doctorat s-a referit în chip special la subcapitolul 3 intitulat „Fiul risipitor”. Înainte de aceasta redăm însă o Notă cu bucluc a Securității:

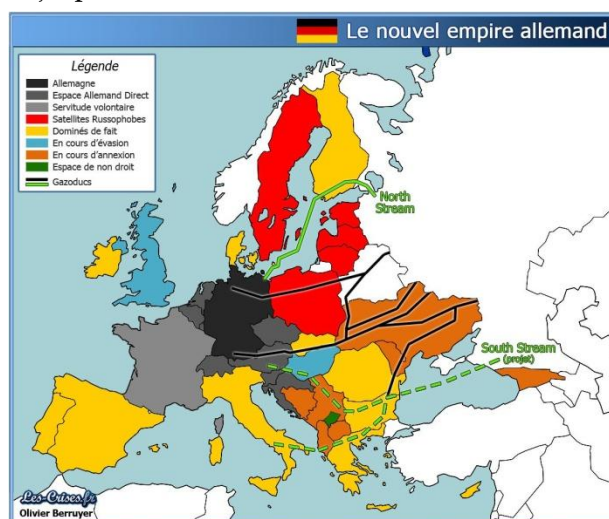
În cartea **Constantin Noica în arhivă securității**, editată de Dora Mezdrea și publicată chiar la Humanitas (2209), găsim documentul 32 (pag 123-124), ceea ce ne dovedește faptul că a□□introducătorii” Pleșu și Liiceanu nici măcar nu se obosesc să citească textele prefațate. Li s-a mai întâmplat, de altfel, cam același lucru și cu Jurnalul Monicăi Lovinescu, în care, deși nu este încă publicat integral, apăr totuși detalii picante despre sejururile celor doi în Occident, în plin aprig regim comunist, dar și despre un Patapieviți surprins în flagrant de falsificare a propriei sale biografii, bine observat de Civic Media. Documentul la care ne referim azi este o transcriere a unei convorbiri telefonice dintre Constantin Noica și nepoată sa, profesoară Simina Noica, înregistrată de Securitate. Din convorbire reiese clar că Noica se vede în textul lui semnat de Liiceanu, că lui Liiceanu i-au publicat totuși textul, că Liiceanu îi datorează mult lui Noica. Trebuie să observ că maiorul Pătrulescu minte când spune că Liiceanu a publicat în Revistă de filozofie un Nostos. Liiceanu n-a publicat nici un Nostos în Revistă de filozofie (am verificat anii 1972-1976), dar a semnat un text despre Epopeea lui Ghilgameș, unde, dacă nu mă înșel, se vede bine tot mână lui Noica. Este problemă lui Liiceanu să lămurească aceste lucruri grave de biografie intelectuală, mai ales că va trebui să mai răspundă unor întrebări privind pagini pe care le-au scris alții și le-a semnat el (Michel Haar?).

Pentru continuare și conformitate, a se citi sursa:
<http://roncea.ro/2012/06/27/plagiiceanu-maestrul-constantin-barbu-filosof-si-eminescolog-probeaza-plagiutul-din-doctoratul-lui-gabriel-liiceanu-marturie-audio-o-inregistrarea-a-lui-constantin-noica-efectuata-de-securitate/>

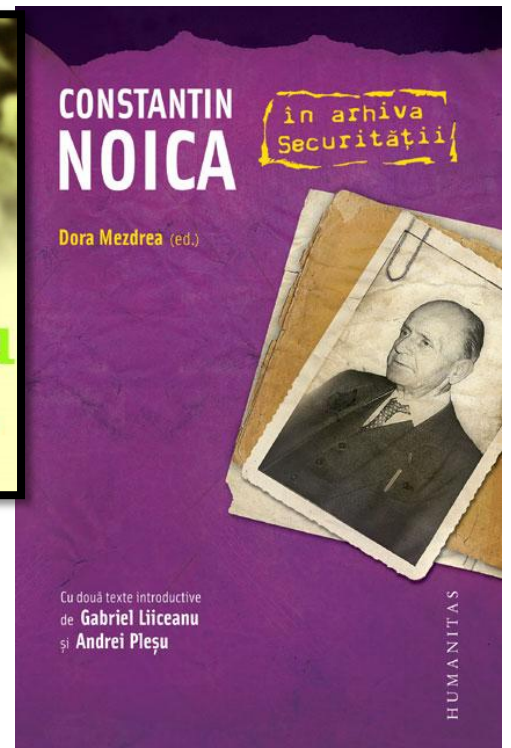
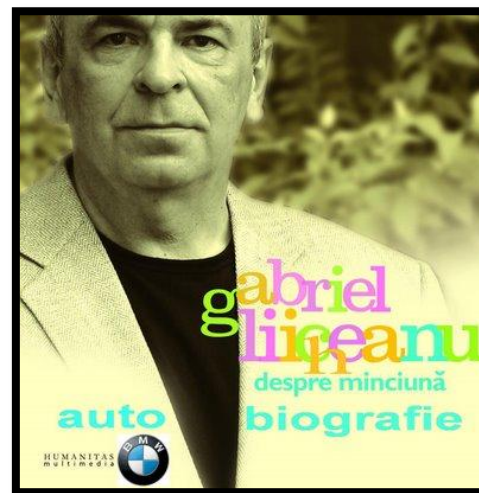
(Continuare din pagina 4) ➡

Am asociat Ungaria cu Marea Britanie, în tentativa ei de “evaziune din sistemul european”. Viktor Orban are o reputație proastă în UE. Aceasta pentru că este autoritar și reprezintă dreapta dură. Poate că este așa. Dar în primul rând pentru că rezistă presiunii germane. Ne putem întreba de ce Ungaria nu este antirusă, atât timp cât a fost supusă unei represiuni sovietice violente în 1956. Ca de cele mai multe ori, “în ciuda” trebuie înlocuit aici cu “pentru că”. În 1956, doar Ungaria s-a revoltat. Ungaria poate fi mândră de istoria sa sub dominația rusă mai mult decât cehii sau polonezii, care atunci nu au mișcat. Ungaria poate să ierte. Un banc unguresc din anii 1970 ne poate ajuta să înțelegem diferențele dintre est-europeni: “În 1956, ungurii s-au comportat precum polonezii, polonezii precum cehii și cehii ca niște porci.”

Am reprezentat Ucraina ca fiind “în curs de anexare”. Este vorba de anexarea unei zone în descompunere etatică și industrială, o dezintegrare care va fi accelerată de acordurile de liber schimb cu UE. Dar vorbim și de anexarea unei populații active și ieftine. În mod fundamental, sistemul german se bazează pe anexarea unor populații active. În primă fază au fost utilizate populațiile din Polonia, Cehia și Ungaria. Germanii au reorganizat sistemul lor industrial utilizând forța de muncă ieftină.

Cel mai mare furt intelectual al lui Liiceanu...

Constantin Barbu este unul dintre discipolii lui Dinu Noica care s-a încropănat să-i continue operă maestrului sau. Ajuns la rândul sau un maestru, cel despre care filosoful spunea că a□□este excepțional de inzebrat” reprezentând “filosoful tinerei generații”, este și singurul care s-a încumetat, azi, cu mijloace proprii și mari șanse de reușită, să ducă până la capăt Proiectele Naționale ale lui Constantin Noica -Eminescu și Cantemir, proiecte aflate deja în derulare (amănunte, în curând, aici). Și tot el este cel care nu se sfiește să arate că partenerul lui Pleșu, Liiceanu, alintat când Siegfried când Marcello, “împăratul” autoproclamat al filosofiei “românești”, este gol. Și nu numai că este gol pe dinafară dar este gol și pe dinăuntru. Gabriel Liiceanu, profitorul absolut al tuturor regimurilor, este o ființă lipsită de ființă. Este o neființă călare pe memoria bietului Noica, pe care l-a și plagiat brutal în chiar teza sa de doctorat. Plagiat pe care Constantin Barbu îl demonstrează și îl însoțește cu o mărturie-bombă: confesiunea lui Constantin Noica înregistrată pe bandă de Securitate. -**Victor Roncea**

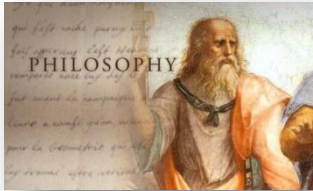
- See more at: <http://roncea.ro/2012/06/27/plagiiceanu-maestrul-constantin-barbu-filosof-si-eminescolog-probeaza-plagiutul-din-doctoratul-lui-gabriel-liiceanu-marturie-audio-o-inregistrarea-a-lui-constantin-noica-efectuata-de-securitate/#sthash.7WZ9BLNi.dpuf>

Populația activă din Ucraina, care are 45 de milioane de locuitori, cu nivelul ei bun de educație moștenit din epoca sovietică, va fi o captură excepțională pentru Germania. Va permite dominația Germaniei pentru o perioadă lungă, devenind o putere economică superioară statelor Unite. Bietul Brzezinski!

Mizele energetice

Rutele energetice reprezentate dărâmă un mit. Este mitul că rușii, prin construirea South Stream, ar vrea doar să scape de intermedierea energetică a Ucrainei. Dacă privim la traseele gazoductelor existente, singurul lor punct comun nu este tranzitul prin Ucraina, ci faptul că toate ajung în Germania. De fapt, adevărata problemă a rușilor nu este doar Ucraina, ci și controlul gazoductelor de către Germania. Aceasta este și problema Europei de Sud. Dacă încetăm să ne gândim la Europa într-un mod naiv, ca un sistem egalitar care are probleme cu ursul rus, vom vedea că Germania poate avea interesul ca South Stream să nu fie construit, pentru că ar face să-i scape de sub control aprovizionarea cu energie a părții de Europă pe care o domină. Miza strategică a South Stream nu este doar una între Est și Vest, între Ucraina și Rusia, ci și între Germania și Europa de Sud, dominată de Berlin.

Încă o dată, aceasta nu este o hartă definitivă; este o hartă care creează imaginea realității și care încearcă să ne scoată din ideologia hărților neutre, care ascund ceea ce Europa este pe cale să devină: un sistem de națiuni inegale, prinse într-o ierarhie care include țări dominate clar, țări agresive, o țară dominantă, precum și o țară care este rușinea Europei – Franța.

Alexandru Surdu:

Rostirea filosofică românească.

Întru început a fost rostirea

Academicianul Alexandru Surdu este Președintele Secției de Filosofie, Teologie, Psihologie și Pedagogie a Academiei Române și Directorul Institutului de Filosofie și Psihologie „C. Rădulescu–Motru” al Academiei Române

În mod curios, pentru cei familiarizați cu scrisul lui Constantin Noica, dar mai puțin sau chiar deloc cu omul Noica, în ciuda „apropieri amicale”, dar nu în mediul său, al amicilor săi autentici, când vorbește despre „rostire”, ca termen fundamental al investigației, se referă, fără a folosi cuvântul *Biblie*, la primul verset din *Evanghelia după Ioan*.

Pe atunci nu era bine să faci mărturisiri de credință. Noica vorbea despre filosofi, pe care îi considera „semădăi”, adică dători de seamă, dar nu mărturisitori. Nu-i plăcea lipsa de modestie a tânărului Hegel, care se considera un fel de „trimis al Cerului”, cu toate că admitea maniera acestuia, obișnuită la filosofii clasici germani, de a lăsa să vorbească noțiunile prin gura filosofului. Dar nici în acest caz nu este vorba de mărturisire, ci de relatare, mai mult sau mai puțin inspirată. Eu, zicea un matematician modern, sunt un fel de grefier, care scrie sub dictarea lui Dumnezeu. Dar demonstrațiile sale pot fi făcute astăzi cu calculatorul, care nu mai are nimic divin.

Oricine, de altfel, scriitor sau nu, poate să trăiască fără a-și mărturisi credința, iar dacă o face vreodată, poate să fie sigur că nu va fi crezut. Dar dacă luptă să-și găsească locul de veci aproape de Casa Domnului, cu toată opoziția celor care îi slujesc Acestuia, și căruia îi place, după propriile cuvinte, să-și bea dimineața „ceaiul de schivnicie”, acela, fără s-o spună, ne lasă să înțelegem câte ceva despre el însuși.

„Întru început a fost rostirea” conține cheia întregii concepții despre rostirea filosofică românească, cheie pe care n-au avut-o predecesorii săi sau pe care n-au folosit-o, deși unii, dar mai ales Mircea Vulcănescu, s-au găsit foarte aproape de poarta la care se potriveau, de filosofia creștină românească.

Este izbitor faptul că în toate traduceri vechi ale *Bibliei* în românește se începe cu „întru”, respectiv „întru început” (*en arche, in principio*). Să fie întâmplător faptul că și *Evanghelia după Ioan* începe tot cu sintagma *en arche*, ca și *Geneza* din *Pentateuh* ?

Dar cum să înceapă altfel decât cu Începutul ? În contextul nostru hermeneutic, „întru” reprezintă începutul *propoziției* Începutului, după care urmează cuvântul „început”, pe care nu-l discută Noica, dar face totuși precizarea că sintagma „la început” redă numai „sensul temporal, pe când textul grec ar spune: în principiu”. Și, zice Noica, *Cuvântul* ar putea fi redat mai bine prin *Rostirea*. Adică în loc de: „La început a fost Cuvântul” s-ar putea spune „mai bine”: „Întru început a fost Rostirea”.

Se observă foarte simplu modalitatea prin care Noica, sau cei „pe mâna” cărora s-a publicat lucrarea, a încercat să evite contextul biblic. Ce înseamnă „La început a fost Cuvântul”? Cine și unde spune asta ? Ce semnificație are ?

Să le parcurgem însă pe rând. Sintagma este din *Prologul* despre *Logos* al *Evangheliei după Ioan*. Nu este o simplă propoziție din limba greacă, pe care, nu se știe de ce, ne-am propune s-o traducem în românește. Iar „*Logos-ul*”, scris cu literă mare, este „Cuvântul lui Dumnezeu”, prin care Evanghelistul se referă la actul Creației. Nu este vorba aici despre cuvântul *logos* din vorbirea curentă. Dar acest lucru nu este spus ca atare. „*Logos*”, zice Noica, înseamnă și cuvânt, și rațiune, și socoteală, și raport, și definiție, și rost”. Înseamnă, într-adevăr, *toate* acestea în limba greacă, dar în contextul *Evangheliei* înseamnă ceva *mai presus* de toate acestea. Căci trebuie lăsat Evanghelistul să ne spună: „Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul”. Ceea ce schimbă întreaga perspectivă a discuției. Îi dă o semnificație majoră, nu numai filologică sau filosofică, ci și creștină și, întrucât este vorba despre limba noastră, o semnificație majoră românească, pe care au înțeles-o înaintașii noștri care au dus-o la desăvârșire prin *Biblia* lui Șerban sau *Biblia* de la București, în 1688 și apoi prin *Biblia* lui Șaguna sau *Biblia* de la Sibiu, în 1858. Au existat firește și traduceri parțiale sau traduceri ale altor cărți creștine, la unele referindu-se și Noica, dar fără indicații precise: „O Psaltire spunea...”; „O altă Psaltire traduce...”.

Oricum, interpretarea propoziției în discuție avea pe vremea lui Noica o vechime de câteva secole la români și ține de ceea ce se numește de regulă *hermeneutică*. Dovadă și faptul că au existat, până în zilele noastre, variante care nu sunt numai de traducere, căci toate se dovedesc a fi corecte. Și este adâncă remarca traducătorului, din anul 2001, al *Bibliei*, după care „prin rostire, teologia devine filologie”, la care se poate adăuga și faptul că, tot prin rostire, în context hermeneutic, filologia, la rândul ei, devine teologie, căci problemele de interpretare apar și în legătură cu textele ebraice și cele grecești ale *Bibliei*. La care se adaugă și cele latinești. Este cazul termenului „început”, la care Noica dă, ca variantă a lui *arche, principiu*, fără să ne spună că se referă la echivalentul *principium* din latină. Dar, fără această menționare, varianta românească „în (sau întru) principiu a fost Cuvântul” ar fi greșită.

Ca regulă generală, indiferent de limba în care este exprimată *Sfânta Scriptură*, respectiv rostită, este importantă nu numai traducerea ei dintr-o altă limbă, ceea ce poate să facă și filologul, ci *teologizarea* ei, adică exprimarea cât „mai bine” posibil a credinței în legătura (de la *religo, religare*) omului cu Divinitatea. Și, principial, după ideea lui Noica, neraportată însă explicit la credința creștină, s-ar putea să găsim chiar în limba română cuvinte, dacă nu mai potrivite decât cele ebraice, grecești sau latine, cel puțin cuvinte care să le corespundă „mai bine” acestora decât altele din celelalte limbi moderne. În cazul versetului în discuție fiind vorba despre „întru” pentru grecescul *en* (lat. *in*) și „Rostire” pentru *Logos* (lat. *Verbum*).

De ce au simțit nevoia vechii traducători ai *Bibliei* în limba română, care știau bine grecește, să pună *întru* pentru *en*, chiar la începutul *Genezei* (1,1)? Gramatical, traducerea cu *întru* nu este corectă, dar nici traducerea cu *la*. Ar trebui în, cum traduc germanii (*im Anfang*), englezii (*in the beginning*) sau olandezii (*in den beginne*) etc. S-ar putea zice că nu sună bine pe românește *în început*, deși sună foarte bine *în sfârșit*. Dar cum ar fi sunat *în început* dacă ar fi fost utilizat cel puțin din 1688 încoace ? Acuma este, într-adevăr mai greu de acceptat, ca și echivalentele perifrastice, ca: „în primul moment”, „în primul rând”, în care apare *în*, dar nu mai apare *început*.

(Continuare în pagina 33)

Cu toate acestea, există și traduceri la Ioan (1,1 și 1,2) cu „în început” (*Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament*, tipărit cu

spesele Societății Biblice Britanice, București, 1910). Astăzi, computerul traduce gr. *en* cu rom. *în*. Și aceasta este, din perspectivă pur filologică, traducerea corectă. Dar, față de *la*, este mai potrivit *întru*, care îl conține totuși pe *în*.

Fără referințe concret-istorice, se poate înțelege că Noica vrea să corecteze prin „întru început” sintagma „la început”, frecventă în traducerile din vremea sa, cu toate că în *Biblia* din 1975 apare, în mod curios, la *Ioan* 1,1 „la început”, iar la 1,2 „întru început”. Realitatea este că în primele *Biblie* apare frecvent *întru* și abia ulterior *la*. Adică *la început* era o corectare modernă a lui *întru început* și nu invers, *întru* fiind considerat și în *Dicționarul limbii române moderne* de atunci învechit și arhaic.

Deși pornește în mod declarat de la versetul din *Ioan* 1,1, Noica începe totuși *ciclul ființei*, din *Rostirea filosofică românească*, cu *rostirea*, mai precis cu *rost* și *rostire*, în loc de *întru*. Dacă ar fi urmat interpretarea firească a versetului, și a contextului, cu referința firească și la *Geneza* (1,1), dar și cu referințe concret-istorice ar fi căzut, în mod evident, și pe sintagma *dintru început* din versetul următor (*Ioan*, 1,2), prin care s-a tradus același *en arche*, *dintru*, fiind la fel de interesant, din perspectivă filosofică, deși este opus lui *întru* sau tocmai din această cauză.

Ce fel de traducere mai este însă aceasta în care, de la un verset la altul, același *en* (= *în*, *la*) apare și ca *întru* și ca *dintru*, separându-se și mai mult de toate traducerile *Bibliei* în limbi moderne. Iată cum înțelege această situație, pe care o adoptă, traducătorul *Bibliei* din 2001: „Dacă în primul verset prepoziția *en* traduce relația Logosului cu eternitatea, aici ea schimbă perspectiva și introduce relația Lui cu timpul, pregătind astfel versetul următor; Cuvântul participă nemijlocit la nașterea timpului prin actul creației, dar El era și rămâne anterior acesteia. (De altfel, „dintru” este opțiunea traducătorilor *Bibliei* din 1688)”. Aici este interesantă modalitatea relatării. Ne-am fi așteptat să se refere la traducerea lui *en*, din greacă în română, dar I.P.S. Anania zice că „*en* traduce relația...”. Având în vedere acribia cu care s-a lucrat, cum se zice, după pagina de gardă, la „diortosirea” (corectarea) acestei versiuni a *Bibliei*, nu este vorba de o greșală, dar atunci despre ce „traducere” este vorba, știind că *Ioan* și-a scris *Evangelia* la Efes în grecește, spre deosebire de Matei care scria în aramaică? Chiar dacă prin „traduce” se înțelege aici *redă* sau *exprimă*, traducerea lui *en*, să zicem în română, este o „traducere a traducerii”, care presupune, în mod evident, o interpretare. Or, aici (și nu este vorba de un text oarecare, ci de primele două versete ale *Prologului* despre *Logos*) se dovedește că limba română nu numai că poate să redea (traducă) termenul grecesc, dar o face chiar *mai bine*, prin termeni diferiți și totodată opuși (*întru* și *dintru*), pe când în greacă apare același *en* și pentru relația *logos*-ului cu Eternitatea și pentru relația cu *timpul*, după interpretarea I.P.S. Anania. *Întru* l-a șocat pe Constantin Noica, dar *dintru* pare să-i fi scăpat. Când i-am vorbit despre sintagma „revenirea *dintru* ființă”, ce-i drept cu mult după 1970, n-a fost încântat, căci considera, în maniera lui Wittgenstein, că scara pe care s-a urcat la ființă a fost aruncată și nu mai permite coborârea. Nu-i plăcea nici termenul de „revenire”, care este însă la fel de atrăgător ca și „devenirea”.

Dar ce ne facem cu „începutul” (gr. *arche*), tradus în latină *principium*, care, hermeneutic, îi atribuie începutului valențe surprinzătoare, semnificații pe care nu le are rom. *început*, dar le are gr. *arche*. Ceea ce înseamnă că traducerea latină este „mai bună” decât cea românească. Ar fi simplu însă și pentru noi să utilizăm cuvântul „principiu”, chiar cu *în* pentru *en* (în *principiu*), dar nu l-a utilizat nimeni.

Situația nu este însă atât de simplă. Aici ne găsim în context teologico-filosofic și fiecare cuvânt trebuie să aibă o semnificație compatibilă cu întregul neotestamentar, să-și dobândească un fel de relevanță categorială și chiar supercategorială când este vorba de Dumnezeu (Tatăl, Fiul sau Sfântul Duh). Or, versetul în discuție, indiferent de varianta de traducere, nu se reduce la: *Întru început a fost Cuvântul*, ci este urmat, în manieră dialectico-speculativă de: *și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul*. La pentru *pros* (*apud*) nu este tocmai corect, căci ambele semnifică opozițional și *înainte* sau *în față* și *după*, dar în ultima propoziție este vorba, în mod evident, de *identitatea* dintre Dumnezeu și Cuvânt. Dar Cuvântul, întrucât este Dumnezeu, nu mai este cuvânt. Ceea ce l-a îndreptățit pe Noica să-i caute o altă denumire și să constate că rom. *rostire* este o traducere „mai bună” pentru *logos*.

Pe de altă parte, în context neotestamentar, și *începutul* este identic cu Dumnezeu și devine *Începutul*. Și, în aceeași manieră dialectico-speculativă, fiind Dumnezeu, este și *Sfârșitul*, cum apare

tot într-o scriere de-a Sfântului Ioan (*Apocalipsa*, 21,6): *he arche kai to telos* (Începutul și Sfârșitul). La traducătorii latini încep oscilațiile. Începutul singular (*arche*) devine *principium*, și sună bine cu *in* în față. Dar, când este vorba despre Dumnezeu, care este și Începutul și Sfârșitul, deoarece, *Principium* înseamnă mai mult decât începutul, traducătorul (la *Novum Testamentum graece et latine*, Roma, 1964) zice *initium et finis*, în loc de *principium et finis* (*Nova Vulgata Bibliorum Sacrorum*, Libreria Editrice Vaticana, 1986). Aceasta, datorită faptului că nu găsește și pentru *sfârșit* un corespondent mai elevat, care să însemne *Sfârșitul*. Pe de altă parte însă, în opoziție dialectico-speculativă, adică fiind diferite, dar și identice între ele și totodată identice cu Dumnezeu, luate separat, dar cu semnificație neotestamentară, fiecare dintre ele ar trebui, lingvistic, să le exprime pe amândouă. Din această cauză, în versetul amintit, chiar dacă *principium* spune mai mult decât *început* nu spune și *sfârșit*. Există oare vreun cuvânt românesc care să poată exprima „mai bine” cel puțin primul dintre cei doi termeni, care apare singur în primul verset al *Genezei* și al *Prologului* la *Evangelia după Ioan*? Adică un termen care să însemne și început și sfârșit?

Există, dar nici acesta n-a fost utilizat în context biblic, cum n-a fost utilizat nici *rostire*, în loc de cuvânt, pentru *logos*. Este vorba despre cuvântul *obârșie*, a cărei primă semnificație este aceea de *început*, *punct de plecare*, *origine*, dar înseamnă și *sfârșit* și *capăt*. Fără să ne referim la amănunte asupra originii *obârșiei*, ca să nu zicem *obârșia* „obârșiei”, respectiv dacă provine din slavă sau dacă situația este inversă, constatăm că există și un verb corespunzător (*a obârși*), care înseamnă „a termina”, „a sfârși”, „a încheia”, dar și „a se trage din”, „a începe”, „a proveni”, „a-și avea originea”. „Dacă să obârși [termina, sfârși] săborul și se duseră arhieriei...”, zice Varlaam, sau „Acesta vis, dacă-l obârși [termină], să deșteptă din somn”, spune Dosoftei. „În urmă veneau locuitorii din Lilea, de unde obârșește [izvorăște, începe] Kefisul”, relatează Murnu, iar la Vinea găsim formularea clară că cineva „s-a putut obârși [naște, proveni] dintr-un asemenea părinte”. Dar cât de frumos o spune Dosoftei că „Atunci la obârșie [sfârșit] ne va strânge sfinția sa pre toți credincioșii”, pe când Negruzzi vorbește despre „A noastră strălucită și veche obârșie” [origine, început], iar Nicolae Iorga despre „obârșia noastră romană”. Exemple sunt multe, chiar în *Dicționarul limbii române*.

Dar aceasta înseamnă a noi putem să traducem „mai bine” *Începutul* din versetul biblic prin *Obârșie*, căci aceasta înseamnă, cum o cere contextul neotestamentar și *început* și *sfârșit*, căci Dumnezeu nu numai că *a fost* Începutul și *va fi* Sfârșitul, ci chiar *este* pentru *totdeauna* Începutul și Sfârșitul, cum ne îndeamnă Sfântul Ioan Teologul să gândim dialectico-speculativ: „Eu sunt Alfa și Omega, zice Domnul Dumnezeu, Cel ce este și Cel care era și Cel care vine (*ho on kai ho en kai ho erchomenos; qui est et qui erat et qui venturus est*)” (Apoc., 1,8).

Mai intervine aici un amănunt destul de important. Noica zice că „Întru început *a fost* Rostirea”, dar în versetul respectiv verbul *a fi* (*eimi*) este la imperfect (*en*, *era*), căci nici nu are perfect (*compus*), respectiv *a fost*. Neocupându-se special (declarat) cu textul biblic, Noica nu poate fi penalizat ca traducător. Neavând perfectul, verbul poate fi tradus și prin perfectul *compus* românesc, dar pierde ceva, și anume tocmai din semnificația neotestamentară. Dacă *a fost*, cum se zice și în poveste: „a fost odată, ca niciodată”, înseamnă că *nu mai este*. Or, imperfectul *era* nu anulează continuitatea, și toți traducătorii au apelat la el. Nu se poate spune, prin traducere corectă, că numai cândva Dumnezeu *a fost* Cuvântul, înțelegându-se că acum sau mâine nu ar mai fi. În fine, *Rostirea* este marea reușită a traducerii lui *Logos*, nu doar „mai bine” decât în alte limbi moderne, ci chiar *cel mai bine*, am putea zice, pentru contextul biblic. În această situație ajungem, prin traducere și interpretare, adică urmându-l pe Constantin Noica, la următoarea formulare a începutului de verset biblic: „Întru Obârșie era Rostirea” care nouăne sună „ca un cântec bătrânesc”, dar care, dacă ar fi fost dintru început așa, ar fi avut astăzi o altă rezonanță.

Dacă i-ar fi plăcut și lui Constantin Noica o astfel de interpretare, nu se mai poate spune, căci, oricât de vie ne este amintirea lui, despre Noica nu mai putem zice că *era*, ci trebuie să spunem că *a fost* și chiar că nu se știe dacă va mai fi vreodată un altul care să-i fie de-o potrivă, adică să ne spună: Da sau Ba !

Sursa: http://www.ices.ro/symposion/arhiva/symposion_12_2_2008.pdf

Marcel Ion Fandarac:

Legenda foto: Marcel Ion Fandarac, Casa Capșa, 23 oct.2013, București

Jurnal-fragmente...(2)

Dreptul de a fi...

(Edmund Husserl)

Edmund Husserl afirmă că ego-ul transcendențial, adică sufletul se autoconstituie în mod continuu; el nu există, însă, fără sisteme de intenționalități:

„Orice obiect vizat, gândit, valorizat și analizat de către ego, dar și oricare obiect pe care el nu l-a imaginat și îl poate imagina este, în calitatea sa de obiect corelativ, un indice al sistemului său de intenționalități și el nu există decât în această calitate de obiect corelativ”.

Lucrurile există pentru că eu am intenția să existe!

Vineri, 01.11. a.c.: La Casa Scriitorilor, stau singur la o masă, așteptând... În saloon intră o domnișoară minionă, cu o pălărie pe cap, cu o poșetă de lână, fular, fustă lungă, de vară, cu volane maro și bocanci din piele întoarsă. Se așează la o masă apropiată de masa la care stau eu. Mă privește în ochi. Răsfoiește timidă un catalog de artă. Vorbește sacadat în engleză când comandă chelneriței ceva din meniul restaurantului *Il Gatopardo* (restaurantul Casei Scriitorilor- Casa Mihail Sadoveanu, fostă Casa Monteoru). Din când în când, mestecând cu zgomot câțiva biscuiți crocanți.

Aida, chelnerița, îi aduce o carafă cu apă de izvor. Domnișoara misterioasă bea din pahar și încearcă, parcă, să-mi surprindă privirea cu ochii ei de fință pură. Am privit-o pentru o secundă în ochi, i-am zâmbit ușor, prietenește... I-am zâmbit ca la o prietenă pe care o inventasem pentru că îmi lipsea...

Încep să scriu primul vers al unui fantum: „Privindu-ți ochii tăi cei triști?... apoi al doilea vers: „Voi scrie versul, să-mi existe?... apoi al treilea vers: „În limba ce nu există?...apoi al patrulea vers: „Ob, nenăscută/artistă”...

Pe ușă, intră poetul Rodian Drăgoi. Se face că privește, căutând pe cineva... Îi fac un semn... Vine. Îl invit să ia loc la masa mea. Nu mă opresc din scris. Nu-l privesc în ochi. Scriu ultimul catren al fantumului abia început... Scriu primul vers, ca ultimul vers al fantumului, privind-o pe cea care îmi inspirase acel fantum căruia îi scriu și titlul: „Cu ochii, stelele le mișc”...

Jocul / starea mea se încheie...

Îi întind mâna poetului Rodian Drăgoi. Zâmbim. Îi arăt fata aceea frumoasă / muza... Îi citesc lui Rodian fantumul spunându-i că dacă nu era ea, nu îl scriam...

Poate că ea nici nu există, i-am mai spus lui Rodian Drăgoi. Există numai în măsura în care a intrat pe ușa restaurantului, pentru ca eu să scriu acest fantum. Poetul Rodian Drăgoi zâmbeste. Îi țin un mic discurs despre concepția lui Platon, despre suflet, anume că sufletul este înrudit cu Ideea. Că Aristotel îl contrazice etc. Vorbim o vreme despre asta...

O chem pe Aida, chelnerița. O rog să-i ducă acelei domnișoare un suc natural. Și să treacă și carafa cu apă plată în contul meu. Aida surâde.

Mai târziu, în bar, îi voi fi explicat gestul meu ca fiind o compensație a faptului că, dacă fata aceea frumoasă ar fi știut limba română, i-aș fi dăruit manuscrisul. Evident, a fost doar o explicație pentru o chelneriță. Pentru mine era evident că Domnișoara știa orice limbă pământeană, și nu numai... Ea fiind însuși Ideea...

După tot discursul meu față de Rodian, amezându-l probabil cu filosofia lui Platon și cea a lui Aristotel, amintindu-i și pre stoici –cei care credeau că lucrurile există numai în măsura în care ei pot înțelege... Brusc, mă ridic și o salut pe Domnișoară, cu același zâmbet, și îi dau o carte de vizită cu o monogramă grafiată de mine, personalizată, un ex-libris.

Mă întorc la masă și îi spun lui Rodian Drăgoi: „Sunt un ipocrit! Am stricat tot... I-am dat o carte de vizită, eu: muritorul, ei: Domnișoarei / Ideii”...

Domnișoara vrea să plece. Nu apucă. Dintr-un colț al restaurantului, o abordează Ioan Flora cu privirile încețoșate de alcool..., adresându-i-se într-o franceză bălbăită. Ea zâmbeste „politicos” și vrea să plece. Brusc, după Ioan Flora, o abordează micul scutier Ioan Groșan etc. Fără finalitate...

Domnișoara iese spre ușă, privindu-mă luminoasă când trece pe lângă mine...

Carevasăzică, eu le-am arătat... Ideea. Mda.Na! Ei au acționat în haită. Încercând să o corupă. Invidioși că ea, fința minunată care a i/luminat salonul cu prezența ei vaporeasă și pură, a comunicat doar cu mine.

Ce clipă!... Clipa când Ideea vine și pleacă...

Îi vezi?! I-am mai șoptit lui Rodian. Aș fi putut să le dau o lecție... Mi-ar fi fost ușor să o invit la masa mea, să șoptim... Numai așa: eu și ea... Nu! N-am dorit acest lucru pentru că sunt un adevărat „boier”, poete!

Rodion a zâmbit, a înțeles: scriitori complexați, oameni pe măsură...

Așadar: lucrurile există pentru că eu am intenția să existe!

03.11.2002, ora 04²⁰

*

* *

(Monet)

„Pictor al luminii, un artist care a văzut lumina”...

Mă gândesc tot mai des că sunt un pictor ratat ... Aș fi putut fi un pictor care să simtă lumina ca Monet și taina florilor, florile tainei ca Luchian sau Nicolae Drăgușin...

Mi-ar fi plăcut să călătoresc, să-mi scriu poemele în marile grădini ale lumii, pe plajele însorite ale Franței sau pe cele din Miami sau Long Beach ori în golfurile exotice ale Africii, ori la Veneția: acolo unde sufletele îndrăgostiților plâng de fericire... Veneția însăși este un astfel de suflet... Monet se teme să o picteze: „Veneția este atât de frumoasă, că nu poate fi pictată”...

Degas l-a acuzat pe Monet că face 34piritu comercială, precum pietonii de gang... Atât de orbit să fi fost Degas de lumina pusă în tablouri de Monet, acest pictor al luminii care a murit singur, la 86 de ani, bolnav de pneumonie? Lumina rece a morții... Văzută de Monet cu al treilea ochi al său, pictorul bolnav de cataractă...

Despre lumină: Dionisie Pseudo-Areopagitul spunea că Binele este Lumina, cauză a tuturor lucrurilor... Lumina este cea care împarte timpul. Noi, oamenii, avem noțiunea timpului datorită soarelui care este lumina, cel care ne împarte timpul în zile și nopți...

Monet a devenit bogat punând lumina în pânzele sale, în peisajele sale, în palmierii pe care nu-i putea suporta, care îi creiau o senzație de vertij... Vânzându-și tablourile, a devenit bogat și invidiat de cei din breaslă, de un Degas, de pildă...

Monet, pictorul care a dăruit omenirii încă o șansă de a participa la lumină; sigur că pe Monet nu-l poți înțelege dacă nu îți este dat să primești lumina, lumina 34piritual care alungă din suflete întunericul, rătăcirea, cum ar fi mai spus Areopagitul.

Veșnic-trăitorul și nemuritorul Monet, cel cu barba lungă și pălărie imensă, arătând ca un proprietar de îngeri, care își au originea în lumină, sufletele lor fiind indestructibile...

Mă gândesc să-mi las o barbă lungă precum Monet și să călătoresc la Veneția...

(Continuare în pagina 35)

P.S. În fiecare zi de marți și de vineri îl găsesc în restaurantul Uniunii Scriitorilor pe Geo Vasile, critic pensionar care trăiește din plin eșecul unei glorii, un eșec asumat ca ritual? Privirea palidă, sticla de vin roșu, friptura și amalgamul de prețiozități rostite cu emfază într-o franceză aproape impecabilă. Astăzi, adică ieri, Geo Vasile face temenele verbale unui „ratat”, fost șef de laborator de criminalistică sau așa ceva (e Adrian Frățilă!). La masa lor mai este Ioana Crăciunescu, actrița ratată și poeta supei de ceapă, care pendulează între amor-opium și un alt ratat intelectual: Dan Cristea, criticul și editorul ultimei ei cărți de poeme din care emană un puternic miros de ceapă, de bucătărie de cartier... La un moment dat, se așează la masa lor prozatorul Marius Tupan. Geo Vasile se ridică și-l pupă pe obraz, cu ochii pierduți în insanitatea propriului său gest, cu sufletul pierdut, căutând să-l consoleze pe Tupan... De ce? Mister...

Scenă: un colaborator al revistei Luceafărul, direcționată de Marius Tupan și gestul profund reverențios al lui Geo Vasile; sărutul disperat al acestuia din urmă, executat ca la comandă, din teama de a nu greși, de a nu mai putea să publice în revista tupaniană? Poate! Ar fi fost o catastrofă pentru sensibilul bătrân critic literar, fost deceniu la rând, înainte de 1989, doar un biet bibliotecar... Ar fi fost dramatic, dacă nu chiar tragic pentru el: și-ar fi întrerupt ritualul vieții lui de marți-vineri... Dar și sensul vieții lui: acela de a publica ce are de spus, măcar acum, dacă mai are ceva de spus... În fine...Mă gândesc să-i ofer un album de Monet; să-l îndemn, astfel, să-l înțeleagă pe acest pictor de suflete... Am să încerc, dar cred că lui Geo Vasile nu i s-a dat puterea de a privi lumina... Firavul domn Geo... în noblețea puținătății ființei sale...

06.11. 2002, ora 02³⁷

*
* *
*

(Michel Quenot)

”Icoana, fereastra spre absolut,,

Simte sufletul meu necesitatea unei intense spiritualizări. Lipsa banilor, nu mă va învinge!

Scriu. Astăzi, la Cafeneaua US (Casa Monteoru) am scris fantumul *Îngerul și Firea*, pe care i l-am dăruit celei care mi l-a inspirat, prezentatoarea tv Gabriela Vrânceanu Firea. Primul vers al aceluia fantum: „O mână scrie-n mine blând!”.

Mâna care pune în suflet versul... Să rezist... să evit umilința, Doamne!

Quenot amintea că Fecioara Eleusa (în rusă: Umilenie sau Mângâietoarea) este prezentă pe o icoană grecească: Fecioara din Vladimir, introdusă în Rusia secolului al XII-lea.

Eu fiind pruncul, Doamne! Și mâna ei mângâindu-mă, mâna care pune în suflet, versul...

Quenot: „(...) intimitatea raporturilor psihologice dintre Mamă și Prunc este puternic exprimată –n.n.în icoană- cu trupul lipit de trupul Maicii Sale, obraz lângă obraz. Pruncul pare să caute refugiu la cea care întrevedea deja Patima Lui. Ea îl învăluia cu protecția ei afectuoasă și maternă”.

Scriu în cafenea...

Citesc mai departe din studiul despre icoană al lui Quenot. Remarc o observație care mă marchează: el comentează importanța pictării feței într-o icoană: *Fața lui Hristos*. Personajele adiacente Lui, care nu au devenit sfinte, sunt pictate, de obicei, din profil: „În icoană, numai personajele care nu au ajuns la sfințenie, apar din profil. Să privim, spre exemplu, magii și păstorii în icoana Nașterii Domnului. Aceasta scoate în evidență importanța frontalității care înseamnă o *Prezență*”.

Quenot amintește excepția „Sărutului lui Iuda” a lui Giotto, unde Hristos este văzut de pictor, din profil, dar un profil care arată / descoperă absența. Mai departe, Quenot afirmă că, într-o icoană, imaginea lui Hristos, al cărui nas alungit și subțire evidențiază noblețea, iar gura desenată totdeauna foarte fină, și care înlătură orice senzualitate, mereu închisă, semn al spiritualității, arată- după cum menționase și Sfântul Chiril al Ierusalimului- ajungerea trupului la minunea duhovnicească. Mai departe, Quenot amintește de Sfinții Părinți, cei care considerau simțurile, părți ale sufletului...

Acum: toate aceste comentarii și descrieri ale lui Quenot , dar mai ales, cea în care amintește de semnificația nasului alungit și subțire, ca semn al nobleții spirituale, desigur, m-au dus cu gândul la un alt moment al existenței mele de boemă:

Cafeneaua MLR, prin decembrie 1997: jos, în tavernă, într-o seară: să fi fost între orele 20-22...

Mircia Dumitrescu, graficianul și profesorul de la Universitatea Națională de Arte din București, mi-a făcut două portrete pe două coli de carton cretat, întinse pe una din mesele de brad geluit ale cafenelei, în admirația celor aflați atunci în tavernă... Profesorul băuse, se spir(i)tualizase bine... Desena cu mișcări aprige, concentrat, privind repede când la mine, când la linia neagră ce se așternea pe hârtie... Eu îl priveam, fumând țigări Rothmans Internațional și bând, arar, din berea Tuborg (pe atunci, nu începusem să beau whisky!). Ceilalți, în cea mai deplină liniște, privindu-ne pe noi doi...

Unul dintre portrete, cel care mă arată din față, pare a fi a unui schimnic: cu nasul lung și subțire, cu gura închisă, fin desenată...Mircia Dumitrescu văzuse în mine un personaj ajuns la ... sfințenie? Vezi, Quenot...Celălalt portret, din profil, reliefează o frunte bombată și foarte înaltă. Dar, iată, ce spune același Quenot: „Fruntea bombată și foarte înaltă, adăpostește forța duhului și înțelepciunea, nedespărțite de iubire”... Tot Mircia Dumitrescu îmi desenează, într-unul din portrete, degetele peste măsură de lungi, subțiri,abia ținând țigara din care fumam...Quenot amintește că ele, degetele, ar arăta „cât se poate de bine dematerializarea și dezvăluie fluxul unei intensități spirituale care țâșnește din toată ființa” etc. Etc.Mircea, pictorul, a simțit acest flux? Portretele au făcut parte din expoziția de manuscrise (prima din România, a unui poet în viața vremurilor noastre!) și de conceptualizări grafice pe care am avut-o în holul Casei Scriitorilor: Casa Monteoru din București, în preajma Crăciunului, în decembrie 1997.

Cei care vizitau această expoziție, au fost plăcut ... șocați. Mulți dintre ei întrebau dacă autorul a murit... Unii stăteau aproape câte o oră să privească lucrările mele, acele desene în grafiti însoțite de manuscrise ale mele... Alții credeau că au de a face cu un artist plastic exotic, necunoscut lor, cu un poet teribil... Stăteam ascuns lângă pianul cu coadă aflat în hol și ascultam impresiilor lor orale... Îi priveam și îi ascultam din off, cum se zice... Trăiam senzația că îi priveam de undeva de dincolo de moarte... Nu am lăsat, la acea expoziție, vreun caiet pentru impresiile vizitatorilor... Nu am considerat firesc... Expoziția era ca o punere în mormânt, stranie...

Totul devenise în alb și negru: colile mari albe, dimensiuni 70 X 100, de carton cretat peste care desenam cu grafiti acele concepte grafice și peste care postasem manuscrise...

Holul Casei Scriitorilor devenise un fel de mormânt în care intrau și ieșeau..., un culoar de trecere... aflat între realitatea de afară și iluzia boemei din Restaurantul Casei Scriitorilor, locul unde eu scrisesem o parte din acele manuscrise, loc unde veneau și plecau alți scriitori, obligați astfel să treacă prin holul Casei Monteoru, devenit în acel moment: loc de trecere, după cum am spus...

Deci: nu se făcea să pun acolo un ... caiet pentru impresii!

Quenot despre culori: „Negrul, ca și albul, negrul înseamnă absența sau suma tuturor culorilor. Dar, pe când albul reprezintă în mod simbolic unitatea luminii, negrul este negarea acesteia”.

Negrul ca simbol al timpului, o culoare de trecere. A fost o trecere a mea prin acel hol, prin acel secol...

Quenot:„Dacă omul devine ceea ce contemplă, lumina de dincolo, care țâșnește din icoană, pătrunde în adâncul ființei lui”.

O prezență și o întâlnire...

13.11.2002, ora 01⁰⁰

Castro compară NATO cu Nazi SS...

Tag-uri: Cuba, Fidel Castro, Isis, Israel, John McCain, Orientul Mijlociu, Mossad, NATO.

Fostul președinte Fidel Castro compară recente declarații ale NATO cu cele ale SS-ului nazist, iar pe SUA și aliații săi îi acuză de aprinderea de conflicte în lume. Castro l-a criticat pe John McCain pentru susținerea Israelului și a acuzat ambele părți ca fiind implicate în crearea ISIS.

El se referă la presiunea Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) asupra Moscovei în legătură cu criza din Ucraina, care coincide cu cereri suplimentare a bugetelor militare ale statelor membre NATO. Liderul din Cuba a acuzat politicienii occidentali de ipocrizie și agresiune.

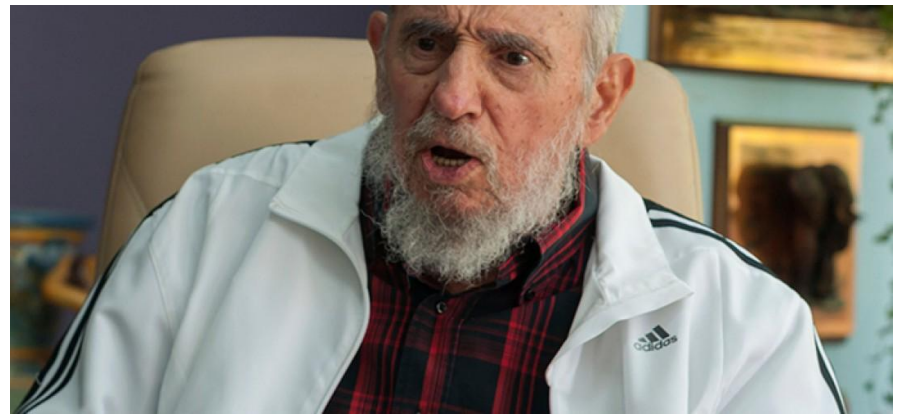
"Mulți oameni sunt uimiți când aud declarațiile făcute de unii purtători de cuvânt europeni ai NATO, care atunci când vorbesc au stilul și fața celor din SS," a scris Castro într-un editorial publicat în mass-media de stat cubaneză.

Castro a mai spus:

"Imperiul bazat pe lăcomie al lui Adolf Hitler a intrat în istorie, la fel va fi și gloria guvernelor agresive și burgheze ale NATO, care sunt de râsul Europei și al lumii."

Castro, la cei 88 de ani, l-a atacat pe senatorul american John McCain referindu-se la politica senatorului american în Orientul Mijlociu, descriindu-l ca pe un "aliat necondiționat al Israelului".

El l-a mai acuzat pe McCain că sprijină Mossad-ul- agenția de informații a Israelului, precum și de participarea sa împreună cu acest serviciu la crearea statului islamic, care controlează astăzi o parte considerabilă și vitală a Irakului și, de asemenea, o treime din Siria."

Legenda foto: Fidel Castro ex-președintele Cubei

Castro a atacat Occidentul pentru "cinism", și a spus că a devenit "un simbol al politicii imperialiste."

"Lumea a văzut în ultimii ani cum Comunitatea Economică Europeană, sub conducerea strictă și necondiționată a Statelor Unite, a decis că a venit timpul pentru a regla conturile cu ceea ce a mai rămas din două mari națiuni (Rusia și China). Castro a mai precizat că e necesar un act eroic de a pune capăt ordinii colonial imperialiste, impuse în lume de Europa și Statele Unite".

În loc de promovare a conflictelor, guvernele ar trebui să "introducă mai multe alimente, construirea de spitale și școli pentru miliardele de oameni care au nevoie de ele cu disperare," mai crede liderul cubanez. Castro a subliniat că țara sa, Cuba, va continua să reziste în ciuda costurilor suportate de economia cubaneză din cauza embargoului SUA, spunând că "nu există un preț mai rău decât a capitula în fața unui inamic care te atacă fără nici un drept."

Posted by **Patsy Stone** in News, Politics

Published time: September 02, 2014 03:05

Sursa: <http://rt.com/news/184340-castro-compares-nato-nazi/>

VLADIMIR PUTIN-NOUL ANTI-AMERICAN...

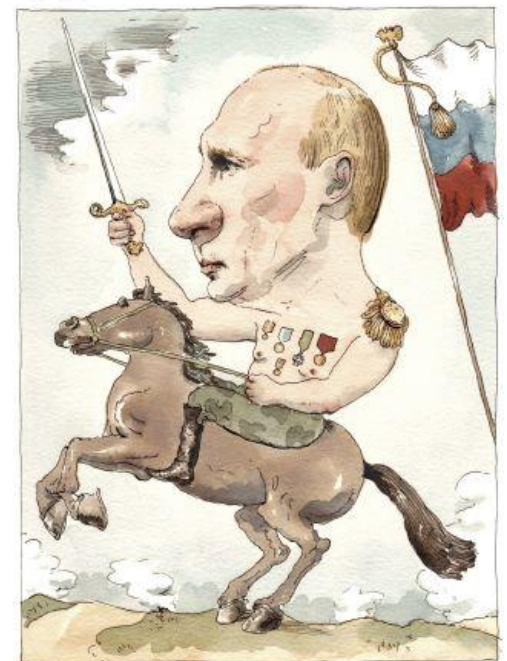

THE NEW YORKER

În viziunea ex-diplomatului Michael McFaul, Vladimir Putin este, un Napoleon care vrea să construiască propriul său imperiu rusesc: EURASIA. McFaul- fostul ambasador american în Rusia face câteva precizări importante privind viziunea și ambițiile noului imperator Putin.

"La 4 februarie McFaul a anunțat că va demisiona din funcția de ambasador în urma Jocurilor Olimpice de la Soci. Înfuriat de legile anti-gay-propagandă.

"Putin are o teorie a puterii americane, care are o anumită bază empirică," McFaul a mers mai departe acuzând Administrația Obama pentru politica sa moale față de Rusia și pentru greșelile care au declanșat primăvara arabă printr-o operație a CIA, folosind forța împotriva regimurilor care nu plac SUA. El atenționează că Putin aplică aceeași metodă pentru a-și contura imperiul. McFaul arată că se exagerează peste măsură rolul C.I.A. în realizarea politicii externe americane. Fostul ambasador American mai crede că SUA au exagerat în privința catastrofei navei malaeziene: "Desigur, Putin ar putea folosi această tragedie / accident / atac terorist să se distanțeze de insurgenții care le-a fost de sprijin".

At first, Putin had little interest in ideology. Then a vision emerged of a Eurasian Russian imperium, fending off Western decay.

ILLUSTRATION BY BARRY BLITT.

McFaul este totuși optimist arătând că el crede în tinerii ruși care vor o schimbare și vor să fie în guvern, după ce Putin va fi obligat să se retragă nemaiputând să se sprijine pe actualii ultranaționaliști și pe extremiști. El vede, pe termen lung, câștigătoare mișcarea acestor tineri ruși pentru democrație pe care i-a denumit *westernizers*. David Remnick editorialist la The New Yorker analizând viziunea lui McFaul despre politica lui Putin, e de accord cu teza acestuia că Putin a distrus elita rusească din vremea lui Yeltsin, înlocuind-o cu o nouă elită formată din acei *siloviki*-liderii serviciilor de securitate și militare, bazându-se și pe capii Bisericii Ortodoxe pentru Noua Rusie, noul imperiu...

Sursa: <http://www.newyorker.com/magazine/2014/08/11/watching-eclipse>

*Concepția grafică a revistei și tehnoredactare: Marcel Ion Fandarac